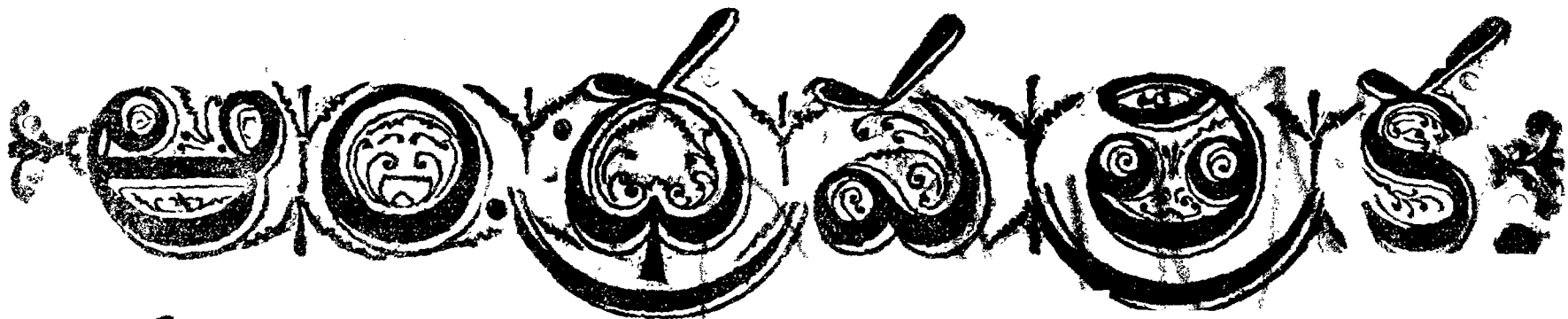

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడివెలక 1-8 0-1-8
Telephone No. 544

30947 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూలై నెల 23-వ తేది బుధవారము } No. 97
సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస బహుళ సప్తమి ౭. } సంచిక ౯౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

ఇప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాన త్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును తుద్ధగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్: 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

'SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA' (REGISTERED)

IS THE SAFEST, SUREST AND MOST PERMANENT CURE FOR ALL ACUTE & CHRONIC DISEASES.

PRICE PER PHIAL OF 60 PILLS FOR A COMPLETE CURE, Rs. 10.
THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LIMITED.
THE PREMIER INDIAN CHEMISTS & DRUGGISTS
(AUTHORISED CAPITAL Rs. 2,00,000 PAIDUP CAPITAL Rs. 1,50,000)

Tele Address:— "Kalpam" Post Box No. 151. Madras. Nos. 1034 & 837
Managing Director & Senior Physician. (657)

Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. SRI RAMACHARLU, Ph.D.Sc.,
"CONSULTING HOURS BY THE SENIOR PHYSICIAN"

1. Redge Town Dispensary:—44, Govindappa Naick Street, 10-30 A. M. to 3-30 P. M.
2. Mount Road Dispensary:—2/4 Mount Road, 8-30 A. M. to 10 A. M. & 4 P. M. to 7 P. M.
3. Triplicane Dispensary:—583, Pycrofts Road 7-30 A. M. to 8 A. M.
4. Mylapore Dispensary:—"Kamalalaya," 63 Royapettah High Road, 6 A. M. to 7 A. M.

(953) వెల్లింగుటన్ సిసీమా

19.7.24 శనివారమునుండి 25.7.24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 అంబు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు
డిబుల్ సిరియల్ అట్రాక్ట్ ది బెరిగాన్
ట్రయల్ నాల్గవవారము ఎడ్జిపోలో అన్యుత
సాహస కార్యములు వాని పింగుడాగరు మొకలగు
జవి గలవు. తెనరు పువర్య గూడ చూపబడును.

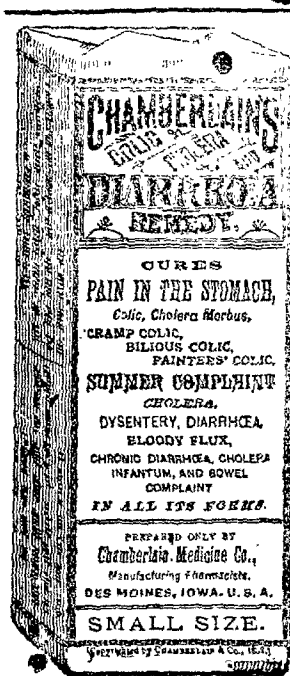
ఇంపీరియల్ సిసీమా తిరువళ్ళిక్కేణి

19.7.24 తేది శనివారమునుండి 25.7.24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-30 ప్రతిదినము 2 అంబు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-30 కూడగలదు
విపాజి (రాజు నన్యాసియగుట)
వైవారము స్టార్ ఫిల్మకంపెనీ
సోసియల్ డ్రామా విజయ

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమూల్యమైన మౌళిక మొదటిరకం కస్తూరి, బొంబులపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారలగు నవ
మూలికలు చేర్చి తయారుచేయబడినది. అత్యంతరమగు ఏమనువుకాని యందులో చేరుటలేదు. తనీలిడ్లు, బాణ
ద, బాలికలు, యశస్యులు తరబులు, ముసలివారు ప్రతిమొక్కరూ తీనిని సాధారణరోగము లన్నిటిని అను
సానభేదముతో వాడతగినది. చిడ్డలకు, బాలింతలకు ఇది సంజీవికంటిది. వేసకు వేల జుడు ఖడ్గు అగుచున్నది
250-300 చుక్కలు గలబుడి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్డురు 1-4-0 పొట్టుఖర్చులేదు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ఔషధ
ములు అని ఏ యే వ్యాధికి, గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యేలాటి సంజీవామేరేదు. తప్పక వాడి
చూడుడు.

- సారస్వతాశనం:—రక్తకృద్ధి, బుద్ధివ్రసాని, జ్ఞాపకశక్తిని హెచ్చించును, బుడి 1 కి ధర 1-0-0.
బాలనుభోదయ:—విన్నపిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యమమ. తీపుగానుండును. గణు మర్మయ్యరకము 0-12-0.
భావనదీరక రసాయనం:—పిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు, వాయులు, అక్షిత్రి కటావంతలైపోవును. రు 1-0-0.
వాతగజకేసరిలేహ్యము:—సర్వవారములకు ఆకలి మందగించుట మలబద్ధము మొదలగువా: 3 పెట్టికిది విక్రమ రు 2.
హృదయధమల గణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియను. ఒకరకా మావద్ద కొనిన పిదప ఎన్నడును మావద్ద నే కొనెవరిని
పృథక్మక్కుకము. సా శేపు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు,
శ్రీ కీకాశానువైద్యులు, మొదలు.

చేంబర్లెన్ గారి
శూలనాప్తి
అతి సార
నివారిణి (2)
ఈ ఔషధమును
సేవించుటచే
కడుపునొప్పి, గ్రహణ,
అతిసారము, శూలనాప్తి,
వేగు సంబంధ మైన వ్యా
ధులు మున్నగునవి అర్దు
ద్యుతముగా కుదురును.
అన్ని బాగాలలో విక్రమ
మునకు వొరకును. తే

తిరుమల శ్రీనివాస త్రిలింగ మహావిద్యాపీఠము, తిరుపతి

ఆర్యవిజ్ఞానజిజ్ఞాసులకు సర్వసమన్వయ సిద్ధి నొసంగు విద్యాస్థానము

అధిపతి వైద్యరాజు డాక్టర్. దంటు సుబ్బావధాని యల్. సి. పి. ఎ. యస్. (ఇండియా.) ఈ వైద్యకేంద్రము ప్రకృతము మూడుమాసములు మదరాసులో మకాముచేసెదరు.

ఆంగ్లేయ వైద్యమును నాయుర్వేదవైద్య సత్సంప్రదాయమునందు సపారమైననుభవము గల యాడాక్టరుగారి సలహా బడయగోరువారు.

ఉదయం 7-8.30 వరకు 84 పెంకటరంగస్థిశిక్షి త్రిప్లికేను.

9.15 గం. వరకు. 114 ఆదియప్పనాయకరు వీధి సాయంకాలం 4.30.6 గం.వరకు 82 తూర్పుమాడవీధి మైలాపూరు ఈ స్థలములందు సమావేశముకావచ్చును. సకలజనసులభ మగునట్లు సలహాజా నిర్ణయింపబడును. వై మహావిద్యాపీఠ పోషణవై విక్రయింపబడుచివ్యావధివైద్యము.

యోషామణిభూషా.

పురుషులకు నడివయసునం దనేక కారణములవలన కలిగిన బడలికలు, నింద్రియము పలచనగుట శీఘ్రస్థలము మున్నగు దోషముల నీవందువలన నివారణమగును. అంగమును జిగిబిగువు లంతకంతకు మిగిలి దృఢగాఢ్రులయి వీర్యవంతులగుట కీమందుకంటే సులభపాయము లేదు.

స్త్రీలకు లేజవ్వనమున గలుగు చీరలు విడవోట, ముట్టు నొప్పి, నెల తెచ్చుకొనుట, గర్భము నిలువకుండుట, ప్రసవ బాధలు మున్నగునవి నీయోషామణిభూష పోషణచక్కదనము చిక్కదనము నవక మంతకంతకు తరుగక పెరుగనట్లుచేసి సులభప్రసవపూర్వక సుందరనందనోత్పాదక మగును.

చాకలో సిద్ధావధము డబ్బాపు 1-8-0.

వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను:—“యోషామణి భూషాల ఆఫీసు తి. శ్రీ. త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

గుడూచీసత్వము.

మధుమేహము కుదురదని మీ కెవరు చెప్పిరి?

మధుమేహమునకు గుడూచీసత్వ మెత్తినందు. ఇది మహాసాయనము. ఇది జ్వరములకు తరుణ పురాణజ్వరములకు పాండుకామిలకు, నీగుడూచీసత్వము సుస్కృత గ్రంథములు, యానానీగ్రంథములను మిక్కిలి పేరుగాంచినది. వైద్యుల నేర్పుకొని మాప్రకృతమైన గుడూచీసత్వము సమస్తమైన వ్యాధులను మాన్యును. మధుమేహమున కియ్యది మేటిమందు. నే వించి, తెలియుదు. తులం రు 8.0-0

వలయువారిట్లు } “గుడూచీ డిపో” వ్రాయవలెను } తి. శ్రీ. త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

సమస్తమైన వ్యాధులకు ప్రకృతమైన చికిత్స

సకలమైన లోగములకు వివరములు వ్రాసిపంపిన, సరస మయిన దివ్యవృక్షములు, సలహాలు, చికిత్సావిధానములు లు పాలాద్వారా పంపబడును. స్వయముగా సాన్నిధ్యమున చికిత్సగోరువారు ముందు తెలియబరచిన సౌకర్యములు కలిగింపబడును.

వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను:— (1552)

ఆయుర్వేదవైద్య, దంటు పార్థసారథి.

దుర్గామెడికల్ హాలు తి. శ్రీ త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

ప్రకటన

వినోదిని-కర్త. తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణరావుగారు ధర రూ 0-12-0

ప్రేమలత-కర్త కావ్యనిధి తెలికాని లచ్చారావుగారు ధర రూ 0-8-0

ఇవి విద్యా శాఖాధికారులచే, యింటర్ మీడియేట్ పరీక్షల 1925-1926 సం. లకు నియమింపబడినవి. వలయువారు:— మేనేజరు, శ్రీరామవిలాస ప్రెస్ (5557) చిత్రాడ, పితాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

మహాసంగ్రామము నాకొనగిన స్వాతంత్ర్యము

యద్ధవ ప్రాప్తమగు నొక సభ్యులు (మైమేగజనముడి)

గత మహాసంగ్రామమువలన ఇమై మేలు కలిగినదా? అని యశకులు బుద్ధిచుంతు లాలోచించుచున్నారు. సూర సంతోషములైనతర్వాత భవిష్యత్తునందు చరిత్రకారు లీవిషయ మాలోచనచేయుదు యద్ధవలీతములను తులాభారముచేయగా యద్ధమువలన మేలనితేలునో లేక కీడనితేలునో యిప్పుడు నిర్ణయంప శక్యముగాదు. యద్ధము మంచికేవచ్చినదని మానవ్యుక్తము. యూరపులోని ప్రస్తుతదుఃఖములు అవమానములు దుస్స్వప్న తుల్యముగ సృష్టియందుండును. యద్ధాసక్తి విజయము వలన తృప్తికెందదనియు యావ్యసము మన యవాగరికులగు పూర్వీకుల వైరస్వభావవిహ్వలమనియు లోకులు గ్రహించెదరు. ఎన కెట్లాపించినను యాయద్ధము లాభకారియని యొక్కదేశము నిస్సందేహముగ నుడువును. అది పోలెండుదేశము. స్వాతంత్ర్యమును ప్రకృతిసిద్ధముగ ననుభవించుచున్న మనకు ఇంగ్లీషువారికి పోలెండులోని జీవితపరిస్థితులు దురూహ్యములు. 1000 సంవత్సరము చరిత్రగల యాదేశమును రైతులు భూమిని పంపకము చేసికొన్న విధమున మూడుఖండములగు విభజించి, జర్మనీయొకభాగమును, రష్యా యొకభాగమును, ఆస్ట్రీయా యొకభాగమును స్వీకరించెను. పోలెండుదేశపు ఆత్మ నశించినదియు, తస్మృతకళివరమును యీ మూడుదేశములను పంచుకొన్నదనియు నొకనిభుండువునందు వ్రాయబడియున్నది. ఇట్లు జరుగుట నింకను యక్కడక్కడ వయోవృద్ధులెరిగియున్నారు. వై విధమున పోలెండు 100 సంవత్సరములు శత్రుత్వము వశమై యుండెను. మాతృభాషయందు మాట్లాడుటకు గాని మాతృభాషయందు వ్రాయబడిన పుస్తకములను చదువుటకుగాని యనేకులకు నెలవొసంగబడి యుండలేదు. పిల్లడు తల్లితో మాట్లాడుటకుగూడ మాతృభాషనుపయోగింప వీలులేదు. ఒక స్త్రీ తన యింట్లో తనమాతృభాషయందు వ్రాయబడిన పుస్తకముండుట చేత 15 సంవత్సరములు, గనులవద్దకుండు యంత్రమునకు గొలుసులతో బంధింపబడెను. దేశమందు నిరంకుశత్వము విజృంభించెను. ఎక్కడచూచినను గూఢచారులు సంచరించుచుండిరి. గట్టిగా మాట్లాడినయెడల కొంప మునుగు నేమోయని పోలులు భయపడుచుండెడివారు. గడచిన మహాయుద్ధపరితమగ, లక్షలకొలది పోలు లిట్టి దుర్భరదాస్య జీవితమునుండి సంతోషింపబడి విముక్తులైరి. పోలెండుదేశమునకు నవయుగ మారంభమయినది. పోలుల వ్యవయమందు భావికేయోభిలాష యంతరించినది. పోలెండులోని వార్తలను మాకంపుటకు మేము నియోజించిన యామెను యీ యద్ధమువల్ల తనదేశమునకుకలిగిన నూతన జీవితోత్సాహము, విజృంభణము, వికాసములనుగూర్చి వ్రాయమని మేము కోరినవై నామె యిట్లు వ్రాయుచున్నది.

పోలెండు స్వతంత్రమందు-పరతంత్రమందు

కొన్ని దేశముల ప్రజలకు యాయద్ధమువల్ల జీవితముండెట్టి యదుభృతపరిణామము కలిగినదో, యూరపుఖండమందలి పశ్చిమదిగ్భాగము లూహింపలేదు. పశ్చిమదేశములకు కలిగిన ఫలితములనుబట్టి చూచినయెడల యద్ధము అనర్థదాణకముగ కనబడును. వారికి జీవనము కఠినతరము చేయబడెను. యూరపునం దొక దేశముమాత్ర మియద్ధమును తన మోక్షప్రవాత యని సనాకృతజ్ఞతతో తలచుచుండును. ‘పోలెండు తనకీయద్ధము చేసిన మేలును మరువజాలకు. కోపర్నికను, సోబియెస్కి, ‘కోనియస్కో’ అను గణితకాస్త్రమందు జగవ్యిభాతులైన మహాపండితులకు ప్రమాణగ్రంథరచయితలును అగు నట్టివారికి జన్మభూమియై గతకతాబ్ధాంతమవరకును స్వాతంత్ర్యము ననుభవించిన పోలెండు నూరేండ్లక్రిందట జర్మను, ఆస్ట్రీయా, రష్యా దేశములచే నాక్రమింపబడి యామూడుదేశములలోను అంతర్భాగములగు మూడుచీకెలు చేయబడి కలిసి వేసికొనబడినది. ప్రపంచమమునుండి పోలెండు తుడిచివేయబడినది. ఈ ఘోరమును జూచి యూరకుండిలేగాని ఎవరును తమయనమృతినిగాని కోపమునుగాని తూపలేరి. యూరపునందు వ్యాయజుద్ధింశించినట్లు కనబడెను. పోలెండు బానిసత్వము దుంపబడిన ఈ నూటయిరువై యేళ్లచరిత్ర మానవచరిత్రమందు మిక్కిలి అవమానకరమగు కళంకదుష్టాధ్యాయ మని పోలులు తలచెదరు. స్వాతంత్ర్యము పొందుటకు యత్నించితిమి. అతిశీఘ్రమగు ప్రయత్నములు సల్పితిమి. అనేక పర్యాయములు తిరుగుబాట్లుజరిగితిమి. కాని అంతిమఫలములేన శత్రువులను గెల్పుటకు ప్రతి తిరుగుబాటువల్లను ఫలితము మాదేశమునకు మరింత దుఃఖము, బాధ, కష్టము అయినది. మా మాతృభాషను శత్రుపదవినుండి తొలగించిరి. మాయిల్లలో మాభాషావిరచిత గ్రంథముల నుంచుకోవలదనిరి. తన మాతృదేశేంద్రాహి కానివాని కుద్యోగములేదు. గూఢచారులు రంగ్రాన్యేషణపరాయణులై సర్వవ్యాపకులైరి. మాయిల్లలోగూడ నేమనకొనకుటకు భయానుమానములు పీడించుచుండెడిది? అపాయకరముగ నుండెడిది. ఎవనియందైన ననుమానము కల్గినయెడల పోలీసువారు రాత్రియనక పగలనక వానియింటికి తర్పుగా వెళ్లుచుండెడివారు. అన్ని గడులను వెనకే వారు. వంటిళ్లు అవకాయగూనలు, చిత్రపటముల చట్టములను, పరువులు, సమస్తములు పరిక్షించెడివారు. గెమ్మల్లుత్రెవ్వ గొడలను పడగొట్టి గృహములను నిర్మూలము చేయుచుండెడివారు. కాని ఈచర్య బాగున్నది కాదని యెవరను అన సాహసినంపరు. విచారణ యన్వమూటయే లేకుండా కుటుంబమందలి తండ్రినో కుమారునో ద్వీపాంతరవాసమునకు గాని, పరలోకవాసమునకు గాని పంపివేయుచుండెడివారు. అట్లు పంపుటకు పూర్వము ఒక్కపర్యాయము తనవారిని చూచుటకు ఎవరికిని నెలవొసంగకుండెడివారు. వీధులలో నడచునప్పుడు బహుభాగతగా మేముండవలసియుండెను. ‘చేతు లెత్తు’ అను మాట మాచెవులకు కట్టబడియే యుండెను. అమాటలు విన్న వెంటనే చేతు లెత్తని వానిని తుపాకితో కాల్చివేయుచుండెడివారు. ఆయపరాధి యెంతకాంతుడైనను దానితో పనిలేదు. పోలీసువారి మనుష్యులంబచ్చి వారంటుపోవువారికేబులు తడిబీచేయుదురు. కర్మము చాలక ఎనడైన తనవ్యాసుపోర్టు (క్రాల్లోతిరుగుటకు దొరతనము వారి నెలవుచీట్లు) మరచిపోతే వానిని వెంటనే కారాగృహమందు పడవేయుచుండురు. మాదేశములో తిరుగుటకు మాకు ప్యాసుపోర్టుండవలసివచ్చెను.

ములు సల్పితిమి. అనేక పర్యాయములు తిరుగుబాట్లుజరిగితిమి. కాని అంతిమఫలములేన శత్రువులను గెల్పుటకు ప్రతి తిరుగుబాటువల్లను ఫలితము మాదేశమునకు మరింత దుఃఖము, బాధ, కష్టము అయినది. మా మాతృభాషను శత్రుపదవినుండి తొలగించిరి. మాయిల్లలో మాభాషావిరచిత గ్రంథముల నుంచుకోవలదనిరి. తన మాతృదేశేంద్రాహి కానివాని కుద్యోగములేదు. గూఢచారులు రంగ్రాన్యేషణపరాయణులై సర్వవ్యాపకులైరి. మాయిల్లలోగూడ నేమనకొనకుటకు భయానుమానములు పీడించుచుండెడిది? అపాయకరముగ నుండెడిది. ఎవనియందైన ననుమానము కల్గినయెడల పోలీసువారు రాత్రియనక పగలనక వానియింటికి తర్పుగా వెళ్లుచుండెడివారు. అన్ని గడులను వెనకే వారు. వంటిళ్లు అవకాయగూనలు, చిత్రపటముల చట్టములను, పరువులు, సమస్తములు పరిక్షించెడివారు. గెమ్మల్లుత్రెవ్వ గొడలను పడగొట్టి గృహములను నిర్మూలము చేయుచుండెడివారు. కాని ఈచర్య బాగున్నది కాదని యెవరను అన సాహసినంపరు. విచారణ యన్వమూటయే లేకుండా కుటుంబమందలి తండ్రినో కుమారునో ద్వీపాంతరవాసమునకు గాని, పరలోకవాసమునకు గాని పంపివేయుచుండెడివారు. అట్లు పంపుటకు పూర్వము ఒక్కపర్యాయము తనవారిని చూచుటకు ఎవరికిని నెలవొసంగకుండెడివారు. వీధులలో నడచునప్పుడు బహుభాగతగా మేముండవలసియుండెను. ‘చేతు లెత్తు’ అను మాట మాచెవులకు కట్టబడియే యుండెను. అమాటలు విన్న వెంటనే చేతు లెత్తని వానిని తుపాకితో కాల్చివేయుచుండెడివారు. ఆయపరాధి యెంతకాంతుడైనను దానితో పనిలేదు. పోలీసువారి మనుష్యులంబచ్చి వారంటుపోవువారికేబులు తడిబీచేయుదురు. కర్మము చాలక ఎనడైన తనవ్యాసుపోర్టు (క్రాల్లోతిరుగుటకు దొరతనము వారి నెలవుచీట్లు) మరచిపోతే వానిని వెంటనే కారాగృహమందు పడవేయుచుండురు. మాదేశములో తిరుగుటకు మాకు ప్యాసుపోర్టుండవలసివచ్చెను.

రష్యావారు స్థాపించిన కారాగృహములు ఎప్పుడు క్రిక్కిరిసి యుండెడివి. అవి మనవ్యవసామున కన్పర్చుముగ నుండెడివి. పాప మీశైలిలు కిటికీలు లేనట్టియు వెల్లురురాగియు, మోకాలులోతు బురదకల్లినట్టియు కొట్లూ ఉంచబడు చుండెడివారు. కూర్చుండుటకు ఒకపీటమాత్రముండెడిది. పరుండికుటుమంచముగాని పరపుగానిలేదు. ఈ వైధి లనెకులు పిచ్చవారైరి. దానియం దాశ్చర్య మేమున్నది? తన మాతృభాషను వ్రాసినపుస్తకమును చదువుటో లేక పాటనుపాడుటో తప్ప అంతకుమించిన నేరము చేయని 12, 18 ఏళ్లవయస్కుల బాలురను అతిఘోరమగునట్టియు దారుణమగునట్టియు పాపకర్మలచేసిన శిక్షితులతోబాటు అనేకమాసములు సహవాసములు కావించుచుండెడివారు. నేరమింక హెచ్చయినదని తోచినయెడల అట్టిబాలురను వైబీరియా దేశమునకు తీసుకుపోవుచుండెడివారు. శిక్షితులకు వేలకొలది పోలులు వైబీరియాలో గనులనుండి తమ యంత్రములకు సంవత్సరముల కొలదియో లేక యానడ్డీస మో శృంఖలాబద్ధులై, రాత్రింబవళ్లు పనిచేయుచుండెడివారు. కొందరిని గనుల లోభాగమునుండి వైకి రానీయరు. అట్టివారికి సూర్యుని వెల్లురు, శేడిమి, గాలియొక్క చల్ల దనము, పరిమళము, ఆనభవింప నశక్యమాయెను. ఇట్టివికూడ దుర్భమాయెను. వీరుచేసిన నేరమేమి? వారి జన్మభూమియందు వారికి ప్రేమయుండుటయే మహాపరాధము. పోలీసుభాషా పత్రికా సంపాదకురాలగు నొక 70 ఏళ్ల వయసుగల ముదుసలిని నే పెరుగుదును. ఈమె వైబీరియాలో 15 సంవత్సరముల కఠినశిక్షను గవలలో పనియందు గడపినది. ముత్తైన్యైక్రీతము ఆమెశృంఖలములు తీసివేయబడినను, వాటిని రాత్రింబవళ్లు 15 సంవత్సరములు ధరించియుండుటచేత నిప్పటికిని ఆమె చేతులయందు యాగొలుసుల యానవాళ్లున్నవి. ఈ 20 వ శతాబ్దములో నిట్టి పనులు యూరపులో జరిగినవిచెప్పిన నమృతము సులభముగా పుట్టుదుగాని 1914 ఆగస్టు 4 తేది యనగా మహాసంగ్రామప్రారంభదినము నవకును పోలెండులో నిట్టి ఘోర శిక్షితులు లుండెడివి. యంగ్లాండులో పిల్లలు క్రీడాకాండముల నోలలాడించు తగు మాతృభాషను ముద్దుమాటలను మాట్లాడుచు పాటలను పాడుచు కాలము గడపుచుండగా పోలెండులోని బాలురు తమకాలమును భయవివ్యాలులై గడపుచుండిరి. యంగ్లాండులో బాలురు స్కూళ్లలో విద్య నభ్యసించుచు ముందు యుక్తమగు పౌరులగుటకు పాటుబడుచుండ, పోలెండులో బాలురు స్కూళ్లు విద్య నెరుగక సదా భీతులై జడువున కాలము గడపుచుండెడివారు. వారికిగూడ వారి మాతృభాషాగీతములనుపాడుట సరదా యయినను పాడినయెడల శత్రువులువని తమకై వైదులూ వెట్టుదురని

భయపడుచుండెడివారు. వారికిని భావము వ్రాయబడినపుడు కలుగుచున్నది వారికిని ఆసక్తిగలదు గాని చదివినయెడల కొంతమునుగుననివారికి భయము. బట్టలోవ్యాధియగుటలములగు గూడ వారి సహాధ్యాయులతో మాట్లాడుటకు భయపడుచుండెడివారు. అట్లు మాట్లాడినయెడల మాటలలో కర్మము చాలక ఏదైన పాటల కన్నములేనిమాట దొరికితే పీరికి సంకెళ్లు ప్రాప్తమగుట స్పష్టముగా! గూడచాలు ప్రతిచోటను తిరుగుచున్నారని వారికి తెలుసును. ఆకారణముచేత వారు తమ సహాధ్యాయులగుట ఉపాధ్యాయులగుట నమ్మక పోయెడివారు. వీరికిని దండ్రులను చిక్కులలో పడ్రోయటకు జ్యోతు రక్షియను ఉపాధ్యాయులమీనుండి యింటిగుట్టు కనుగొనుచుండెడివారు. ఇట్టిస్థితిగతులలో పోలిపట్టెలు బాల్యముచే వృద్ధాప్యము పొందిరనిన నాశ్వర్యమేమి? మాట్లాడప్రారంభించినది లగాయతు ఆ పిల్లలు క ప ట స్వ భా వు లై త మ వయసునకుమీరినవలయు చేయుచు, మాటలనాడుచు సభికి రూపులను పోలియుండుదు. కంఠస్థతభాషవృత్తి కలు పితమై చింతాజడమైన దర్శనముగల మాపిల్లలను యితరులు భూచి యాశ్చర్యమొందుచుండుదు. వారి జీవితము దుర్భరమై యుండ వారికి కులానా యెట్లు కలుగును? కాని నిరంకుశాధికారులగు జ్యోతు, ఎవ్వన, ఆప్రి కనుపాటలను లేచిచేసిన సరి యే చేయనిండ్లని నిర్లక్ష్యము. కొందరుబాలుకు సాహసధైర్యము లతో తమతమస్వభావానుగుణముగ వర్తించుచు, మాతృభూమి యందు ప్రేమ కనుపర్చుచున్నారు. రహస్యక్రాంతమైన పోలెండులో నొక చిన్ని కుర్రవాడు కొనకొనలను ప్రారంభమైనది కులచే పరిక్షింపబడు ప్రాంతభూమిలో నివసించుచుండెడి వాడు. ఈబాలు డొకపాడగలవత్తీని (బ్లాబర్డు) మైసాగోర వంకదానిని పెంచి దానికిపోలెండు యింకానడచలేదు'యనెడి దేశీయ గీతమును నేర్చెను. ఆపాట దానికి బాగుగైరావేగమే ఆ పిల్లను బడిచివెట్టెను. పాడకూడదని అంతవేయబడిన ఈ గీతములను యాపత్తి మృదువధురగానముతో నరణ్యములను, వనములను ప్రతిధ్వనింపజేసెను. రహస్యను రక్షింపటకు లీగీతమునువిని యిట్టి పాద్యున్న ద్రోహిని పట్టుకొనుటకు యత్నము చేసిరి. కాని ఈదొంగ యెక్కడను కానరాదు. గనుక నొక పెద్దకొండు పటాలమును కాపలాజేసిరి. రహస్యచక్రవర్తిని ధిక్కరించు నీద్రోహిని పట్టుటకు అడవులన్నియు వెదకిచూచిరి. కొద్ది బంధుచేసిరి. చిట్టచివరకు నొకతరువాత్తై కూర్చుని పోలెండు వకు స్వరాజ్యము కావలెనని ప్రపంచమునకు విగ్రహానుష్ఠాని పించుచున్న, ఈబాధకుడైన పిల్లను పట్టుకొనిరి పాప మా పిల్లను దురాత్ములగు వీరు చంపివేసిరి. రహస్యవారిధాటి యిట్లుండెడిది. జ్యోతులవశమైన పోలెండులో బాలురు తమ స్వభావ యందు దైవప్రార్థనలు చేసికొనవచ్చునని యొక గొప్ప నమా ప్రసాదమువలె సంగీకార మొనగబడెను గాని 1906 లో ఈవరమునుగూడ రద్దుచేసిరి. ఈయాజ్ఞకు తమకుగల యశమ్మతిని తెలియజేయటకు 10 కేల మంది కుర్రవాళ్లు కట్టుకట్టి దైవ ప్రార్థనలనభ్యర్థనతో చెప్పట మానివేసిరి. 'మాతండ్రి'యను మాటవైన జర్మనభాషతో చెప్పెరిరి. ప్రార్థనకు నియమించబడినదే రాగనే కుర్రలు వారి వారి స్థలములలో నిల్చుండి, చెతులుమోడ్చి, మేపురు కుర్చివద్దనుంపబడిన కానువంకదృష్టి నిల్పి నిశ్శబ్దముగ నూరకుండిరి. మనసునందే వారి స్వభావతో ప్రార్థనలు గావించుచుండిరి. ఎంతకఠినకీడులకు పాత్రులగ జేసి స్వభావము ఈపని మారదు. కొందరిని కొందరితో కట్టిం కొందరిని చాచబంపిరి కొందరిని ఖైదులోపెట్టిరి. గాని వారు లోంగలేదు పోలలను నిరూపణ మొనర్చుటకు జర్మనీవారు యింకొకకొంగను గావించిరి. తనభూమిమీద తమయిల్లు కట్టు కొనకూడదని ఈచట్టము. ఒకచైరు తనపాతయిల్లు కాలిపోవుటచే కొత్తయిల్లు కట్టుకొనవలసివచ్చెను. కాని యిల్లు కట్టుకొనుటకు అంగీకార మొనగబడలేదు. అందుచేత సత్య దొకపాకజేసి కొని యుండెను. ఈపాకను పోలీసువారు దర్శింపుచేసిరి. ఇది యిల్లుగాదు ఒక బండిగూడు అని నిర్ధారణముగానే, 'వంట వార్చుటకు పిలుస్తూ పోకలనుకూడ పోలలు కట్టుకొనకూడ' అని మరియొకచట్టము గావించిరి. పూసలవాళ్లవలెనైనను తమ జీవితముందు తాము తమతో మోసుకుపోవు గుడిసెలనుకూడ వేసుకొనుటకు పిలులేదు. వైపెచ్చు పోలలవద్ద నుండి యేభూమిని గాని యేజాగానుగాని జర్మనులు కొనుక్కొనుటకు అంగీకార మొనగడి యొకచట్టము చేసిరి. దీనివల్ల పోలలకు యిచ్చములేక పోయినను జర్మనులు తమకు వలముస్థలములను జలాత్కారముగ కొనుక్కొని స్వీకరింప కై కై కలిగినది. ఎంతయిచ్చే అంతనే పుచ్చుకొని మారుమాటాడక జర్మనులకు కాతలసిన యిల్లుగాని భూములనుగాని యిచ్చివేయకులసినదే.

గాని యిచ్చియిక్కట్టలోకూడ యంత దుర్బలమును సహితము పోలలకు ధైర్యము చేడతేదు. వారితోమున కట్టిన మోక్షము కలుగుననిన తమభావినద బాగుండు నని వారికి స్పష్టమైననమ్మకము కలదు. ఈయచంచలమైన గాఢవిశ్వాసము వారిని ఇన్ని కష్టములనుండి తొలగించి, వాటిని భరింప కైచంచలుగ చేసి నది. తుదకు వారిమనోరథముల సఫలమైనవి. ఈమహాయుద్ధ మిట్టి మహాతరుణమును లభింపజేసినది. దీనివలన పోలెండునకు నవయుగ మేర్పడినది. ఈస్వరాజ్యలక్ష్మిప్రాప్తికి పూర్వము ఆదేశమందలి దుఃఖము, బాధలు వగ నాతీతములు అయియుండిన నేమి? జర్మను, రహస్య, ఆప్రి మాల తరపున వారి సేవలలో చేరి పోలలు పోలలతో యుద్ధమున నెదుర్కొనవలసివచ్చినది. అన్న తమ్మునితో యుద్ధములుచేయక తప్పకుండెడిది. ఇట్లు తమ జీవితములకు తాము చంపలేమని యనేకపటాలములు యుద్ధమై ఖ్యము చూపించగ జే జర్మనులను, రక్షియనులను వారిని వెనక నుండి తుపాకులతో కాల్చివేసిరి. అనేక పట్టణములు పల్లెలు కాలబడి బూడిదయైనవి. సస్యశోభితములగు పోలములు తుపాకీగుండ్ల పోకలతో నిండినవి. బాగుగనలు నీటితో ముంచి వేసిరి. మానెపాలమును తగలబెట్టిరి. కాని ఈకష్టములకు మునుపే మేలునకే ధగవంతుడు చేసియున్నాడు. ఏలయున మాజీతమునకు స్వరాజ్యము సంప్రాప్తమయెను. ఈ మహాయుద్ధము నాకు స్వాతంత్ర్యము నొసగినది. నాదేశమునకుకూడ స్వతంత్రత నిచ్చినది. ఈయుద్ధము గొప్ప అనర్ధక మని పశ్చాత్తాప వాసులు యుద్ధమును నిందితురు. ఈయుద్ధమువల్ల నేమైన ప్రయోజనము కలదాయని వారు కంకింపవచ్చునగాని వారి కేమి తెలియును? ఈయుద్ధమువలని లాభము పోలెండున కెరుక. ఈ యుద్ధము లేనియెడల మాదేశము కొన్ని యుగములలో కష్టపరం పరల నశభవించుచు, అధోగతిబొంది దాస్యమున పడియుండెడిది. ఆర్యేవారుగాని తీర్చేవారుగాని యెవరులేక మొరలిమి ముండెడిది. మాకు స్వాతంత్ర్యము అసాధ్యమై యుండెడిది. అసాధ్యమనకున్న స్వరాజ్యము మాకు సాధ్యమై యొక స్వప్న మువలె గోచరించుచున్నది. మాకు స్వరాజ్యమునచ్చినదామని మా కాశ్చర్యముగ దోచుచున్నది. మా శత్రువుల యమితబలము నేడు భస్మీభూతమైనది. వారి నిరంకుశాధికారము నేడు మాయమైనది. పోలెండునకు స్వరాజ్యము చేమానది. పోలెండు యొక్క భగ్నపూర్వమైన ఖండత్రయము యిప్పుడేకమైనది. నేడు పోలెండులో పిల్లలు గుభేచ్ఛగ వారి స్వభావాగీతములను పాడుకొనుచున్నారు. వారి బతులలో పోలలతో యుద్ధాధ్యాయ లుగనుండి పోలిపట్టావలోనే పాఠములను బోధచేయుచున్నారు. వారిస్వభావము వ్రాయబడినదే నేర్చుచున్నారు గూడచారు లని యొక మాకు భయములేదు. భయపడుదు బడుగుగొనుచు నడచుచుమానినాము. ఒకరితో నొకరము నిష్ఠుయుగ విగ్రహ మాట్లాడుకొనుచున్నాము. చాతులు, ఖైదులు బాధలు ఈ మాడును దుస్వప్న మాత్రే నశించినవి. క్రొత్త ప్రపంచమున క్రొత్తపోలెండు జన్మించినది. దైవానగ్రహమువలన నీప్రపంచ మున మనజు లనేకస్థమైతిని మెలగెదరుగాత. పోలెండును భగ్నముచేసిన మహాపాపముకుటిపాపములకు పిలులేకుండు గాక యని యాశయించుచున్నాము.

మహాభాష్యం సుబ్బా రాయుడు,
అనువాదకుడు.

గుంసూరు ధర్మసంస్థాపక సమాజము

తే 14.7.24 సాయంసమయమున రహాలుకొండ సనాతన ధర్మసంస్థాపక సమాజమునా రొక గొప్పసభచేసి ధర్మాయుర్వేద వైద్యకాలము స్థాపించిరి. బ్రాహ్మి రావుబహుమం క. నాగేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఆరంభమున వైద్యకాస్త్ర పండిత ఈశ్వర సత్యనారాయణ తర్క గారు పద్యములతో సమాజోద్యమము నాకీర్తించిరి. వీరవ వారు కడురమ్యముగా జనమనోరంజకముగా నాయుర్వేదమును గురించి బోధించిరి. వారు వ్రాసిన ఆయుస్సాధన ము గ్రంథతెల్లజము నాకీర్వాదపూర్వకముగా ధర్మబుద్ధితో సమాజమున కర్పించిరి. ముఖచటిదినమున శ్రీ వంతుల వారు ఆయుస్సాధనమును గ్రంథరాజమును ప్రజలుకొరగా మఱి బోధించి సభ్యుల మైమరుపజేసిరి. జాకృత, బి. యత్. ఆచారిగారు అంగభాషను ఆయుర్వేదమునుగూర్చి కడురమ్యముగా ముచ్చటించిరి. శ్రీ ఆచారి గారు ధర్మాయుర్వేద వైద్యకాలము వైద్యుడుగా నిర్ణయపడిరి. ప్రస్తుతము జనము 1 టికి 100 మందికి ఆయుర్వేదసహాయము యొక క్రొత్త ఆయుర్వేదావధాలయముచే నొసంగబడుచున్నది. యొకను సంఖ్య ఎక్కువగునట్లు కాన్పించుచున్నది.

అనంతపురంజిల్లా రొల్లారేంజి టౌను నివారణ

అ గ ి
పై టౌనునివారణ అగళి గ్రామమున ప్రారంభించి గుమారప్పటికి రెండుమాసము లైనది. దాదాపుగ 14 సంవత్సరములనుండియు టౌనుదేశతకు గాఢము బిడ్డలై మనుమండిన నీప్రాంత్యప్రజ లిప్పుడైన దొరతనపువారి వీక్షాపాత్రులైనది నిజముగ వీరియొక్క యవృష్టభాగ్యమే యని చెప్పవచ్చును. పూర్వ మొకప్పుడు అగళి ప్రాంత్యముల పోకలొటలను తెంకాయతోపులను చూచిన పెనుగొండ సబ్ కలెక్ట రొకడు బల్లారి, కడప, కర్నూలు, అనంతపురం ఈ నాల్గుజిల్లాలనెడి సహారా ఎడారికి అగళి ప్రాంత్యము ఓచుసిస్సు ప్రాయమని నుడివియుండెనట. అదే అగళి యిప్పుడు పూసలు వోయిన వని తపోలే తోట్లలు కడచుకొని కన్నీరుకారుచున్నది. పూర్వ పరిచితు డెవడునూ విధవాలంకారముగల నీగ్రామము చూచి దుఃఖింపకుండదు. ధనమదముచే నెగురలాడుచుండిన జను లిప్పుడు దారిద్ర్యమును ముక్కుతాడుకు లోబడి కూటికిలేక దేశద్రిమ్యుల లగుచున్నారు. మైసూరు ఇలాఖా మారిణివా ప్రాంత్యములకుపోయి జీవనము జేయుచుండు ఈ ప్రాంత్య రైతు లనేకు లిందుకు నిదర్శకులు. ఈ దుర్బలకంతకు కారణము జలాశ్రయలోపము. 14 సంవత్సరముల నుండి క్రమక్రమమున దైవసహాయము తగ్గుచు వర్షము చొత్తిగ లేకుండజేసినది. దొరతనపువారను జలాభివృద్ధికిగాను ప్రయత్నము సలుపరైరి. పుట్టిన పండ్రెండేండ్లు పట్టరానిప్రేమతో పిల్లలబెంచి పిమ్మట పొట్టుకు పెట్టజాలకనే తల్లిదండ్రులను నాపిల్లల చంపదలపరుగదా! అట్లే ధృవపైరుతోటల పెంచి పండ్రెండేండ్లు పులములకొని తిని చవిజూచిన నీప్రాంత్యజను లిప్పుడు నీళ్లు జాలమి వానినెండబెట్టు కొరరైరి. తమ కడుపునైన తక్కువ జేసికొని ఇంటిలోని ధనధాన్యకనకము లన్నియు నిర్బు పెట్టి క్రొత్తబావుల క్రెవ్వి యతోటల బ్రదుకించ ప్రయత్న పడిరి. కాని కాలక్రమమున బావులు ఎండిపోయె. ఇప్పుడీ ప్రాంత్యలోటలపైకి ముప్పాతికపాళ్లు నశించినవి. తక్కినవి యొకను జీవముతో నున్నవి.

ఇట్లాస్తల పోగొట్టుకొని దర్శిద్రావణకుదగి టౌనుబాధ ననుభవించుచుండు జనులకు దొరతనపువారు ఇప్పుడు టౌను నివారణోపకారము జేయుచున్నారు. ఇది యెట్లున్నదన్న ట్టుద్వాదచే తయించినరొగి కంత్యావస్థలో అన్నముపెట్టి కాపాడజూచినట్లున్నది. రొగి చావకుండుట కిది యిప్పటికి చాలుగాని మున్నుందే తయరొగికారణము కనిపెట్టి తన్ని వారణోపాయముల సన్నీయుండిన నీరొగి మీ రాకుండియుండునుగదా!

అగళి జలాశ్రయాభివృద్ధియను పేర నిప్పుడు టౌను నివారణపనులలో అ గ ి చెరువుయొక్కయు కట్టకాలవ (చెరువుకు నీళ్లు చెచ్చుకాలున)యొక్కయు రిషేరులు జరుగుచున్నవి. చెరువుకట్టకు మన్నుచేయుచేతా చాలవకు ముగిసి నది. కట్టకాలవ రిషేరు మాత్ర మింకను జరుగుచునేయున్నది. కాని ఈకాలవ పూర్తిగ రిషేరుచేయబడి మాచెరువున కీ సంవత్సరమైన నీళ్లు నచ్చునను ఆశలేదు. మైసూరుదేశపు సరిహద్దులో సగముకాలవ పారుచున్నందున ఆ ఇలాఖా దొరతనపువారియనుమతి లేనిదే అక్కడి రిషేరుజేయను పిలులేదు. కాలవ. ప్రారంభమే మైసూరు సరిహద్దులో నున్నది గాన అక్కడరిషేరులేనిదే మాచెరువుకు నీళ్లురావు. ఈవిషయమునా బ్రిటిషు అధికారులకు తెలియకుండలేదు. కాని అగళి జలాశ్రయలోపమువారికి తెలిసియుండియు, టౌనునివారణ పనులలో అగళికట్టకాలవ రిషేరు యిప్పుడే ప్రారంభించి యుండియు, ప్రారంభించినవని పూర్తియవట్టుకై మైసూరుఇలాఖా దొరతనపువారి యనుజ్ఞ ఇదివరకును పొందుకుండు ఏమరియుండుట చాలవింతగ నున్నది.

అగళి } 16.7.24 } ఎ. కృష్ణమూర్తిరావు. బి. 5.

జ్వరహరి
సీసా 1-కి వెల 0.12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరి అయిదుపూటలు నేదింపిన పట్టు బిడుపు జ్వరహరి.
చతి పురాణజ్వరహరి మొదలగు వివిధ వ్యవహార మోసము
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

గోదావరి

కోర్టుల మార్పులు

హాస్యాస్పదమైన అసంబద్ధమైన ఏర్పాటులు

దావాదారులలో కలవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, జూలై 18:—మూడు సంవత్సరములనుండి యీ మండలమునందు సభాకోర్టుల నిర్ణయములం దుంచబడినదియు వాటి జ్యూరిస్ డిక్షన్ నుండియు ఆలోచనలు చేయబడుచున్నవి. వాటి పర్యవసానము యిప్పటికి బయల్పడినది. ఈనెల 15 వ తేది పోర్టుసెంటుజార్జి గెజిటీలో ప్రభుత్వప్రకటనము చేయబడినది. ముఖ్యమైన విషయము—ఆగస్టు 1 వ తేదీనుండి కాకినాడ అడివనల్ సభాకోర్టు అమలాపురంలో నుంచబడును. దీనినిబట్టి సభాకోర్టుల, మున్యుకోర్టుల, జ్యూరిస్ డిక్షన్ మార్పువడెను. కాకినాడ పెద్దాపురం మున్యుకోర్టు స్కాల్ కాజు జూర్నిడిక్షన్ కాకినాడ సభాకోర్టునకును, రాజమండ్రి రామచంద్రపురం మున్సిఫీల్ స్కాల్ కాజు జ్యూరిస్ డిక్షన్ కాకినాడ సభాకోర్టునకును అమలాపురం రాజోలు మున్సిఫీల్ అమలాపురం సభాకోర్టునకును యియ్యబడినది. ఇప్పటివరకే ఏతాలూ కా జ్యూరిస్ డిక్షన్ ఆతాలూకా మున్సిఫీల్ ఉండక ఒకతాలూకాలోని ఫిర్యాలు మరియొకతాలూకా మున్సిఫీల్ చేర్చబడినది. అందులోనున్న హాస్యాస్పదమైన విషయ మేమన ఒక కోర్టునకు దగ్గరగానుండు దావాదారు మరొకతాలూకాలో వెళ్లవలసియుండుట. ప్రభుత్వప్రకటనముబట్టి నే చదివినందువల్ల గాని యిక్కడ మరల ప్రచురణము చేసినందువల్ల గాని చదువరులందరకును అందుగల అసంబద్ధమైనట్టియు హాస్యాస్పదమైనట్టియు సంగతి తెలియజాలను. కనుక యిక్కడ రెండుప్రధానమైన ఉదాహరణములు పొందుపరచడలచితిని.

దావాదారు కష్టనష్టములు

గొల్లల మామిడాడ యండమూరు ఫిర్యాలు కాకినాడ తాలూకాలోనివి. ఈ ఫిర్యాలు దావాదారు యింతవరకెప్పుడును కాకినాడకు వచ్చే దావాలు దాఖలుచేసి కొని పరిష్కరించుకొనవలసినవారై యుండిరి. ఈ ఫిర్యాలు గ్రామములు కాకినాడ పట్టణమువరకు వ్యాపించియున్నవి. ఈగ్రామములన్నియు రామచంద్రపురం మున్యుకోర్టుకు చేర్చబడినవి. కావున కాకినాడ మున్సిఫీల్ సరిహద్దుల ఆవల నున్న దావాదారు యా 200 లకు లోబడిన స్కాల్ కాజు దావాను సుమారు 20 మైళ్ల దూరములోనున్న రామచంద్రపురం మున్యు కోర్టులో తేవలెను. అరగంటలో కాకినాడ కోర్టుకు వచ్చి దాఖలు చేసికొనవలెను. అతడే యా 200 లకు మైబడియు యా 500 లకు లోబడియు అయిన స్కాల్ కాజు దావాను సుమారు 40 మైళ్ల దూరముననున్న రాజమండ్రి సభాకోర్టులో దాఖలు చేయవలెను. యా 8000 కు లోబడిన అసలు దావాను అతడు తెచ్చుకొనవలెనంటే రామచంద్రపురం మున్యుకోర్టునకు పోవలెను. యా 8000 లకు మైబడిన అసలు దావాను తెచ్చుకొనవలెనంటే కాకినాడ సభాకోర్టుకు రావలెను. రామచంద్రపురం మున్యుకోర్టులో నియ్యబడిన డిక్రీతైని అప్పీలుచేసినవలెనంటే యీకాకినాడ ప్రక్కనున్న మనీషి రామచంద్రపురమునుండి రాజమండ్రి వెళ్లి సభాకోర్టులో అప్పీలు చేసికొనవలెను.

చదువరులారా, ఆలోచించండి, ప్రభుత్వపు ఆర్డర్ ఫలితము! ఎప్పుడును కోర్టుల వెంబడిని తిరిగే దావాదారుని కష్టము, సామ్యు స్వయము, పెక్కుదావాలుండుటవలన ఒక కోర్టు నుండి ఒక కోర్టుకు ఎగురవలసియుండుట, వివిధకోర్టులలో తన దావాలు ఒకేతేదీకి వాయిదా పడినయడల వచ్చేకష్టము! కోర్టులకు రావలదని చెప్పినట్లు యీ ఆర్డర్ ఫలితము కన్పింపవచ్చును. కోర్టుల కలహాటవడిన వారలు మానుదారా? ప్రభుత్వపు టుత్తువులు జిల్లాలోని గామము లెచ్చటనున్నవో తెలియకుండ వేసినట్లును దావాదార్ల కష్టములు ఆలోచింపనట్లును కన్పించుచున్నది.

మఱియొక ఉదాహరణము. వెంకటాయపాలెం (దాక్షిణ్యరామ) ఫిర్యాలు రామచంద్రపురములోనిది. రామచంద్రపురం ఎక్కిన నున్న దావాదారు యా 200 లకు లోబడిన స్కాల్ కాజు దావా రామచంద్రపురము మున్యుకోర్టులోను, యా 200 లకు మైబడియు యా 500 లకు లోబడియుగల దావాను దాఖలుచేసికొను

టకు ఎక్కువ శ్రమతో కోటిపల్లివద్ద గోదావరి దాటి 4.5 మైళ్లు నడిచి పిదప అమలాపురం వెళ్లి సభాకోర్టుకు పోవలెను. యా 8000 లకు లోబడిన అసలుదావాను రామచంద్రపురం మున్యుకోర్టులోను రామచంద్రపురం మున్సిఫీ డిక్రీ తైని అప్పీలు చేసికొనుటకు రాజమండ్రి సభా కోర్టుకొనవలెను పోవలెను. యా 8,000 లకు మైబడిన దావాను అమలాపురం సభాకోర్టులో దాఖలు చేయవలెను.

ఈ మాదిరిగానే పెక్కు ఉదాహరణములుకలవు. కొంత పూర్వపు చరిత్రతోడ జ్ఞాపకము చేసికొందము. కోర్టులను ఎక్కి డనుచుటకును మార్పుటకును జ్యూరిస్ డిక్షన్ యేర్పరచుటకును కి సంవత్సరములనుండి ఆలోచనలు జరుగుచున్నవని ప్రారంభమున చెప్పియుంటిని. జిల్లా జడ్జిలు తమకు తోచినవిధమున అప్పటప్పటి తమ ప్రపోజల్స్ పంపుచు వచ్చిరి. ఇవెట్లో తెలిసి వత్తు కొంత ఆందోళనము చేయుచు వచ్చియుండిరి. 1922 సం॥ లో కాకినాడ న్యాయవాదుల సంఘము రాజమండ్రి న్యాయవాదుల సంఘము డిప్యూటీజడ్జుల చెన్నపట్టణము పంపి వై అధికారులతో తమ యభిప్రాయముల జెప్పిరి. 1922 సంవత్సరంతమున లామెంబరు 10 కి. శ్రీనివాసయ్యగారు రాజమండ్రినచ్చి జిల్లాలోని జ్యూడిషియల్ ఉవ్వొగ్గులతో నొక సభ గావించెను. అప్పుడుండే దావాలసంఖ్య ఎక్కిరా యవత్తువుతంతము ఆయనకు నివేదించబడినది. అప్పుడేవో కొన్ని ప్రపోజల్స్ చేయబడినట్లు తోచుచున్నది. దరిమిలాను కొంతకాలమునకు హైకోర్టువారికి ప్రభుత్వమునకును కొన్ని ప్రపోజల్స్ పంపబడినవి. అవి అంగీకరింపబడినవి. కాని రాజమండ్రి సభయైన పిదప పరిస్థితులు మారుటచేత దావాలు చాల తగ్గినవి. ఈ తగిన సంగతి ఆలోచనలోనికి తేబడనట్లు కన్పించుచున్నది. ఈ సం॥ గతి ఆలోచించుకొండనే ప్రభుత్వమువారును హైకోర్టువారును తమయెదుట పెట్టబడిన ప్రపోజల్స్ అంగీకరించిరి. కాని యీ ప్రపోజల్స్ పరిమితినిగూడ మార్చుచున్నామని న్యాయవాది సంఘములకు గాని ప్రజలకు గాని తెలియబరచియుండలేదు. ఇట్లుండగా, కాకినాడ రాజమండ్రి న్యాయవాదిసంఘములు సభాకోర్టులలో పెండింగుగానున్న పరిమితి జిల్లాలోనున్న మూడు సభాకోర్టులలోను ఒకటి ఎత్తివేయవలసినదని హైకోర్టువారిని గవర్నమెంటును కోరిరి. ఇందువల్ల పని త్వరలోపరిష్కరింపబడునని యుద్దేశము. ఇంతలో గవర్నమెంటువారు సభాకోర్టులలో పని పరిష్కారమునగూర్చి హైకోర్టువారు కనిపెట్టి 1925 జనవరి మొదటివారములో తమకు తోచుచున్నవిధమున ఉత్తరువుజారీచేసిరి. ఇంతలోనే యీఉత్తరువుమాట ఆవలబెట్టి 1925 సం॥ జనవరివరకు ఆగక మూడుసభాకోర్టులకు చాలినంతపని ఉన్నదా అనువిషయము చూడకుండనే ప్రస్తుతపు టుత్తువును జారీచేసిరి. దీనివల్ల న్యాయవాదులలోను పార్టీలకును ఎంతయోఅసంతృప్తి జనించి నది. ఒక్కొక్క ఫిర్యాలుగానున్న న్యాయవాదులు కొందఱు మరియొక్కొక్కటను మారుట తలపించినది. మారినప్పటికి స్థిరముకన్పించదు. ఏలయన వైచెప్పబడినట్లు ప్రభుత్వమువారు 1925 జనవరిలో ఒకవేళ ఒకకోర్టును ఎత్తివేసినట్లుయితే లేక మరల యేమైన మార్పుచేసినట్లుయితే యీన్యాయవాదులు మరల తమదుకాణముల మార్పుచేసియుందురు.

కాబట్టి ప్రకృతములో ప్రభుత్వము యిట్టిఉత్తరువును జారీచేయుట అందరకును అసంతృప్తికరముగను కష్టముగను నున్నది. దీనిని మార్చించుటకు కొంతఆందోళనము జరుగుచున్నది. ఒక్కొక్క మున్యుకోర్టునకు ఒక్కొక్కతాలూకా జ్యూరిస్ డిక్షన్ ఉంటున్నది. దీనిని సంపాదించుటకు యిదివరలో ఎంతో ప్రయత్నము జరిగెను. ఈ ప్రకారముంటేనే చాలబాగున్నదని పెక్కురు అభిప్రాయమైయున్నది. మరియు రాజమండ్రిలో నుంచబడిన అడివనల్ మున్యుకోర్టునకు జూరిస్ డిక్షన్ కలుగజేయుటకై ఇన్నిపాటు పడవలసివచ్చినదియు, మున్యుకోర్టు లన్నిటిలోనున్న దావాలు లేకజూచినట్లుయితే ప్రభుత్వమువారు రాజమండ్రి అడివనల్ మున్యుకోర్టును ఎత్తివేసియుందురనియు, అంతగా అది ఉండవలసిన అవసరమున్నయెడల దావాలు త్వరలో పరిష్కరింపబడుటకు కొన్ని దావాలు ట్రాన్స్ ఫరుచేసి కొలకాలముంచిన చాలుననియు, ఈ ఒక్కోకోర్టునకై జిల్లానంతయును కదలించుట భావ్యము కాదనియు యిక్కడ అభిప్రాయమై యున్నది.

రోమహరి డబ్బు 1-కి రు. 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములమూడునుమములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మమునలు పెక్కుదు, మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

గంజామండలపత్రిక శింగపట్టణము

(2 క వి లే ఖ రి)

జూలై 17:—శింగపట్టణములో జరుగబోవు గంజామండల మహాసభలో కేర్వరుపజడిన సన్మానసంఘము నిన్నటి దినము సమావేశమై యాదిగవ ముఖ్య తీర్మానములు గావించెను.

1. ఆగస్టు మొదటివారములో జరుగనున్న గంజామండలమహాసభ కాధిపత్యమువహించుటకు రాష్ట్రీయ సంఘాధ్యక్షులును, సుప్రసిద్ధ దేశీయనాయకులు అగు శ్రీయుత దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి నీసభవారేకగ్రీవముగా యెన్నుకొనుచున్నార.

2. మహాసభతోపాటు జరుగనున్న జిల్లా స్వచ్ఛంద సేవాసభకు శ్రీ రామదాసు దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి నాహ్వనించుకొనుటకును అప్పలశ్యతానివారణ మహాసభకు శ్రీయుత గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమ రావుగారిని మండల మహిళాసభకు దేశబాంధవి దువ్వూరు సుబ్బమ్మగారిని ఖడ్గరు ప్రదర్శనమునకు డాక్టరు బ్రహ్మశ్రీశ్రీమల్ల సుబ్రహ్మణ్యంగారిని, అధ్యక్షత వహించుటకుగాను ఆహ్వానించవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

వై తీర్మానముల ననుసరించి స్వార్థత్యాగులును సుప్రసిద్ధ దేశీయనాయకులును అగు వైన పేర్కొనబడిన మహానాయకుల కెల్లరకావ్యసములు పంపబడినవి. ఆహ్వానముల నంగీకరించి గంజామండల మహాసభలకు దయచేసి సభలను జరిపించుటకుగాను జయప్రదముగా నాయకులెల్లరు తోడ్పడవలసినమ్యుచున్నాను. నాయకులెల్లరు మనమండలమునకు దయచేయు మహాభాగ్యము గలిగినయెడల నిర్మాణకార్యక్రమము జయప్రదముగా కొనసాగించుటకు తగిన యవకాశము తేర్చుదును. గంజామండల మహాసభలుమేల్కొని నాయకుల కీతరుణమున ఘనమగుస్వాగత విచ్చుటకు తోడ్పడి వారి గౌరవమును కాపాడుకొందురుగాక

నిడదవోలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీయుతులు పునులూరి కోడండరామయ్యగారు, కన్నూరి శంకరాచార్యులుగారు యీమధ్యను తలుపు శ్రీ జాతీయ విద్యాలయమునకు ధనము ప్రోగచేయు సందర్భములో ఉంగుటూరు ప్రాంతములు తిరుగుళ్ల సందర్భములో కానపాడుకాపురములు శ్రీయుత కడియాల రంగనాయకులు చౌదరిగారు వారి పితౄకార్యసందర్భమున గాంధీ పూజానిధికి రు 4 లున్న విద్యాలయమునకు రు 10 లున్న యిచ్చిరి. పూజానిధిసామ్యు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు పంపిరి.

తలుపు కోఆపరేటివు భారతఖడ్గ నిలయమహాసభ యీనెల 15వ తేదీని జరిగినది. కోఆపరేటివు సంఘముల ఆసిటరుగారు యింక ఆడిటుచేయనందున లాభనష్టములు తేలలేదు. ఈ వత్సరమునకు శ్రీయుతులు డో. సర్వేశ్వరరావుగారి(యిది వరకున్నవారు) అధ్యక్షులుగాను యర్రమల్లి వేంకటదలంగారిని కార్యదర్శిగాను నెన్నుకొనిరి. ఈ వత్సరమైన నిలయమువారు స్వంతముగ నూలుతీయుటకు తన ఏర్పాటులు గావించుచునెమ్ముచున్నాము.

ఈ జిల్లాలోనున్న ఖడ్గరునిలయముల నన్నిటిని జిల్లా ఖడ్గరుబోర్డు తీరవున శ్రీయుతులు కనకదండి వెంకటస్వామయ్య జూలూగారు ఆడిటు చేయుచున్నారు. ఇంకా అన్ని నిలయముల ఆడిటు పూర్తికా లేదు.

నిడదవోలుసంఘ మైసరోడ్డుకు ప్రక్కనున్న సారాదుకాణమును యింకను తొలగించలేదు. వేపల్లలో వ్రాసినంత మాత్రమున ఆ దుకాణమును అచ్చటనుండి తొలగించినయెడల గౌరవమునకు హానికలుగునను కారణంచేత తొలగించలేదని తెలియవచ్చుచున్నది.

కర్తవ్యాలవారి

వెల సీ॥ 1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-11-0
ఈ ద్రావకము చున చెవిపోటు, చెవినుండి చీముగిరారుట, చెవిబిబ్బడ మొదలగునవి పెంటనే నయమగును. 5, 6 బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ పెంటనే తగ్గును.
అమృతాంజనము డిపో,
మదరాసు - బొంబాయి

లోకమాన్యుని సారకవిష్ణుము

నెహ్రూగారిచే బహిరంగపరచబడిన

10 వేలకుపైగా ప్రజలు హాజరైరి

పూనా, జూన్ 22:— కీ॥ శీ॥ లోకమాన్య బాల గంగాధరతిలక్ గారి జ్ఞాపకార్థము, పూనా పురపాలకసంఘముచే, పీఠాధ్యక్షుడు నిర్వహించిన, చలనచిత్ర విగ్రహమును బహిరంగపరచు మత్సరముయందు 10 వేలకుపై సభకముగ ప్రజలు హాజరై యత్కుత్సహముతో పాల్గొనిరి. అన్ని శంఘములనుండియు ప్రముఖులగువారు, విచ్చేసిరి. పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు ఉదయము 8½ గంటలకు వచ్చిరి.

కెల్మారుగారు

స్వాగతగీతములను గానమొనర్చిన తరువాత, పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు ఎన్. సి. కెల్మారుగారు, పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారిని విగ్రహముపైగల తెరను తొలగించి బహిరంగమునకువెళ్లినది గోరిరి. కెల్మారుగారు ప్రభుత్వమునకు ప్రస్తుతముగ నుపన్యసించుచు, ఇట్టివిగ్రహము సేర్పరుచుటకు పూనానగరమున నిదియేమొదటిదని నుడిచెను. ఈవిషయమున, పురపాలక సంఘము లో అధికారతరఫులందరును ఏకగ్రీవాభిప్రాయులై యున్నారు. అత్యధ్యక్షుడు శీ సార్కకవిష్ణుము ప్రభుత్వమువారి యసంతృప్తికి గురియైనది. పురపాలకసంఘములోని వ్యక్తిగతభేదములపై నీ విషయమున నిలబడవా యొంటి విచారణయందున్నది. పురపాలకసంఘము శీ విక్రమభట్టతులనుండి కాపాడుటగాను, “శీసరి” “మరాఠీ” ప్రతికల బ్రష్టీలు ఇందుకుగాను ప్రత్యేకముగా రూ. 9000 ల నొసగిరి. తిలక్ గారి జీవితమునందంతటను, అనుకొనని కష్టములను దెచ్చి పెట్టుటచేటికి సంకేత దాయకముగ నుండెను. కాని తుదకు తిలక్ గారే విజయమందిరి. ఈ విషయమున గూడ నట్టి యుగము. పురపాలక యొక్క టియే పురపాలకసంఘము వారి కార్యముగాదు. పౌరులయొక్క చిత్తవృత్తులందు జొచ్చి, రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థికమార్గములందు వారి యభివృద్ధిని గురించి వ్యాపించియున్న ప్రబోధము నందు పాల్గొనుచుండవలెను. అదే విధముగా పూనా పురపాలకసంఘమువారు, 1921 సం॥న తిలక్ గారి కొక అభినందనపత్రము నర్పించిరి. ఇప్పుడొకవిగ్రహమును నిర్మించుచున్నారు.

విగ్రహమును నిర్మించిన శిల్పిచార్యుడగు వాగుగారును వారి సహాధ్యక్షులును ఈ కార్యనిర్వహణమునందు గన్పరచిన తోట్టాటునకు కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. కెల్మారుగారు నెహ్రూగారిని సభ్యులకొకపరుచుచు, భారతకానసభలో ఉద్యోగతరహాయకుడనియు, కానసభకు ప్రకారమేర్పడిన వానిలో భారతకానసభయే భారతదేశ ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించు సభయనియు నుడిచెను.

పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు

మోతీలాలు : నెహ్రూగారు లేచినవెంటనే అద్భుతముగ కరతాళధ్వనులు చెలరేచెను. నెహ్రూగారు, తనకొనర్చబడిన కౌరవమునకు కృతజ్ఞతను తెలిపి విగ్రహమును గురించి దీసికొనిరాబడిన దావానుగురించి ఇట్లునుడిచెను. “ఈవ్యవహారమునందు, నిజముగ అంగీకరింపవలసినదియు, తీరస్కరింపవలసినదియు, మునిసిపలు రేటుపేయర్లు దేశములో కల్లున త్రవ్వెత్తమ పౌరుడగు నాతనిజ్ఞాపకార్థము, అతని నిలువెత్తు విగ్రహము తమ కర్పించినందులకు పూనాపౌరులు పురపాలక సంఘమువారిని మనఃపూర్వకముగ అభినందించెదరు.

శివాజీనిగురించి, ఒకసమయమున తిలక్ గారునుడిచినవాక్యములను నెహ్రూగారు రుచిపొందిరి. “దేశమంతయు, దుష్కరితాలనా భారముక్రింద నణగిపోవుచు, రక్షణకొరకు ఆచరపడుచున్న సమయమున, శివాజీ జన్మించి, తన అనుపమాన స్వాతంత్ర్యములను దైర్ఘ్యములను, భారతదేశము, భగవంతునిచే విడచిపెట్టబడిన దేశముగాదని ప్రపంచమునకు ఋజువుజేసెనని తిలక్ గారు రండు తెలిపిరి. తిలక్ గారి వాక్యముల నుడిచినపుడు, తనను దానే సరిగ వర్ణించుకొంటినని అతని కెంత మాత్రమును తెలియదు. ఈ పోలిక, ప్రతికూల విమర్శకుల కాయుధముగ నుపకరించును.” కాని తానీయంపమానము నెంత మాత్రమును, విడనాడజాలనని నెహ్రూగారినిరి. లోకమాన్య నారాధించుటచే ప్రజలు కట్టి ధైర్యసాహసకృతులగుదునో, అట్టి కృతులన్నియు భారతదేశమున కిప్పుడు చాల అవసరముగ నున్నది.

లోకమాన్యుని ప్రతిభ

లోకమాన్యుని ధీ విశేషమును గురించి నెహ్రూగారు నుడువుచు, అతని పాండిత్యమును ప్రశంసించి, అతని యుద్ధాభిమతినియు తెలుసునందు రచింపబడిన వేయని నుడిచెను. “ఈసందర్భమున మనము సేర్పకొనవలసిన విశేషాంశముకట్టిగలదు. ధనము, అధికారము, సౌఖ్యము, హోదా, ప్రాణములనుగూడత్యాగ మొనర్చినవారినిగురించి నెహ్రూగారు, కాని, అత్యున్నతమగు పాండిత్యసంపదను ధీశక్తులను తిలక్ గారివలె త్యాగ మొనర్చినవారిని నే నెందును గాంచలేదు. తిలక్ ఎదుట రెండుమార్లుములు గలవు. బుద్ధివంతిభలచే ఋషివదనవంది కాళ్ళతోకై నీవంటి యొకమార్గము. ఖయిదుకొట్టు మరయొకటి. తిలక్ గారు ఖయిదుకొట్టునే ఎంచెరి.”

శివాజీయత్సవము

శివాజీయత్సవమునుగురించి నెహ్రూగారు తిట్లునుడిచిరి. శివాజీయత్సవము 1918 లో విప్లవకరమనియు రాజప్రభుత్వమునకు ప్రకటించబడినది. కాని 1920 సం॥న తిలక్ గారి మరణాంతరము, అంగ్లదేశపు యువరాజుగారు శివాజీస్మరకవిష్ణుమునకు శంఖస్థాపనమొనర్చెను. ఈయన్యమునందలి యుద్ధక వివిధముగా సార్వభౌముని అంగీకారమును బడసెను.

“తిలక్ గారి సార్వభౌమ దేవీయని ఎవరైన నన్నడిగినయెడల నీమట్టును అన్నివైపులను నీవు దానిని తాడగలవని ప్రత్యుత్తరమొసగదను. శాతీయమహాసభ, ప్రస్తుత సూతనకైతినంతను అతని నుండియే గ్రహించెను. అతని ఉద్యమమునకు ఆధారమును నాల్గు ప్రభువులని శివశక్తు, స్వదేశీ, బహిష్కారము, శాతీయవిద్య, స్వరాజ్యములు, ప్రస్తుత సహాయ నిరాకరణోద్యమమునకును ఎట్టి భేదమునులేదు. రాజముపై నెక్కువయూది పలుకుటకప్ప మిగిలిన నిత్యాగ్రహార్యక్రమ మంతయు, అతనియుద్ధ్యము లోనికే. ఈ విషయములను బలపరుచుచు తిలక్ గారి యువశ్యాసములనుండి కొన్ని భాగములను చదివి వినిపించెను. సాధ్యమైనంత వెంటనే సంపూర్ణస్వరాజ్యము గావలనని అతడు గోరెను. కాని, మాకు లభించినదానిని దీసికొని మిగిలినదాని కొరకు పోరాడుటయే అతని ముఖ్యసూత్రము. అధికారము పలుకుబడి, ప్రతిష్ఠను నొసగు ప్రతిస్థానమును ఆక్రమించుకొని, ఆస్థానమునుండి పోరాడి ఎక్కువ అధికారము, ఎక్కువపలుకుబడి, ఎక్కువప్రతిష్ఠలకు సంపాదించుట అని అతడు బోధించిన పాఠము. అతడెప్పుడును మతసంబంధమును మనివృత్తిని రాజకీయములతో కలుపలేదు. దేశము బానిసస్థితియందున్నంతకాలము, పాండిత్యము, ఋషివృత్తియు. వైభోగములవంటివినియు, అట్టివైభోగముల దాననభివంపజాలననియు, నెంచి, తనరాజకీయములకు ఆధ్యాత్మికరూపము నొసగ నిరాకరించెను. అతడు స్వయముగా సంఘసంస్కర్తయయ్యెను, దేశీయ విమర్శయే అత్యాకళ్యముగ నెంచినవాడగుటచే సంఘసంస్కరణమును రాజకీయములతో కలుప నిరాకరించెను. అతడు రాజకీయములందు పుట్టి, రాజకీయములందు పెరిగి రాజకీయములందు మరణించెను.”

తరువాత నెహ్రూగారు, లోకమాన్యుని శిలావిగ్రహముపైనున్న తెరను, వేలకొలది కంతులనుండి జయజయధ్వానములు జెలరేచుచుండ, తొలగించి బహిరంగపరిచెను. విగ్రహము తిలక్ గారి పరిమాణములో నిలుపుటెత్తున నుండెను.

సభ్యులకు తాంబూలములు పంచిపెట్టబడిన తరువాత ప్రాత పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడగు ఎల్. కే. ఆప్టి గారు, పురపాలకసభకును సభ్యులకును కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించిన తరువాత సభముగి సెన.

తిలక్ సార్వరకభవనము

ఉదయము 11 గంటలకు మోతీలాలు నెహ్రూగారు తిలక్ సార్వరకభవనమునకు శంఖస్థాపన మొనర్చెను. ఇండియను హోం రూలు లీగువారి ధనముతో నీభవనము నిర్మింపబడుచుండెను. ఈయన్యమును మంత్రియంతముగ కత్తకాండతో జరిగెను. ఈసార్వరకభవనపు బ్రష్టీలలో నొకరగు కెల్మారుగారు ఈభవనముయొక్క యుద్ధేతములను క్లుప్తముగ వర్ణించెను. తిలక్ గారి యాద్యమునును నిర్వహించుటకును, అందులకు ప్రచారములను తయారుజేయుటకును నిది యుపయోగించబడును. తరువాత నెహ్రూగారు తిలక్ మహావిద్యాలయమును దర్శించెను. మధ్యాహ్నము పీరు, పూనాకళ్యాణ, షెర్గావనకళ్యాణాల, అనాభవిద్యార్థి గృహముల దర్శించెను. (అ. ప్రె)

రామచంద్ర పురం

(ఒకవిలేఖరి)

మున సభ్యుల కోర్పు

జూలై 20:— రాజమండ్రిలోనున్న అతిపవిత్రజిల్లామున సభ్యులొక్క ప్రత్యేకజ్యోతిర్లింగము నిచ్చుటకు గర్భస్థమెంటువారితే నంగీకరింపబడి. మునుపసభ్యులొక్క జ్యోతిర్లింగములో నున్నట్టియు, మాతాలాకాళ్ళ చెందినట్టియు బిక్కజోలు, మండపేట, ఆలమూరు రివిన్యా ఫీల్డల గ్రామములు దాదాపు 80 తేక 90 గ్రామములు రాజమండ్రి అతిపవిత్రజ్యోతిర్లింగము మార్చబడినవి. ఈమార్పు అగష్టు 1 వ తేదీ నుండి అమలులోనికి కచ్చువున్నది. కాకినాడ తాలూకాలోని కొన్ని గ్రామములు మాజీర్లుకు బ్రాహ్మణులు చేయబడినవి. బ్రాహ్మణులు కాబడిన గ్రామములలో ఎక్కువ దావాలు గలిగిన స్థితిగతుల కొంతమంది ఇచ్చటనుండి రాజమండ్రివెళ్లుటకు ఆలోచించుచున్నారు. కాకినాడవారు కొంతమంది ఇచ్చటకు వత్తురని కూడ వినుచున్నారు. కాని ఈమార్పు ప్రజలకు ఎంతమాత్రమును సౌకర్యము గలిగింపనేరదు. కాకినాడకు ఒకమైలుదూరములో గల నడకుడురు, నెనుగురురు మొదలగు గ్రామములు 16 మైళ్ల దూరములోనున్న మాముసభ్యులొక్క బ్రాహ్మణులు అయినవని వినుటకు చాలింతగా కాన్పించును.

ఈ ములు

గోతావనిదికి వరదనీరు ఇప్పుడేతగిలినది. ఈసంవత్సరము నాలుగువారములు ఆలస్యముగా వచ్చినది. ఈసంవత్సరములు బాగుగానే తురిగినవి గాని అప్పుడు కాలవలలో ఒక్కచుక్కఅయినను లేదు. ఇప్పుడు వర్షములు వెనుకపట్టినవి. ఎండలు మరల విస్తారముగా కాయుచున్నవి. కాలవనిండ నీరున్నది. కాని ఏమిలాభము. వేసవి ఎండలకు మిక్కిలముగా కాలియున్న జిల్లాధూమలు ఊడ్చుటకు ప్రత్యేకము కాలవ నీరుగాని, ప్రత్యేకము వర్షములుగాని చాలవు. తమను సమృద్ధిగాయున్న కాలమునందే ఊడ్చుకొనగలవు. ఏదిలో వైసను చాలదు. నీటిని కాలియున్న భూమి గుంభముగా పీల్చి వేయను. వర్షముల లేమిచే కాలవనిండ నీరున్నను రయితులకు అంతసంతోషములేదు. వర్షములకొరకు మిక్కిలి ఆతురతతో జూచుచున్నారు. పెంచుకున్న కొద్ది ఆకుమల్లును ఎండిపోవుచున్నది. అక్కడక్కడ ఏమంచినీళ్లు చెరువులలో నీటివంతుయిచ్చి నప్పుడు గండ్లు టిట్టి పూడ్చుకున్న కొద్ది భూములు మరల ఎండలకు నెరలువేయుచున్నవి. కుండతూరలద్వారా నీరు సమృద్ధిగా రాకపోవుటచేత అక్కడక్కడ రయితులు తమ ఆతురతతో గండ్లు టిట్టుచున్నారు. క్రిందభూములు తడువవలసిన రయితులు గండ్లు టిట్టిన రయితులమీద అల్లీలు, బుల్లిగ్రాములు ఇప్పుడున్నాయి. ఇట్టిస్థితిలో రెండుమూడు రోజులక్రిందట ఎగ్జెక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారు వచ్చిరనిచేసి పంటకాలువల తలుపులు మూసింది, తాళములువేయించి, తాళముచెవులు తమ వెంటకొనిపోయిరి. గండ్లుఅన్నియు పూర్తిగా కప్పినగాని మరల తలుపులు తెరువమని చెప్పిరట. ఎవరో కొద్దిమంది రయితులు గండ్లుకొట్టిరెను వెపమున ఆందరి రయితులకును ఇట్లు నష్టముకలుగజేయుట ఏమి స్వాయముగ నున్నది. ఈ సంవత్సరము పంటలగతి నిట్లుండునో తెలియదు. ధాన్యము బస్తా 13 రు 9-0-0లు ఇప్పుడే అమ్ముచున్నది. ముందు ధర ఎట్లుండునో ఊహింపవచ్చును.

డాక్టరుగారు

ఇచ్చటి లోకలోగండు హాస్పిటల్ డాక్టరు వి. వి. నరసింహంగారు. యల్. యల్. యల్. ఆగష్టు 15 వ తేదీనుంచి రెండు సంవత్సరములు నెలవుమీద ఇంగ్లాండుకు యల్. యల్. సి. యల్. పరీక్షకు చదువుటకు వెళ్లుచున్నారు. పీరు ఇచ్చట కంటివైద్యమునందు మిక్కిలిప్రఖ్యాతిగాంచిరి. పీరికాలములో నిచ్చట కొన్ని పేజర్ ఆపరేషనులు కూడ బహువిఫలతతోచయబడినవి. పీరు కడుసమర్థులు, దయాధ్విహీనయులు, వీరికే తగు వీడుకోలునిచ్చుటకు పురజనులు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. పీరిసానే మా జిల్లా మెడికల్ అఫీసరుగారికి ప్రహాయులుగానున్న సి. రంగభావ్యం నాయుడు గారు విమమింపబడిరి.

వేలకు మండు

వేల సీసా 1-కి రు. 0.4.0

ఈనూనెకు తిలక్ గారిచే వేలు 5 పి సరియెను. చోమనకు వెండుకలకు హాని యుండక వెండుకలు కెరుగును. అమ్మనూనెనం దీస్తే, మధురానూనె - బొంబాయి

డాక్టరు ప్రతాప రూపాయిగారు

ఒక సంవత్సరము విడిచిపెట్టారు

వంగరాష్ట్రమున చారుమినాథులలో విచారణచేయుటకు వెళ్లిన పోలీసువారిపైని దారుణములగు నిందలు మోపెనని ఘోర దుపూరులలో స్వరాజ్యవాదియు ప్రముఖుడునగు డాక్టరు ప్రతాపచంద్రగుప్తారూపాయిగారిపైని మానవత్వపు తేనుచేయుటకు దొరతనమువూ రనుమతినిచ్చినందున జిల్లామేజిస్ట్రేటు తేనుచేసెను. రూపాయిగారికి ఒక సంవత్సరము విడిచిపెట్టెను.

(అ. ప్రె.)

కూడ కోయిల్ గ్రామములో మరియొక సంవత్సరము

కొంపలుతగులబెట్టి, మాపులను లూటీచేసి

మనుష్యులను చంపుట

మధుర, జూలై 22:— మే 21 తేదీన కూడకోయిల్ గ్రామములో మరియొక సంవత్సరము కాగానే నాదాచల కొంపలు తగులబెట్టెడి, ఒక నాదాచల మాపు లూటీచేయబడి, ఒక పల్లజాతివాడు చంపబడిన సంబంధమున కొంపలు తగులబెట్టుట దొమ్మి హత్య మొదలగువానిక్రింద తిరుమంగలం మేజిస్ట్రేటు యెదుట నిందాలోపితులైన 30 మంది అహంబద్ధుల తరపున నిన్నటిదినమున మధుర సెషన్సుజడ్జియెదుట బారిష్టరు కె. జి. గోపాలమినగురారు బెయిలివ్వవలసినదని కోరెను. వాదన ప్రారంభించబడక పూర్వము, మీ నను గారిని మొట్టమొదట నాదాచల తేర్చరచుగొనిరినియు, కాని ఆయన యిప్పుడు శతృపక్షము వహించి పనిచేయుచున్నాడనియు, అట్లు చేయరాదనియు, వీరినడచి దిని హైకోర్టువారి నోటీసులలోనికి తీసికొని రావలసినదనియు నాదాచలపై దొరైరాజ పిళ్ళెగారు మీనగురారి మీద నొక పిటిషను పెట్టిరి.

పిటిషనుకు భిన్నముగా వాదించి మీనగురారు తన బెయిలు పిటిషనుగరించి నేడేవివరణవలసినది నొక్కిచెప్పెను. మీనగురారికి వాదించుట కనుజ్ఞ నిచ్చి, చెడునడతను గరించి హైకోర్టువారికి తెలుపు విషయములో జడ్జి ఒక నోటీసును మీనగురారిపై జారీచేయించెను. బెయిలు అప్పి కేవలము గరించి తరువాత వాదింపుబడెను. ప్రభుత్వ న్యాయవాది ఆటంక పెట్టెను. జూలై 23:— అహంబద్ధులు 30 మందియు బెయిలుమీద విడుదలచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

హిందూదేశ విదేశ సముద్ర

వ్యాపారము

కలకత్తా, జూలై 21:—1924 జూను నెలలో ప్రయివేటు సరకుల దిగుమతి మొత్తము రు 1882 లక్షలు. తిరిగి ఎగుమతి చేయబడిన ఎగుమతులతో కూడా మొత్తము ఎగుమతులు రు 2961 లక్షలు. (అ. ప్రె.)

మలబారు రయితులు

ఉదకమండలము జూలై 21:— మలబారు టెనెన్స్ నీ బిల్లు సంబంధమున గవర్నరుగారిని సర్ ఆర్థరు న్యాయుగారిని గౌ|| సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు గారిని ఆగస్టు నెలలలో చెన్నపురినుండు కలెక్టరాని మాట్లాడుటకు మలబారు రయితులు ఒక రాయబారమును యేర్పాటు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

గౌ|| రామస్వామి అయ్యరుగారు

గౌ|| రామస్వామి అయ్యరుగారు 26 తేదీన ఉదకమండలమునుండి మయలదేరి చెన్నపురి వత్తురు. తాతా హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ వర్క్సును చూచుటకు వీరు ఆగస్టు నెలలో బొంబాయి వెళ్లవచ్చును. తరువాత యీరాజధానియందు హైడ్రోఎలక్ట్రిక్ శక్తిని వృద్ధిజేయు నుద్దేశ్యముతో పాపనాశంపాతము దగ్గరకు పోవలసిన వీరు తలచుచున్నారు.

సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారును పానుగల్లు రాజాగారును 22 తేదీ మంగళవారమునాడు యిచ్చటనుండి చెన్నపురికి బయలుదేరుదురు. (అ. ప్రె.)

మైసూరు కొంపలు తీవు సొసైటీ. టి.వేంకటరామయ్య, డి. కృష్ణారావుగార్లు సబు అసిస్టెంట్లు రిజిస్ట్రారులుగా నియమింపబడిరి. చిత్తము 150,00,000 (రెం. స్వ. వి)

బొంబాయి శాసనసభ

శిశుసంరక్షణ చట్టము

పూనా, జూలై 22:— శిశుసంరక్షణ చట్టమును మొదటిసారి చదువుటనుగరించి నేడు బొంబాయి శాసనసభలో తిరిగి విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. తుద కేవిషయము సెలెక్షన్ మిటికి వదలివేయబడెను.

దక్కన్ వ్యవసాయదారుల సహాయ శాసనము

తరువాత విచారణకువచ్చినచట్టము దక్కన్ వ్యవసాయదారుల సహాయ శాసనమును సవరించు చట్టము. ఇది మొదటిసారి చదువబడుటకు తీసికొని రాబడెను. చాలసేపు చర్చజరిగెను. అనేకమంది అభ్యంతరము పెట్టిరి. ఓట్లు తీసికొనగా నది నిరాకరింపబడెను.

ప్లాటినీటికన్ బిల్లు

1920 సంవత్సరములో లండనులో జరిగిన యింగ్లీష్ ప్లాటినీటికల్ కాన్ఫరెన్సు తీర్మానములను సరించి ప్లాటినీటికన్ వనూలుచేయుట కొక బిల్లు తేబడగా సభలో నున్న పారిశ్రామిక వర్తక ప్రతినిధులందరును దానికి అడ్డుపెట్టిరి. ఈ చట్టంలో పాల్గొనిన మెస్టర్లు కే. వాడియా, పటేలు లాలాజీగార్లు యీ బిల్లు అనవసరమైనదనియు అపాయకమైనదనియు చెప్పటలలో అంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారియభిప్రాయమును చెప్పుచు హోము సెక్రటరీ అధికారతరులు తెచ్చిన కొన్ని అభ్యంతరములకు జవాబు చెప్పెను.

చర్చ పూర్తికాముననే సభ ఆదివరమున చాలించబడెను. (అ. ప్రె.)

ఒక స్మారకదురంతరము

అల్వాబాదు జూలై 22:— 30వ తేదీన పిషావరులో నొక ఘోర దురంతరము జరిగినదని “పయన్” పత్రికయొక్క పిషావరు విలే ఖరి వ్రాయుచున్నాడు. రాయల్ ఆర్మీ లికి సంబంధించిన యిద్దరు తుపాకి యుద్ధగాంధ్రు పాపిబాగులలోనుండా నడుచుచు ఒక బోనుయెదుట నిలువడిరి. వెనుకనుండి యెవడోయొకడు వచ్చి తనంతటానే ప్రేలునట్టియొక పిస్టోలును తీసికొని యిద్దరిమీదను వరుసగా అనేక మైన తుపాకిబాదలను ప్రేల్చెను. ఇద్దరికిని తీవ్రమైన గాయములు తగిలెను. కాల్చినవారు వెంటనే పారిపోయిరి. తుపాకి దెబ్బలను తీర్చు వారిలో ఒకరికి కొంచెము నింపాతిగానున్నది కాని రెండవవాని నీతిచాలఉత్ప్రుప్తుదశలో నున్నది. (అ. ప్రె.)

తాతా యిండస్ట్రియల్ బ్యాంకు నేరము

హైకోర్టులో ఖర్చులతో కొట్టివేయబడెను

బొంబాయి, జూలై 22:— తాతా యిండస్ట్రియల్ బ్యాంకు సెంట్రల్ బ్యాంకు అవహరణ నేరములో పాందాసాని అప్పీలుచేయగా హైకోర్టులో నేడు ప్రధాన న్యాయమూర్తియు న్యాయమూర్తి ఘోసేట్టును తీర్పు చెప్పచు ప్రాబ్సుగారి తీర్పునే ఖాయపరచి ఖర్చులతో అప్పీలును కొట్టివేసిరి. (అ. ప్రె.)

సెవరేటిస్టులు మరల చెలరేగుట

లండన్, జూలై 21:— ఉదయం. 12.55 ఫిర్యావెస్సులో మరల అర్ధరాత్రి సేవరేటిస్టులు హోల్వేలులపై దాడిపల్చి అందున్నవారిని ఇండ్లకు బోవలెననిరి. తామాపట్టణమున మరల ఆక్రమించు కొనెదమని జెప్పిరట. పోలీసువారి నెదుర్కొనుటకు ప్రయత్నించిరి. పోలీసువారిపైకి గాల్చిరి. చాలమంది అరెస్టుజేయబడిరిని తెలియుచున్నది.

న్యాయమూర్తి ఓవెన్ బిస్టిగారు

రంగూను, జూలై 21:— సెప్టెంబరు 8వ తేదీనుండి నవంబరు 8వ తేదీవరకు గల నెలవుతోకలిపి 1 నెలదినములు సెలవుతీసికొని న్యాయమూర్తి ఓవెన్ బిస్టిగారు వెళ్లుదురని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

కుంభకోణము

పోలీసు సమైక్య ప్రాసిక్యూషను నేరము

మాయవరం, జూలై 22:— కుంభకోణం పోలీసు సమైక్య ప్రాసిక్యూషను నేరము నిన్నటి దినమున గ్రీను వి. సి. యన్. గారు విచారణ ప్రారంభించిరి. ముద్దాయిలు కేసును మరియొక జిల్లాలోనికి బ్రాన్సువురు చేయవలసిన దని హైకోర్టువారి కోరుకొందుమని చెప్పకొనగా కేసు ఆగస్టు 4వ తేదీవరకు నిలిపివేయబడెను. (అ. ప్రె.)

మైసూరు మదరాసు కావేరి

బడంబడిక

ప్రభుత్వ ప్రకటన

ఉదకమండలము, జూలై 22:— మైసూరు మదరాసు ఒడంబడికనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు తిరిగి యీ ప్రకటనను గావించియున్నారు:— కావేరినదిలోని నీటిస్వయవిషయమై యీ ప్రభుత్వమువారు మైసూరువారును ఏర్పరచుకొన్న ఒడంబడికను గూర్చి యిది వ ర లో ప్రకటింపబడిన పుట్టి నుండియు, కావేరి డెల్టాలో యీ నెలలో నీరుతక్కువగుటకు కారణము మైసూరులోని కృష్ణరాజసాగరములో నీరు నిలిపివేయుటయేనని ప్రకటనలో ప్రకటింపబడినది.

నిజస్థితులివి:— జూనులో చాలదినములును జూలైలో మొదటివారములోను కావేరిలో నీరు చాలతక్కువగానున్నది. జూలై 11 తేదీవరకు కృష్ణరాజసాగరం రిజర్వాయరులో నీరులేనేలేదు. కృష్ణరాజసాగరములోనికి వచ్చిన నీరంతయు అప్పటివరకు మదరాసుకే వదలివేయబడెడిది.

30 జూనునుండి 31వ జూలైవరకు కావేరిలో ప్రతిదినమును సగటున ప్రవహించుచున్న నీరు 1612 క్యూబిక్ అడుగులు 11వ జూలైనాడు మామూలు ప్రవాహము 30067 క్యూబిక్ అడుగులవరకు పెచ్చెను. కావేరి డెల్టాలో అప్పుడప్పుడు నీరులేకపోవుటకు కారణము మేటూరువద్ద కావేరికికట్టిన రిజర్వాయరు యని తెలుపవచ్చురలేదు. మైసూరులో జరిగిన ఒడంబడిక ప్రకారము దానిని ఒప్పుకొనవలసి వచ్చినది. (అ. ప్రె.)

దొమనియను నైన్సు విద్యార్థి

వేతనములు

సర్వానీ సహేగుమా సర్కార్ యం. యన్ సి. ఎ. యన్. గణేశన్ యం. ఏ గార్ల కొనంగబడెను

సిహ్వా, జూలై 22:— లండను సగరముననున్న యింగ్లీష్ కాల్ కాలేజీ ఆఫ్ నైన్సు అండు టెక్నికాలజీలో చదువుకొనుటకు హైందవ విశ్వవిద్యాలయములలోని విద్యార్థులకుచ్చు దొమనియను నైన్సు విద్యార్థి వేతనములు రెండు 1924 - 25 సంవత్సరమునకు యిండియా దొరతనమువారు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు నియోగించిన సర్వానీ సహేగుమా సర్కార్ యం యన్ సి. గారికిని మదరాసువారు నియోగించిన ఏ. యన్. గణేశన్ యం. ఏ. గారికిని ఒకరికి. (అ. ప్రె.)

పోస్టు, టెలిగ్రాఫు డైరెక్టరు జేనరలు

రంగూను జూలై 22:— ఇండియా పోస్టు టెలిగ్రాఫు డైరెక్టరు జేనరలు హెచ్. ఏ. సామ్యుగారు నేడు రంగూను వచ్చిరి. వీరు 25 తేదీ శుక్రవారమునాడు చెన్నపురికి వెళ్లుదురు. (అ. ప్రె.)

శ్రీ శ్రీ సర్దారు కాంతరాజు డిప్యూ నెఫి:

వేనుకటి మైసూరుదివాను సర్దారు ఉర్పుగారి స్మారకచిహ్న నిధికి పానగలురాజాగారు 25 రూపాయలును సర్ పాత్రోగారు 30 రూపాయలును యిచ్చిరి. నిలువునా చిత్రపటమును తయారుచేయించెదరు. (రెం. స్వ. వి)

మైసూరు చీఫుకోర్టు:— ప్రధాన న్యాయమూర్తి

కే. ఎన్. చంద్రశేఖ రయ్యరుగారు పని చాలించుకొందురు న్యాయమూర్తి ప్లామరు, బి. నాగప్పగార్లు చీఫుకోర్టుకు మార్చెదరు. (రెం. స్వ. వి)

కథవారిచూర్ణము

త్వదబ్బి 1.కి 0.8-0 (6 డబ్బిల మందుగలది) 1.కి రు 2.0-0 ఈ చూర్ణము కనమూలికలచే చేయబడినది. తగ్గు, ఉబ్బనము, కానపీస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి దిగుట ఉపయోగించును. దీని రెండునుచుకొనుట మంచిది. బ్రహ్మతాంజనం దిపో, మధరాసు - బొంబాయి,

వర వలు

తిరువాన్కూరు

ప్రాణ నష్టము

తిరువేండ్రము, జూలై 18:—పశ్చిమకనుమలమీద కుంభపోతగా వర్షించుచుండుటచే తిరువాన్కూరులో అనేకచోట్ల వరదలువచ్చి విశేషనష్టమును కలుగజేయుచున్నవి. వరదలతో శబాలక మనుష్యులు యిండ్లను వదలిపోవుచున్నారు. కొంత ప్రాణనష్టముగూడ జరిగినది. నిలువజేసినధాన్యపుకొట్టకు అపారమగునష్టము కలిగినది. ప్రజలు ఎత్తైన ప్రదేశములకు పోవుచున్నారు.

ఇంత గొప్పవరద లిదివరకెప్పుడును వచ్చియుండలేదు. ఇంతనష్టమును యిదివరకెన్నడును వచ్చియుండలేదు. పెరియార్ నది క్షే 8 అడుగుల నీరు వచ్చినది. రాకపోకలు నిలిచిపోయినవి. మహారాజాగారి దక్షిణ తిరువాన్కూరు ప్రయాణము ఆగి పోనది. నష్టముజరిగిన ప్రదేశములలో సహాయప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

మధుర

వేగినదిపొంగుచున్నది

తిరువేండ్రముతో 1 నెలవరకు రాకపోకలుండవు

మధుర, జూలై 28:—నిన్నటినుండి వేగినది పొంగుచున్నది. వర్షము లపరిమితగానున్నవి.

తిరువేండ్రముతో సరాసరి రాకపోకలు ఒకనెలదినములవరకు ఉండవు. (ఆ.ప్రె.)

నేలం

కావేరిలో 5 అడుగులనీరు తగ్గినది

వరదనహాయనంఘము స్థాపించబడినది

నేలం, జూలై 28:—కావేరిలో నీరు 58 అడుగుల నుండి 28 వరకు దిగెను. చాలనష్టము కలిగినట్లు తెలియుచున్నది. ధనమును ప్రాణుచేయుటకును, వరదలు వచ్చిన ప్రదేశములలో ప్రయాణముచేసినారాళ్ళగులకు ప్రజలకు సహాయముజేయుటకు ఒక వరదల సహాయసంఘము స్థాపించబడినది.

(ఆ. ప్రె.)

మాయవరం

ప్రవాహవేగమువలన గండ్లను పూడ్చుటకు

సాధ్యముకాలేదు

ఆదివారమునుండి తపాలు బట్టాడాలేదు.

ప్రయాణికులు చెన్నపురికి సమద్రముమీద పోవలెనని కొనుచున్నారు.

మాయవరం, 28 జూలై:—ఈయనదయమున 157 మైలుదగ్గర కోలూరునువలెనవద్ద క్రొత్తగండ్లు ఏర్పడినవి. వంతెన ఊగులాడుచున్నదని రైల్వేయంజనీరు తెలుపుచున్నాడు. పియాలి చిదంబరములమధ్య రైల్వేనడుచుటలేదు. రైల్వేఆధికారులు గండ్లను పూడ్చుటకు సామగ్రిని నిలుజేయుచున్నారు. కాని ప్రవాహము వేగముగా పోవుచుండుటవలన పని ప్రారంభింపలేదు. తపాలను గొనిపోవుటకు బోటులకొరకు తంతిచేసియున్నారు. ఆదివారమునుండి తపాల బట్టాడాలేదు. ప్రయాణికులు కారికలునుండి సమద్రముమీదుగా ప్రయాణము చేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

కూనూరు

కూనూరు, జూలై 22:—ఇంక నుకుంభ పోతగా వర్షించుచున్నది. రైల్వేవేనువద్ద నిన్నరాత్రి తెక్క 75 సెంటులు. అంతకుముందు రాత్రి 28 సెంటులు. నేడంతయు చాలలేదుగానున్నది. రైల్వేవేనువద్ద ఈరోడ్డుకు అతతల ప్రదేశములకును పశ్చిమమున ఒకవక్కెటెయికి ఆవలకును టిక్కెట్టుల నివ్వుటలేదు.

తపాలు బోట్లమీదుగా వచ్చుచు

పశ్చిమతీరమునుండి తపాలు బోట్లద్వారా వచ్చునని తెలియుచున్నది. ఇదివరకు తెలియజేయబడినట్లు, కుండావద్ద వంతెన కొట్టుకొనిపోవుటవలన తపాలు అప్పటినుండి ఆపకట్టనుండి వచ్చుటలేదు. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి

22 తేది. — ఎగ్మూరు రైల్వేవేనువద్ద విచారించినట్లయిన వరదలవలన కలిగిన దుష్ప్రతియోమియు అభివృద్ధి గాంచలేదని తెలియుచున్నది.

దక్షిణయిండియాతపాలు కాలేదు

అవతలినుండి యవతలను జేరవేయుటకు వీలులేకపోవుటవలన రైలు బండ్లన్నియు తీసికెయబడినవి. నిన్న విల్లిపురమువరకు పోయిన బోటుమెయిలునేడు తీసికెయబడినది. అయినను మద్రాసునుండి రాత్రి 9.10 నిమిషములకు ఒక ప్యాసింజరుబండి పియాలికి వెళ్లేను. తపాలను ఒక వైపునుండి మరియొక వైపుకు జేరవేయుటకుకూడ బోటులేకపోవుటవలన దక్షిణ యిండియాతపాలు నేడు చెన్నపురికి కాలేలేదు. (ఆ. ప్రె.)

జూలై 28 తేది:—నేడు చెన్నపురినుండి చిదంబరము వరకు మాత్రము రైలుబండ్లు నడుచును.

చెన్నపురి డివిజనులు మాపర్మెంటు 22వ తేదిన యిట్లు తంతుచేయుచున్నాడు:— సరాసరి బండ్లు నడుచుటకు వీలులేదుగావున 2వ యెగువబండ్లు 24గువబండ్లు మాత్రము చిదంబరము వరకు మాత్రము యియ్యికాలములో నడుచును.

మద్రాసునుండి ఉదయం 6.20 నిమిషములకు బయలుదేరి చిదంబరము సాయంకాలము 4.30 నిమిషములకు చేరును. చెన్నపురినుండి రాత్రి 9.10 నిమిషములకు బయలుదేరి చిదంబరము తెల్లవారి 7.30 నిమిషములకు చేరును.

చిదంబరమునుండి 11.54 నిమిషములకు ఉదయమున బయలుదేరి రాత్రి 8.25 నిమిషములకు చెన్నపురి వచ్చును. చిదంబరములో రాత్రి 10.31 నిమిషములకు బయలుదేరి ఉదయం 7.20 నిమిషములకు చెన్నపురివచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

చిదంబరము పియాలిమధ్య

60 అడుగుల వరకు యినుపదారి ఊగుచున్నది

కావైన చిదంబరమువరకే రైలుబండ్లు పోవును ప్రజలుఎగ్మూరు రైల్వేస్టేషనులో మూగి వరదల సీతి యెట్లున్నదని అడుగుచున్నారు

చెన్నపురి, జూలై 28:— యస్. వి. రైల్వేహెడ్డు క్వార్టర్సులో విచారింపగావరదలవలనకలిగినయిబ్బంది యేమాత్రమునుమారినట్లుకనబడదు.దక్షిణయిండియాకు చెన్నపురితో రైల్వే సంబంధ మేమాత్రమును లేకయున్నది. పియాలి చిదంబరముల మధ్యనున్న కోలూరును నడిమి దనున్న వంతెనకు ఉత్తరపు వైపున 60 అడుగులు క్రొత్త గండ్లి నేటి యుదయమున యేర్పడినది. అచ్చటనున్న యినుపదారి 60 అడుగులవరకు వేలాడుచున్నదని అసోసియేటెడ్ మెన్సువారు చెప్పుచున్నారు. నిన్న పియాలివరకు నడిచిన ప్యాసింజరు బండ్లు నేడు చిదంబరమువరకే పోవును. చిదంబరము చెన్నపురికి 170 మయిల్ల దూరములోనున్నది. నేటియుదయమున ప్రజలు ఆతంతతో ఎగ్మూరు రైల్వేస్టేషనువద్ద మూగి వరదలసీతి యెట్లున్నదని అడుగుచున్నారు. (ఆ.ప్రె.)

షెంకోటావద్ద తిరిగి భూకంపములు

ఒక నెలదినములవరకు రైలుబండ్లునడవవు
మధుర, జూలై 22:— యస్. వి. రైల్వేడివిజనులు మాపర్మెంటు మధురనుండి యిట్లు తంతుచేయుచున్నాడు. షెంకోటా రైన్నారై మధ్య తిరిగి గొప్పభూకంపములు కలిగినవి. తిరువాన్కూరు కాళిత్రైనున్న టూవైవనులమధ్య 1 నెల వరకు రైలుబండ్లు నడుచునట్లులేదు. (ఆ.ప్రె.)

కర్నూలుమండల కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గ సమావేశము

ఈ నెల 22 వతేది ఆదివారము సాయంత్రము 8 గంటలకు నంద్యాలలో కర్నూలుమండల కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గసమావేశము జరుగును గాన సభ్యులెల్లరు రాత్రిపోవులు.

గొన్నిబిల్లులు, 2 చెన్నపురిలో జరుగనున్న ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సమావేశమువకు అభ్యుత్సల నెన్నుకొనుట, 3 లోగడ కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీయుత గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు పశ్చిమాంధ్ర సభాకార్యదర్శి యగుటచే క్రొత్తగా జిల్లా సంఘకార్యదర్శి నెన్నుకొనుట, 4 ఈసంవత్సరము నకు మండల కార్యస్థానము నెచ్చట నుంచవలెను, 5 కార్యదర్శి విమర్శకు చెప్పు ఇతరవిషయములు.

వెండ్లాల శేషగిరిరావు,

సహాయకార్యదర్శి.

వెల తుల 1-కి రు 40-0-0 లు.

ఇది ప్రశస్తమైన నేపాళదేశపు కస్తూరి. ఇది కొంచెమైనను కలితిలేక ఘాటు గలిగి యుండును. వాతమును హరించి దేహమునకు వేడియు పుష్టియు జేయుటకు కస్తూరి విలువగల ఓదార్థము. గ్వోములకు, బాలెంతరోగములకు, సన్నిపాతములకు మిగుల నుపయోగించును. వైద్యులును కుటుంబీకులును స్వచ్ఛమగు దీనిని తెప్పించి వాడిన వెలయుండును, గుణమునందును లాభము పొందగలరు.

పచ్చకర్పూరము మొదటిరకం తు. 1-కి రు. 2.8-0 లు. పచ్చకర్పూరము:— రెండవరకం వెల తు. 1-కి రు. 1.7-0 లు కుంకుమపువ్వు:— వెల తు. 1-కి రు. 4-8-0 లు.

రంగువేసిన గడ్డికాక నిజమగు కుంకుమపువ్వు. కి తులముకన్న తక్కువ పంపబడదు.

మొమ్మాయి మంచిది. తు. 1-కి రు. 5-0-0 లు. శిలాజిత్తు మంచిది. తు. 1-కి రు. 5-0-0 లు.

ఆదిపచ్చికాన లేక జాన్న తు. 1-కి రు. 2.8-0 లు. జాన్న మొత్తముగా కొనువారికి చవుక గా పంపబడును.

చుండును నూనె

వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి పి సహా 0.11-0 ఈ నూనెరు రాచిన చుండు పొట్టుబాల్లు, జిల్, గోమరు పుండ్లు మొదలగు వి యొనును. దీనివలన వెల్లె తెకలకు హానిగలుగక చక్కగా తెగి గలదు. అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు - బాంబాయి

ప్రధాన న్యాయమూర్తి తీర్పు శిక్షను నిశ్చయించుచును. కోర్టు గా ఫిర్యాదిగా జేర్చుకొనబడుటకు వరకూ పైపెట్టిన ప్రక్రియగారి క్లయింటు ఈ కోర్టులో గావింపుకొనబడుటకు నిశ్చయించుటకు బదుడై యుండునని చెల్లిపెను,

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 సం॥ జూలై నెల 23-వ తేది

బుధ వారము

తీవ్రమగు నాశాభంగము

శ్రీనివాసశాస్త్రి ప్రభృతులు ఇంగ్లండు నుండి తిరిగివచ్చుచున్నారు. బ్రిటీషువారి ఔదార్యము పట్ల శాస్త్రిగారికి గల విశ్వాసము అకరిమితియు. ఎందరకు నమ్మకము చెడినను, శాస్త్రిగారికి తగ్గలేదు. మొదటిపర్యాయము శాస్త్రిగారికి ఇంగ్లండు నందేమి, నానారాష్ట్రసంఘమునందేమి, వాషింగ్టన్ ను సమావేశమునందేమి, అనిధివేశ రాజ్యములందేమి గలిగిన సన్మాన పరింకరలు, వారివిశ్వాసమును మరింత బలపరచియుండును. కాని రెండవ మారును మూడవమారును తీవ్రమగు నాశాభంగము వారి నెడకొనెను. కడచినపర్యాయము ఇండియా సహాయమంత్రి శాస్త్రిగారితో ముచ్చటించుటకు సంయతము నిరాకరించెను. ఈమారు లేబరు పక్షపాదికారమందున్నను పరిస్థితులు మారలేదు. హైందవ రాయబారపు కోర్కెలు సఫలము గాలేదు. మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, శాస్త్రిగారు తమకు గలిగిన ఆశాభంగమును వెల్లడిజేసిరి. స్వపరిపాలనమును సంపాదించలేకపోగ, రాయల్ కమిషను నయినను దెప్పించలేకపోతిమని వీరు వగచుచున్నారు. మరెయింక సత్వము వీరికి స్ఫురించినది. లేబరుపక్షమువారుగాని, మరి యే యితరపక్షమువారుగాని, హిందూదేశ సమస్యకొరకై ఎన్నికలలో పోరాడరనియు, యీదేశముకొరకై తమ యాసక్తికి భంగము కలిగించుకొనరనియు, శాస్త్రిగారు సూచించిరి.

ఈ సంగతు లెల్లరును గమనించుచో, పార్లమెంటు సభపై నాశపెట్టుకొనజాలరు. లేబరు పక్షమువారు వెనక నెంతటి సానుభూతిజూపినను, దాని నాచరణలోకి దెచ్చుట కిప్పుడు బూనుకొనరు. ఇతరపక్షములు సత్వరస్వరాజ్యపదానము సేమాశ్రమ మొందింపు. ఎన్నికలలో హిందూదేశ స్వపరిపాలనము నుగూర్చి లేబరుపక్షము ముచ్చటించిన, ఇతరపక్షములవారు ఎక్కుడు ప్రాతికూల్యము జూపెడరు. లేబరుపక్షమువారు సంయతము, చీలిపోయెడరు. శాస్త్రిగారు దెలిపిన సంగతుల ప్రకారము, లేబరుపక్షము ధర్మసూత్రములను గాలికెగరజమ్ముచున్నది. స్వార్థబుద్ధితో మెలగుచున్నది. సామాజ్యక్షేమమును మూలద్రోయుచున్నది. తన ఖ్యాతిని నీటగలుపుచున్నది. మితవాద నాయకునికి సంయతము నిరాశగలుగజేయుచున్నది. బ్రిటీషుప్రజలలో హిందూదేశమునకనుకూలురు కలుపురున్నారని, శాస్త్రిగారు దెలిపిరి. అటులగుచో, లేబరు పక్షము ధైర్యవంతులవలించి హైందవ సమస్యను నెంటనే పరిష్కరింపబూనుచో, వారికి శాశ్వత లాభము చేకూరును. కాని ప్రాస్పెక్టివ్తో మెలగెడి ఇంపీరియలిస్టుల గాంచి లేబరుపక్షము శయపడుచు, విశాలాశయములను నిర్మూలించుచో, తన కలుకుబడిని పూర్తిగ గోల్పోవక మానదు.

శాస్త్రిప్రభృతులకు గలిగిన నిరాశగాంచి, మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికయు చింతించుచున్నది. ఇంగ్లండులో ప్రభుత్వము మారినందు

వలన హిందూదేశమున కినుమంతయు లాభము గలుగలేదని గార్డియనుపత్రిక సైతము గుర్తించినది. పూర్వపు ఇండియామంత్రియగు పీలుప్రభువు గారును, ప్రస్తుతపు ఇండియామంత్రియగు ఆలివియరు ప్రభువుగారును ఇండియా వ్యవహారము విషయమున చేతులగలిపి ఒకరినొకరు ఆలింగము జేసికొనుటజూడ లేబరు కన్సర్వేటివు నాయకులకు భేదములేదని గ్రహింపవచ్చును. శాస్త్రి ప్రభృతులేమిజేసెదరు? ఇకనయినను తమపద్ధతులను మార్చుకొందురా? ప్రజాశక్తిని నమ్ముకుని బనిచేసెదరా? కాంగ్రెసు సభలోజేరి దానిని బలపరచెదరా? వారెటుల మెలగినను బ్రిటీషు రాజకీయకక్షముల ద్వారా స్వపరిపాలనము లభించదని తేటతెల్లమయినది. మితవాద నాయకులు స్వానుభవముచేసి పాఠమును నేర్వగలిగిరి. జాతీయవాదులు మాత్రము చాలకాలము క్రిందటనే యీసత్యమును గ్రహించిరి. మహాశున్నియద్యమమున కిదియే మూలాధారము. ప్రజాశక్తి వృద్ధియగుకొలదియు పార్లమెంటు సభ వారి బెట్టుగూడ తగ్గిపోవకమానదు. ప్రజల స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును వారంగీకరింపక తప్పదు. ప్రజలు దృఢసంకల్పులగుచో అట్టి యనుకూలస్థితి త్వరలో నేతెంచకమానదు.

దాసుగారు: ప్రభువులసభ

గోపీనాథ సాహా తీర్మానముగూర్చి బెంగాలు రాష్ట్రీయసంఘమువారు జేసిన తీర్మానము నాధారముజేసికొని, దాసుగారిపై చర్య దీసికొనవలయునని, పీలుప్రభువుగారు చెలరేగిరి. దాసుగారు సిద్ధాంతవాదియనియు, దార్జన్ శాస్త్రీయమునందు వారికి నమ్మకముమాత్రము గలదనియు, అంతమాత్రముచే దాసుగారు అక్రమముగ ప్రపంచబోవుటలేదనియు జెప్పి ఆలివియరు ప్రభువుగారు సద్దుబాటు జేయబోయిరి. కర్జన్ ప్రభువు కెక్కడలేని అగ్రహముగలిగెను. దాసుగారిచర్యను సమర్థించుటకు ఇండియామంత్రి బూనుకొనుచున్నారని, కర్జన్ ప్రభువు మందలించెను. పాపము కర్జన్ ప్రభువుగారు అస్పృశ్యులుగ నున్నను, బెంగాలు నాయకునిపై కోపముచు దాసుకొనజాలకపోయిరి. ఆలివియరు ప్రభువుగారు తడవిడలాడ జూచ్చిరి. బ్రిటీషుప్రజలను భయపెట్టుటకు దాసుగారిట్టి తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టియుందురని, వీరు సూచించిరి. కాని దాసుగారు దార్జన్ శాస్త్రీయవాదియనుట కేవలము పొరబాటు. ఇదివరకెచ్చిన యుపన్యాసములలో, దార్జన్ శాస్త్రీయమువలన నిజ స్వాతంత్ర్యము సిద్ధింపదనియు, అహింసయందు తమకు పూర్ణవిశ్వాసము గలదనియు, దాసుగారు స్పష్టముగ దెలియబరచియుండిరి. నేమునుండి యుద్దేశ్యమును వేరుజేసి, సాహగారి ధైర్యమును పొగడుటలో దాసుగారు పొరబాటుగ ప్రవర్తించిరి. ఇట్టితీర్మానమువలన గలిగెడి దురభిప్రాయమును వారు గ్రహింపజాలకపోయిరి. అహమ్మదాబాదులో జరిగిన కాంగ్రెసు సంఘసభలో గాంధీ మహాత్ముడు పాపించిన తీర్మానము కడు మృదువుగనుండి ప్రజల కర్తవ్యమును దెలుపుచున్నది. దాసుగారి తీర్మానము నంగీకరించిన ఎంతయో బాగుండెడిది. అందుకు మారుగ దాసుపక్షము వారు అనవసరపు ప్రాతికూల్యము జూపియుండిరి. ఐనను దాసుగారు అరాజకవాదులనుట అసత్యము. ఈ విషయమై ఆలివియరు ప్రభువుగారు గాలికబుర్లపై నాధారపడి యుందురు. దాసుగారి తీర్మానముపట్ల విభ్రాంతి జూపెడి కన్సర్వేటివు ప్రముఖులు డయరు ఓష్యుయరుగార్ల చర్యలను హర్షించుట కెల వెనుదీయరో దెలియదు. ఏదియో నొకరితిని భారతీయు

లనునిర్బంధింపవలెనని బోధించెడివారి కేమాత్రము సందుదొరికినను చాలుగద.

లీకమిషను: ఇండియామంత్రిలు

కన్సర్వేటివు ఇండియామంత్రియు, లేబరు ఇండియామంత్రియు, సర్విసుల సౌకర్యముల విషయమై సమానపరితాపము జూపుచున్నారు. పీలు ప్రభువుగారికి, హైందవ స్వపరిపాలన మవసరములేదు. వారికి గావలసినదంతయు సర్విసులలాభమే. పీలుప్రభువుగారి తలంపుల నిపుడు ఎక్కుడు స్పష్టముగ గ్రహించుటకు వీలగుచున్నది. సర్విసుముద్యోగుల జీవితము రానురాను దుగ్గర మగుచున్నదట. భారతీయోద్యోగులను నియమించినచో, ఇంగ్లండుకును హిందూదేశమునకును గల బంధములు తొలగిపోవునట. హిందూదేశమునందు సర్విసుముద్యోగులకు వలయు ద్రవ్యములభించుటఃప్రమనిమాత్రము పీలుప్రభువుగారికి దెలిసెను. ఐనను, హిందూదేశము కృశించియైనను బ్రిటీషుప్రజలకు ధనమియక తప్పదట. ఆలివియరు ప్రభువు సంయత. విషయమై పీలుప్రభువుగారితో నేకీభవించిరి. హిందూదేశమునజీవితావసరములధరలు మోచెననియు, సర్విసులకష్టము లధిక మయ్యెననియు, గ్రహించిరి. అటులగుచో, దినమున కొకపూట యయినను త్రాగుటకు గంజలేనివారిసంగతిని వీరేమయినను విచారించిరా? వారికి ఇండియామంత్రిగా రెట్టి యుపశాంతి నొసగెదరు? స్వపరిపాలనమిచ్చిన, ప్రజలస్థితి చక్కబడునని వారు మొరలిచుచున్నపుడు, ఆలివియరు గారేల యంగీకరింపలేదు? శాసనసభ గూడులోవలన, లీకమిషను సూచనలు అమలాలోనికి రాలేదని పీలుప్రభువుగారు వగచుచున్నారు. కాని, భయములేదని ఆలివియరుగారు రభయ మొనగుచున్నారు. శాసనసభవారి విమర్శనము కేవలము నామమాత్రము. ఇండియా ప్రభుత్వమును బ్రిటీషు ప్రభుత్వమును కృతనిశ్చయమై యున్నపుడు, శాసనసభవారి బెదిరింపు లేమి జేయగలవు? కొంచెమాలస్యమయినదని పీలుప్రభువుగారు విచారించినక్కరలేదు. ఏలనన ఏప్రిలు 1 వ తేది నుండియే, యీ సూచన అమలులోనికి రాగలవని, ఆలివియరుగారు ధైర్యము జెప్పిరి. పీలుప్రభువుగారి గుండె దిగులు దీరియుండవచ్చును.

బెంగాలు: కర్జన్

భరూచాగారి వ్యాసమునుగాంచిన, బెంగాలు విద్యాధికులలో కర్జన్ బాగుగ వ్యాపించినటుల గనుపించుదు. సిరాజుగంజ్ స్వదేశీ ప్రదర్శనమునందు, పలువురు నిండుకర్జన్లును ధరింపరయిరి. తుడుకుతార కేశ్వర సత్యాగ్రహులయినను కర్జన్లును పూర్తిగ ధరింపలేదట. ఇతరప్రాంతములలో సత్యాగ్రహులు విధిగ ధరించుచుండిరి. పట్టణములస్థితి నిరుత్సాహకరముగ నున్నను, గ్రామములలో కర్జన్లుపట్ల విశేషాభిమాన మేర్పడెనని బెలిసికొనుట కెంతయు సంతసించెదము. ఆచార్యప్రభుల చంద్రరాయిగారి కృషివలన జానపదులలో నూతనోత్సాహము ప్రబలెననుటకు సందియములేదు. వరదలమూలమున వ్యాపించిన కలవును పోగొట్టుటకు రాటమే తగిన ప్రతిక్రియ యయ్యెను. రాయిగారు తమభనముసంతను కర్జన్ నిర్మాణమున కిచ్చివైచిరి. వీరి నాయకత్వము క్రింద వంగదేశపు యువకు లనేకులు గ్రామములలో జేరి దీక్షతో పాటుబడుచున్నారు. రాటమవలన హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము గుదురుననుటకు వంగదేశము నిదర్శనముగ నున్నది. హిందువులిచ్చెడి దూదిని మహమ్మదీయులు పయోగించి నూలును తయారుజేయు చున్నారు. వస్త్రములను నేయుచున్నారు. ఉభయ సంఘముల

కరస్పర సహాయము భారతీ భావమును ఒకవరుచు చిన్నదిని భరూచాగారు కనుగొనరి. బెంగళుకు దానుగారు నాయకత్వము వహించుచున్నారు. వారు తెలంగాణలో, కర్ణాటక నిర్మాణము కల్పింపబడి యందే గాక పట్టణములలో సయితము శీఘ్రముగా జరుగననలకు సంకల్పము లేదు. దానుగారు తమ శక్తి నిండుకై వినియోగించుట ముఖ్యము. బెంగళురాష్ట్రము మనోహరమేలగునట్లములకు ప్రసిద్ధి కెక్కి యుండెను. దీక్షా మస్తి నలు ప్రపంచముదంతటను వ్యాపించెను. అట్టిస్థితిలో బెంగళు మరిల శ్రద్ధవహించుచో తొంటి యాస్పత్రి మును పొందకుండునా?

సంస్కరణము లంతరించునా? ప్రభువులసభలో జరిగిన చర్చలో, పీలు ప్రభువుగ రొక విచిత్రసూచన గావించరి. మధ్య శాస్త్రములలోను బెంగళులోను అసహాయ వాదులు శాసనాన్ని బ్రవేశించి చిక్కులు పుట్టినట్లుగా, బ్రాహ్మణ్య శాఖలను రిజర్వ్ శాఖలలో జేర్చిగూడదాయని, పీలు ప్రభువు గాండిగిరి. దీని యర్థ మేమి? సంస్కరణములను నిర్మూలించుటయేగద. ఈవిషయమై రాజప్రతినిధి గారును, బెంగళు మధ్యరష్ట్రముల గవర్నరులను దీర్ఘముగ యోచించుచున్నారని, ఆలివియరు ప్రభువుగారు దెలియజేసిరి. సంస్కరణములు ప్రచురించబడినవిమృత పీనిని ఎప్పుడు వట్టి నవ్వు దు దీసివైచుటకు ప్రభుత్వము వారి కధికారము గలదని సూచించి యుంటిమి. ఇట్టి యధికారము ప్రభుత్వమున కుండునంతవరకు సంస్కరణములు నిరర్థకము లనుటకు సందియములేదు. ఈ విషయ మునిగూర్చి సంస్కరణాభిమానులు కూడ నాలోచించెరయిరి. సంస్కరణము లిట్టి యవకాశమునిచ్చు చున్నవని ఆలివియరు ప్రభువుగా రిపు డంగీకరించు చున్నారు. సంస్కరణములను రద్దుజేసినచో భారతీయులు విచారించరు. వీనివలన గలిగినలాభము మృగ్యము. ప్రజలపాక్షికల కెక్కుడుభంగపాటు మాత్రము గలిగెను. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము స్వపరిపాలనమునకు దానిజూపుటకు మూడుగ తదవ్యతిరేక ఫలమునిచ్చుచున్నది. ఇట్టి సంస్కరణములు దొలగిపోయినచో ఎల్లరకును భ్రమతోలగిపోవును. అన్ని పక్షములవారును సత్వం స్వరాజ్యసిద్ధికై కృషి సలుపుటకు విశేష ప్రోత్సాహము గలుగును.

ఎవరు గోరిరి? సంస్కరణ విచారణ సంఘము నేర్పలుపవలయునని ఎవరుగోరిరి? మితవాదులు సయితము గాయల్ కమిషనును క్షమించుచున్నారు. జాతీయ పక్షము వారు కాండూచేబిలు సమావేశమును గోరుచున్నారు. ఎవరికిని ఆక్కరలేని విచారణసంఘమువారిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నియమింప నేల? ఇండియామంత్రిగా రామోదింప నేల? వీరి చర్యలగాంచి కస్పర్శ్యేటిపుపక్షమువారియను సంప్రతి జెందలేదు. ఇందు కెట్టి యవసరముగలగలేదని, పీలు ప్రభువుగారు చాటిరి. గడుపు వినములోవల సంస్కరణలోపములను విచారించవలసిన ప్రసక్తి వీమి గలిగెనని, పీలు ప్రభువుగా రడుగుచున్నారు. ఇందుకు ప్రత్యుత్తర మొక్కచే గలదు. హిందూదేశము స్వపరిపాలనము గోతు చున్నది. వీరికోర్కెలను నిరాకరించుటకు వీలులేని స్థితి యుద్భవించుచున్నది. అందుచే ప్రజలయాంక్షాభీనము నెటుల నయినను అపివేయవలయును. శేవల నిర్బంధములవలన ప్రజాశయముల నణగద్రొక్కుట దుర్లభమని వెల్లడియయినది. ప్రభుత్వమువారికి సామ్యమార్గము నవలంబించవలయును. స్వకరిపాల

నము నిచ్చుటకు వారి కీష్టములేదు. కాండూచేబిలు సమావేశము వారికి బనికిరాదు. అందుచే సంస్కరణనిబంధనలలో నేవీయో కొన్ని స్వల్పపుమార్పుల గావించి ప్రజలను సంప్రతిపరుపవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు హింపించియుండురు. ఇటుల యూహించుటలో వారు మిగుల పొరబాటుబడిరి. ప్రజలికమీద స్వల్పపాకర్యముల నాశంకబోరు. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమునకు కొరవడు తునకలతో తృప్తిజెందజాలరు. గమ్యస్థానము జేరువరకు, వారు తమ నిశ్చయమును విడువజాలరు.

సప్లి మెంటరీగాంటు: అధికార విజయము సప్లి మెంటరీగాంటు విషయమై నూతన నిబంధన గావించుటలో ప్రభుత్వమువారు విజయము గాంచరిని జెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వమువారికి గల యధికారములను గ్రహించినవారికి, ఇట్టిచర్య ఆశ్చర్యము గలిగింపజాలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు శాసనసభాభిప్రాయమును గౌరవించరయిరి. ఉన్నత న్యాయస్థానపు తీర్పుకొరకయినను వేచియుండక బోయిరి. ఒక్కగీటుతో నూతన నిరంకుశాధికారమును సంపాదించిరి. సంస్కరణ నిబంధనలను ఎప్పుడు వట్టి నవ్వుడు నిర్మించెడి యధికారము తమ చేతి యందుండువరకు, ప్రభుత్వమువారు దాని నుపయోగింపక మానరు. సంస్కరణముల ద్వారా శాసన సభలు ప్రజాభివృద్ధియును నెఱవేర్చుటకు బదులుగ, మరింత నిర్వీర్యము లగుచున్నవి.

జనరల్ మారిట్టిగారి విడుదల దక్షిణాఫ్రికాలో వెనుక ప్రభుత్వముపై తిరుగు బాటును నడిపిన జనరలు మారిట్టిగారిని, మారిట్టిగారి ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధ విముక్తుల గావించినటుల దెలియుచున్నది. మారిట్టిగారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య వాదులు. మారిట్టిగారి విడుదలవలన, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యపక్షమునకు ఎక్కుడు ప్రోత్సాహము గలుగు నేమో ముందుగాని తెలియదు. మారిట్టిగారివత్తుము వారికి పార్లమెంటుసభలో మెజారిటీ లేనందుచే, వారు లేబరుపక్షమువారిపై నాధారపడియున్నారు. లేబరుపక్షమువారిలో విశేషముమంది. ఆంగ్లేయులు. మారిట్టిగారివత్తుమువారిలో చాల మంది బోయరులు. ప్రస్తుతరిస్థితిలో నెట్టియుద్దవము వాటిల్లదని తలచెదము.

వంగరాష్ట్ర అసహాయసంఘము వంగరాష్ట్రమున కొత్తసంఘము

బాబు శ్యామసుందరచక్రవర్తిగారి రథ్యక్షుడు వంగరాష్ట్రమున సంపూర్ణ బహిష్కరణవాదులగు కాంగ్రెసువారికి ప్రత్యేకసంఘము నేర్పలుపవలెనని కొంతకాలమునుండి ఆలోచించుచుండిరి. నిర్మాణవిధానమున సమర్థతతో సాగించుటయే వారి సంకల్పము. వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారి కడపటిసభ జరిగినపిమ్మట స్వరాజ్య - బహిష్కరణ పక్షములవారు కలిసి పనిచేయుటకు బాత్తుగా నవకాశముజేదను విషయము బాగుగా స్పష్టమైనది. అందువలన ఆసభకాగానే బహిష్కరణపక్షమువారు ప్రత్యేకముగా సభచేసి ఆలోచించిరి. పిమ్మట యీనెల 5 వ తేదీని మరియొకసభ జరిగినది. ఆసభకు చాలమందివచ్చిరి. “వంగరాష్ట్ర అసహాయసంఘము” అనుపేరుతో తాత్కాలికముగ నీ సంఘము నేర్పరుచుటకు తీర్మానింప బడెను. “ఈసంఘమున సభ్యులు కాగోరువారు పంచబహిష్కరణములను విశ్వసించవలెను. నెలకు 10 తులము లనూలు వడకవలెను. సభ్యునిచందా ఒక రూపాయ” అని నిర్ణయింపబడెను. తాత్కాలికముగా అధ్యక్షుని కార్యదర్శిని గూడ నియమించిరి. ఈనెల 20వ తేదీని కలకత్తాలో బస్సతో

బావిధిలో మరియొకసభను జరుపుటకు 5 వ తేదీని నిశ్చయించిరి. ఆరీతిగా బాబు శ్యామసుందరచక్రవర్తిగారి అధ్యక్షత క్రింద యీనెల 20 వ తేదీని బస్సతోలావిధిలో సభజరిగినది. అనేకమండలములనుండి ప్రతినిధులు వచ్చిరి. డాక్టరు పి. సి. ఫోషుగారు ఉద్దేశములను తెలియ జేసిరి. “శుద్ధబహిష్కరణవాదుల సంఘముండుట ముఖ్యమైనరము. తగిన కట్టుబాటును సహాయములేక నిర్మాణవిధానమునరిగా జరుగుటలేదు. అందువలన ప్రత్యేకసంఘముండుటనేని మండలములవారు తాంకాలము నుండియు కొరుచున్నారు. అహమదాబాదులో నేను వహిత్తునితో మనవి చేసితిని. ప్రత్యేక సంఘము నేర్పరుచుటకు, పనిచేయవలెనను ఉద్దేశమే కారణముగా నుండవలెనుగాని స్వరాజ్యపక్షమువారితో పోరాడటం కొరకు మాత్రము ప్రత్యేకసంఘము నేర్పరుపగూడదు అని మహాత్ముడు నుడివెను. ప్రతిసభ్యుడును నెలకు 10 తులముల నూలువడకవలెను. ప్రస్తుతమున్న రాష్ట్రీయఖద్దరు సంఘములవలన పనిజరుగుటలేదు. ఖద్దరుసంఘమున నిపుడున్నసభ్యులలో చాలమందికి ఖద్దరుపైని నమ్మకమేలేదు. గత 8 నెలలలోను పనిచేయియును జరుగలేదు. దేశీయులు చేయుచున్నపనిని గూడ ఖద్దరబోర్డు వారభ్యంతరమును కలిగింపనాగిరి. గాన వాటిలో కలిపి పనిచేయుట కవకాశము లేదు. మండలసంఘములను గూర్చి గూడ నేను మహాత్మునిడితిని. సంఘములలో నిర్ధారణగా పాచ్చుమంది బహిష్కరణవాదులుండిన సభ. అటులగాక అధికత్వలేను నిలుపుకొనుటకై సభ్యులను వినియోగింపవలసి వచ్చినచో పనిసాగదు గాన అట్టిసభలను వదిలివేయుటయే మంచిదని మహాత్ముడు నుడివెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు ధనమిచ్చి తమ కనుకూలరగు వారిని సభ్యులనుగా కాంగ్రెసు సంఘములలో చేర్చుచున్నారు. నిరుడు డక్కాలో చనిపోయినవారి పేరులను గూడ సభ్యుల పట్టిలో వ్రాయించిరి. ఇపుడు డక్కా కాంగ్రెసు సంఘము వాస్తావ్యముగా నున్నది. ఫరీదుపూరు సభవారు డాక్టరు పి. సి. రాయగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనినను కారణమున వారాసభను జరుపగూడవని రాష్ట్రీయ సంఘకార్యదర్శి వారి కుత్తరువు పంపెను. ఇది నిరంకుశత్వముకాదా? గాన మనము విడిపోయి పనిచేసి ప్రజల నాకర్షించి న్యాయమార్గమున మండలసంఘములను విశేషరచుకొనుటయే కర్తవ్యమని” ఫోషుగారు నుడివెరి. క్రియుతులు సురేంద్రనాథమిత్ర (మైమున్సింగ) అనంత నాథబాసు (వీరభూమి) సుదేశచంద్రముజుందారు, పారిపద ఛటర్జీ (డక్కా), శరచ్చంద్రఫోషు (బారిసాలు), నానంద నాథము ఛటర్జీ (హుగ్లీ), గార్లుగూడ నవసంసింపిరి. కడపట బాబు శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు దీర్ఘకాలముపన్యసింపిరి. పై పేరుతో నీసంఘము నేర్పరుపవలెనను తీర్మాన ముమోదింపబడెను. బాబు శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారి సభ్యత్వునిగను, పి. సి. ఫోషు, హరదయాలు నాగు గార్లును ఉపాధ్యక్షులుగను, అమరేంద్ర బోసుగారిని కార్యదర్శి గను ఎన్నుకొనిరి. కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులను గూడ ఎన్నుకొనిరి. సభ మధ్యాహ్నము 3 1/2 గంటలకు ప్రారంభమై రాత్రి 9 గంటలకు ముగిసినది. (కలకత్తా సర్వేంటు.)

భారత ఖిలాఫతు కార్యసంఘసభ

లక్నోలో 19 20 తేదీలను జరిగెను

మాలానా షేకతాలీగారి అధ్యక్షతక్రింద భారతఖిలాఫతు కార్యసంఘసభ లక్నోలో యీనెల 19, 20 తేదీలలో జరిగినది. మాలానా మహమ్మదాలీ, అబ్దులకలాంఅజదు, సయ్యదుసులేమానుమాదీ, డాక్టరు కిచలా, డాక్టరు మహమ్మదు, సాహేబుకుర్షీ, షేర్షానీగార్లువచ్చిరి. (1) వెనుకటి టుక్టీ-చుల్తాను గాకి ధనసహాయము చేయుటానినందులకు ప్రాధరాబాదునై జాంగారికి వడనములు. (2) మోపాలలో అనాధబాలురకు ను వితంతువులకును సహాయముచేసి బాలురకు విద్యజేర్పవలెను. (3) ఖిలాఫతు వలంబీరుదళమును మరలనేర్పరుపవలెను. (4) గ్రామతెలూకా మండల ఖిలాఫతుసంఘములను దేశమునందంతటను మరలనెలకొల్పవలెను. (5) మనీదులలో ప్రాథమిక పాఠశాలలను రాత్రిపాఠశాలలను ఏర్పరుపవలెను. (6) మదీదులకు మహమ్మదీయుల జామ్మాప్రార్థనలు మున్నగు వైకార్యములను జరుపవలెను. (7) ప్రతిమహమ్మదీయుని దుకాణమున ద్దన నగడు పెట్టెలనుంచి నెలకొకసారి ధనమును తీసికొనుట, మహమ్మదీయుల పెద్దనుండి చుట్టి తక్కు ముతయూను తీసికొనుట మున్నగు పద్ధతులవలనధనము సమకూర్పవలెను. (8) ఇందులకు సంఘసభ్యులు యిద్దరిద్దరుగా ఏర్పడి దేశమున సంచారము చేయవలెను” అను తీర్మానము లాసభలో నుమోదింపబడెను. (అ. ప్రె.)

శిశు సంరక్షణాలయములు

కార్వోషనునందు చర్చ

శిశుసంరక్షణాలయమును మరిమూలడింటిని వెంటనే స్థాపించవలెనని 10 మందిసభ్యులు ప్రత్యేకముగా నొక తీర్మానమును బంపినందున, ఆతీర్మానమును చర్చించుటకై నిన్న సాయంకాలము 5.15 గంటలకు రిప్పన్యభవనమునందు కార్వోషను ప్రత్యేకసమావేశము జరిగెను.

దిల్లీ బి. వి. తిరుమలె పిట్టిగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. కమిషనరు జి. టి. బోగుగారు అధ్యక్షుని ప్రక్కనే కూర్చొనియుండిరి. సుమారు 28 మంది సభ్యులు హాజరైరి. క్రొత్త సంరక్షణాలయములను స్థాపించువిషయమై మాత్రమే సాయంకాలమునందు చర్చజరిగెను.

తీర్మానము

10 మందిసభ్యులు కలిసిపంపిన తీర్మాన మివిధముగ నుండెను:

“ప్రస్తుతము శిశుసంరక్షణ విధానమునందలి యుక్త్యగులసంఖ్య తక్కువగుచున్నందున, ఆవిధానమువలన లాభములు ప్రతిడివిజనులకు కలిగివచ్చినట్లులను చేయుటకై 1924-25 వ సంవత్సరపు బడ్జెటునందు ప్రత్యేకింపబడిన మూడు క్రొత్త సంరక్షణ ఆస్పత్రులను వెంటనే స్థాపించవలెననియు, ఒక్కొక్క ఆస్పత్రుయందు 3 స్త్రీడాక్టరులు, 6 గురు మోల్డువిజిటర్లు, 18 మంది మంత్రసానులు, 15 మంది బంధువులు, నియమింపవలెనని ఈకాన్సిలువారు తీర్మానించుచున్నారు.”

శిశుసంరక్షణాలయముల పనినిగూర్చివిచారణచేయుటకు నియోజింపబడిన యువసంఘమువారి నివేదిక చేదనంతరకు ఒకమాసకాలము ఈచర్చ నాపియుంచవలెనని ఒకసవరణ పీడిపోయెను.

ప్రారంభమున, కమిటీరీపోర్టు అండ్ నెహ్రూజీ దేశికాచారిగారు ప్రశ్నింపగా, లేదనియు, ఈలోపుగ 3 సంరక్షణాలయములను స్థాపించిన నిబ్బందిలేదనియు అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

నోటిఫికేషన్లను తీర్మానమును గాల్ జి. పి. నరేశుని గారు పాఠించిరి. స్క్రీమునం డెట్టిలోపము లున్నను, 1924-25 వ సం॥ పు బడ్జెటునం దంగీకరింపబడిన 3 ఆస్పత్రులను క్రొత్తగా స్థాపించుట కభ్యంతర మేమియు నుండరాదు. అట్లు ఆసనను, కార్వోషనునకు కేసుకరము కాజాలని ఉపపాదకుడు చెప్పెను.

దిల్లీ బి. జి. నారాయణస్వామి కెట్టిగారు ఆమోదించిరి. ఇప్పుడు కొన్ని ఆస్పత్రులు (శిశుసంరక్షణ) బాగుగా పనిచేయుచున్నవి. భేదాభిప్రాయము లేచుటవలన నుండకతప్పదు. ఉపసంఘ మెట్టిసలహాల నొసగునో వానిని పిమ్మట అమలించవచ్చును. ఈలోపుగ క్రొత్తవానినిగూడ స్థాపించవచ్చును. మైలాపూరు, ముత్యాలపేట, తంబుకెట్టి పీఠులందు స్థాపించవలెనని కొందరుకోరిరి. కాని అవి ఏలనోస్థాపించబడలేదు. లోపములులేని సంస్థయే యుండదని నారాయణస్వామి కెట్టిగారు చెప్పిరి.

దేవదాసు సతిగారును తీర్మానమును బలపరచిరి. శిశుసంరక్షణ కార్యవహరమును విషయమై దీర్ఘము నుపన్యాస మిచ్చుట యనవసరమని ఆమె తలంచెను. ప్రజలు ఈఆస్పత్రుల నెక్కువగ కోరుచున్నారని ఆమెచెప్పెను.

ఆపుదలయుపపాదన

విచారణసంఘసభ్యులలో నొకరగు ఎస్. వేణుగోపాల కెట్టిగారు లేచి సంఘనివేదిక వచ్చునరకు ఒకమాసకాలము ఈ చర్చ నాపియుంచవలెనని యుపపాదించిరి. ఈవిషయమై విచారణ జరుగుచున్నది. కార్వోషను కన్సిలరులలోని డాక్టరు లంగరునుగూడ విచారణసంఘమునందు సభ్యులుగ నున్నారు. ఈఆస్పత్రులవలన లాభములేదని ఎవరునుచెప్పటలేదు. కాని అవి ప్రస్తుత మెట్లు నడుపబడుచున్నవో మనము తెలిసికొనవలెను. మైలాపూరులో నొక ఆస్పత్రుయొండవలెనా లేక రాయపేటలోనుండవలెనా అను విషయ మిప్పుడు చర్చలోలేదు. కాని ఈవిధానము ప్రశోషయోగ కరముగనున్నదా యని తెలిసికొనవలసి యున్నది. వ్యయము అధికముగ జరుగుచున్నదని కొందరుచున్నారు. మితవ్యయమును గమనించియే ప్రశంసనీయుము నుపకారముగాపంపవచ్చును. ఏమియు కనుగొనక వెంటనే 3 క్రొత్త ఆస్పత్రులను స్థాపించినయెడల విచారణసంఘసభ్యులను ఆగౌరవించినట్లు అగును. కనుక స్క్రీమును తొందరపడినపరాదని వేణుగోపాలకెట్టిగారు కోరిరి.

సామి వేంకటాచలం కెట్టిగారు ఈ ఆపుదలయుపపాదనను ఆమోదించిరి.

రాల్ బి. టి. తణికాచలం కెట్టిగారు ఆసలు తీర్మానమును బలపరచిరి. నాడివిజనుకు సమీపముననుండు మూడు డివిజనులలోను ఆస్పత్రులను బెట్టవలెనను తీర్మాన ముమోదించబడి 3 సంవత్సరములైనను, ఒక్కటియైనను స్థాపితముగాలేదు. పునర్నిర్మాణము విషయమై ఆలోచించుచుంటి మని కొందరు సభ్యులు చెప్పిరి. ప్రసవించుటకు పూర్వము స్త్రీలు నవమాసములుగాని దశమాసములుగాని గర్భము ధరింతురు. కాని ఈవిధానము మూడు సంవత్సరములైనను ఇంకను గర్భమునందేయున్నది. విచారణసంఘము నివేదిక బంపునరకు వేచియుండవలెనని వేణుగోపాల కెట్టిగారు కోరిరి. కాని ఆరోగ్యకాభాధికారి శిశువుల మరణసంఖ్యనుగూర్చి తెలుపు వివరములను జూడ విషాదము గలుగకమానదు. మరణముల సంఖ్య రాసురాను అధిక మగుచున్నది. శిశుసంరక్షణాస్పత్రులు సమీపమునలేని ప్రదేశములలో మరణముల సంఖ్య పాచ్చుగుచున్నదనుచు కొన్నివివరములను ఉపన్యాసకుడు తెలిపెను.

విధానమునందు లోపములుండినను, బీదవాటికిఆస్పత్రులు అత్యంత లాభకారిగనున్నవి. ఈఆస్పత్రులను స్థాపించనిదివిజనులలోమనమువచ్చులనేమైన తగ్గించుచుంటిమా? లేదు. ఎన్నిలోపములున్నను, ప్రవ్యయ ప్రత్యేకింపబడిన ఈ 3 ఆస్పత్రులను వెంటనే స్థాపించవలెనని తణికాచలం కెట్టిగారు చెప్పిరి.

నివేదిక అందునరకు ఈవిషయము నాపియుంచవలెనని డాక్టరు ఎం. విజయరాఘవులుగారు కోరిరి.

నివేదిక ఈఆస్పత్రుల కనుకూలముగ నుండదని వీరు తలంచిరి కాబోలు! కాన్సిలులోపలను వెలుపలను గూడ స్క్రీమునకు ప్రతిపాదాభిప్రాయ మెంతయోగలదు. దీనివలన ఆస్పత్రు లింకను కావలెనని ప్రజలుకోరుదుండుట లేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఆస్పత్రులకు వచ్చిన 5000 కేసులకుగాను లేడీ నూపరింటెండ్లు 50 గృహములకు వ్యయముగ వెళ్లినవి తెలుపబడెను. స్త్రీజాతియభ్యుదయమునకై నియమింపబడిన ఈమె ఇంతకన్నను ఏమిపనిచేయుచున్నదో తెలియకున్నది. అదేమని కారణముడిగిన వ్రాతపనిగూడ తన కధికముగ నున్నదని నాకు చెప్పెను. వ్రాతపనిని మరియెవరికైనను అప్పగించి తాను ఆస్పత్రుపనినిరోగల పనిని మాత్రమేల చూడరాదు? మంత్రసానులకు 5 దినముల కొకసారి కేసులువచ్చును. మిగిలినదినములు వారు సుఖముగ నిద్రపోవుచుండుట. 5 దినముల కొకమారు వచ్చినపుడు గూడ రోగులను ఉపయోగములేదు ఇంటికి పొమ్మని వారు చెప్పుటయు అలవాటుగలదు. డెట్టిలోపము లేన్నియోగలవు. పాలునుంచిదే కాని, మంచిదని విశేషించి త్రాగుచుంటిమా? ఆలూసనే ఆస్పత్రులు లాభకరమే. ఆయినను వానిలోపములలో గూడ మరల క్రొత్తగ పెట్టిన లాభములకన్న నష్టమేయధికమగునని డాక్టరు ఆశీర్వాదనాదారుగారు చెప్పిరి.

విచారణ సంఘనివేదిక బయల్పడలేకవిచ్చుట, అందలి నూచనలను క్రొత్తవానిని ప్రాతవానిని అన్వయింప జేయవచ్చుననియు ఈలోపుగ క్రొత్తవానిని స్థాపించుటవలన లాభకరమనియు దేవదాసుసతిగారు చెప్పిరి.

డాక్టరు మల్లయ్యగారు శిశుసంరక్షణ విధానమునందలి లోపములను తీవ్రముగ విమర్శించిరి. ఈవిధానమునకై సానుకు రూ 97,000 లు వ్యయమగుచున్నది. కాని అందులకు తగినలాభము లేటుపేయరికు గలుగుటలేదు. రెండుసంవత్సరములనుండియు ఉన్నవానితో జరుపుకొనగా ఈరెండుమాసములలో విచారణసంఘనివేదిక రాకమున్నే, క్రొత్తగా మూడింటిని స్థాపించుటయేలే? లేడీడాక్టరులు సామాన్యముగ మాసమున కొక మారు విజిటుచేయుచున్నారు. మంత్రసానులు గూడ తగినశిక్షణమును బొందిన వారునుగారు. అట్లున్నను వారెందులకుగూడ నిచ్చుచున్నారు. ఇట్టిచ్చుటవలన రోగులకే నష్టము గలుగును. లేడీనూపరింటెండ్లు మోల్డునూలునకై చాలకాలమును వినియోగించుచున్నది. ఆకాలమును ఆస్పత్రులకై వినియోగించిన ఎంతయో లాభకరముగ నుండును. రెండు క్రాసుసంఘమువారు నగరమునందు 3 ఆస్పత్రులను నడుపుచున్నారు. ఆస్పత్రులందు రోగములతోనన్న బిడ్డలకు పాలురొట్టెల నిచ్చుటయేగాక తల్లెలకు గూడ ఆహారము నిచ్చుచున్నారు. అవసరముగలిగినపుడు బట్టల నిచ్చుచున్నారు. పలుమారు ఇండ్లకు విజిటు చేయుచుండురు. కార్వోషను లేడీనూపరింటెండ్లు రెండుక్రాసు సంఘమువారి ఏర్పాట్లను చూచి అనుకరించిన బాగుగనుండునని డాక్టరు మల్లయ్యగారు చెప్పిరి.

డాక్టరు సి. నరేశ మొదల్యారుగారు తరువాత మాటలాడుచు ఆపుదల యుపపాదనను ప్రతిఘటించిన విచారణసంఘమునకు అభ్యక్షుడు. విచారణసంఘనివేదికతర్వాలో బయటరావని తలంచి ఈసమావేశమును బెట్టవలెనని నామిత్రులు 10 మందిని కోరియుండురు. విచారణసంఘము నియోజింపబడి 6 మాసములైనను ఇంకను సారాంశము లేలేదు. ఇట్లుండ నివేదిక ప్రకటనమగుటకు ఆలస్యమగునని కొందరుసభ్యులు తలంచిన అందుతోప్పేమి? ఈలోపుగ నగరములోని ప్రజలు ఎక్కువ ఆస్పత్రులు కావలెనని ఘోషింపబడుచున్నారు. శిశువుల మరణములసంఖ్యను తగ్గింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు మొదట ఈస్క్రీమును నూచించిరి. అప్పటినుండి కార్వోషను తరఫున మనము బీదలకే నేకు లకు పోయము చేపి వారి బిడ్డలను కాపాడుచుంటిమి. మోల్డువిజిటరు రోగస్వభావమును గుర్తించి లేడీ డాక్టరులకు తెలుపుచున్నారు. అదియును గాక మన ఆస్పత్రులలోని మంత్రసానులు కర్మపాండ్య పనిచేయుటకును సమర్థులు.

డాక్టరు వల్లయ్య:—మంత్రసానులకు ఎవరికైనను కర్మపాండ్య సర్టిఫికేటులు గలవేమో చెప్పగలరా?

అధ్యక్షుడు:—ఆప్రశ్నకు సమాధాన మిచ్చుటకు వ్యవధి కావలెను.

డాక్టరు నరేశ మొదల్యారుగారు:—కొర్వోషను కిదివరలో కమిషనరుగ నుండిన ఒక్రిటుగాను ఈ శిశుసంరక్షణ విధానము కార్వోషను కార్యక్రమములోని అత్యుత్తమమైన యంశమని చెప్పియుండిరి.

కే. సి. దేశికాచారిగారు:—ఒక్రిటుగాను ఆయభిప్రాయము నెందు దెలిపిరి?

సామి వేంకటాచలం కెట్టిగారు:—బహుశః అతడు వ్రాసిన అడ్మినిస్ట్రేషను రిపోర్టులోనే అట్టియభిప్రాయమును దెలిపియుండును. (నవ్వు)

డాక్టరు నరేశ మొదల్యారుగారు:—మేజరు జనరల్ గిఫ్టగారును, రెడింగు ప్రభువుగారును గూడ మనస్క్రీమును ప్రశంసించియుండిరి. కార్వోషనులో ముఖ్యులగు సభ్యులు కొందరు.

ఖాల్ బి మహమ్మదు ఉస్మాను సామోబుగారు అసలుతీర్మానమున కనుకూలముగ మాటలాడిరి. స్క్రీమునందు లోపములున్నను, వానిని సవరించుకొనుచునే క్రొత్తవానినిగూడ స్థాపించవలెనని ఆయన చెప్పెను.

శిశుసంరక్షణ ఆస్పత్రులందు ప్రసవఆస్పత్రులను స్థాపించవలెనని తాము ఉపపాదించ నుంటిమని కే. వ్యాసారావు గారు రక్షణగా, ఆయుపపాదన క్రమమైనది గావని అభ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

స్క్రీమునం దనేకతప్పులు గలవనియు ఆలోపములను సవరించినగాని క్రొత్త ఆస్పత్రులను స్థాపించుట యుచితము గాదనియు, వ్యాసారావుగారు చెప్పిరి. ప్రస్తుతపు ఆస్పత్రుల వలన అనేక అపనిందలు ప్రబలుచున్నవి. శిశుసంరక్షణ ఆస్పత్రుల బదులు ప్రసవాస్పత్రులను స్థాపించిన, ఎంతో లాభకరముగ నుండును. ప్రసవమప్పుడు గదులు శుభ్రముగ నుండువలెను. ఇట్టివాని నన్నిటిని పరిశీలించవలెను. ప్రస్తుతము కార్వోషను శిశురక్షణ ఆస్పత్రులందు రిజిస్టరులుగూడ సరిగలేవు. ప్రభుత్వమువారు తొందరపడి ఈస్క్రీమును మన తలపై మోపిరి. స్క్రీముయొక్క ఉద్దేశము మంచిదేగాని ఆచరణయందు అది బాగుగ పనిచేయుటలేదు. కొంతకాలము వేచియుండి లోపముల నన్నిటిని సవరించుకొని తరువాత మరల పనిని ప్రారంభింపవచ్చునని వ్యాసారావుగారు నూచించిరి.

సామి వేంకటాచలం కెట్టిగారు ఆపుదల యుపపాదనను బలపరచిరి. మైలాపూరులో నొక ఆస్పత్రుని స్థాపించవలెనని గడచిన మేమాసమున దిల్లీ బి. జి. నారాయణస్వామి కెట్టిగారు ఉపపాదించిరి. ఆనందర్థముననే, రిపోర్టును తర్వాత పంపవలెనట్లు కోరియుంటిమి. నివేదిక తర్వాత రావచ్చును. స్క్రీమున కనుకూలరకును ప్రతిపాదనకును కమిటీయందు గొప్పవాగ్వాదములు జరిగెనని తెలియుచున్నది. ప్రత్యేకసమావేశమయొక్క ఆవశ్యకత ఏమాత్రమును గన్వింపకున్నది. విచారణసంఘమువారి నివేదిక స్క్రీమున కనుకూలముగ నుండదని నేటి సమావేశమును కోరినసభ్యులు తలంచిరి గాబోలు! వారి యుద్దేశ్యములు మంచి వేయైనను, ఈ ఆస్పత్రులను వెంటనే స్థాపించుట దండుగయని తోచగలను. డాక్టరు మల్లయ్య, డాక్టరు రామకామతుగారు, మంత్రసానులు కేసుల నెట్లు పాడుచేసిరో ఆనందర్థములను వివరించుచు వ్రాసిరి.

డాక్టరు రామకామతుగారు గావించిన నేరాకోపణములను కొన్నిటిని యుపన్యాసకుడు చదివెను.

వి శివప్రకాశం మొదలగువారు - లేడి నూపరం
లెండ్లంటు సమాధానమిచ్చుట కవకాశ మియక నె, ఇట్టిరిపాట్లు
లను చదువనిచ్చుట యుచితమా?

తణికాచలం కెట్టిగారు:- డాక్టరు రామకామతుగారి
కిని లేడి నూపరిం లెండ్లంటునకును విరోధము అని తెలుపు
నట్టి కాగితములు నిటు చూపుటకు నా మిత్రుడు వేంకటాచలం
కెట్టిగారు అంగీకరింతురా?

వేంకటాచలం కెట్టిగారు:- ప్రత్యేక సమావేశమును
ప్రోత్సహించిన వారెంత బాధ్యులలో నేనును అంతవరకును బాధ్యు
డను. సామాన్యముగ పొరబాటులను ఆరోపించుట ధర్మము
గాదని లలంచి డాక్టరు కామతు రిపొర్టునుండి భాగములను చదవు
నుంటిని.

అంతట అధ్యక్షుని కోరికపై, వేంకటాచలం కెట్టిగారు
వ్యక్తుల పేర్లనుబట్టి పొరబాటులను చెబుప లేదు. మన ఆస్పత్రుల
లోని నర్సులను, మంత్రసానులను సమగ్రంగా గూడగా.
ప్రసవపు శేసులను లేడి డాక్టరులకే అప్పగింప వలెనుగాని
మంత్రసానులు స్వయముగ నేమియు చేయజాలరు. వారికి తగిన
శిక్షణమును లేదు. శిశువుల మరణములను సంఖ్యనుగూర్చి సరి
యైన వివరముల నిటు మదహరింపలేదేమో యని నేను తలంచు
చున్నాను. శిశు సంరక్షణ ఆస్పత్రులందలి లోపములను జూపుచు
ఈమధ్య వార్తాపత్రికలందు వ్యాసములు ప్రకటింపబడెను.
కాని వాని కెవరును సమాధాన మిచ్చుటకు ముందుకు రాలేదు.
ఆస్పత్రికివచ్చి చనిపోవు సందర్భములలో ఆ కేసులను రిజిస్టరులో
వ్రాయక, మరణము తప్పినవానిని మాత్రమే వ్రాయుచున్నట్లు
వింటినని వేంకటాచలం కెట్టిగారు చెప్పిరి.

అధ్యక్ష:- అంకెలపై విశేషించి ఆధారపడరాదు.

డాక్టరు ఆశీర్వాద నాడూరుగూడ ఆపుల ప్రతిపా
దనను బలపరచిరి. ఆయనగూడ విచారణసంఘమునం దొక
సభ్యుడు. విచారణసంఘ నివేదిక రాకపూర్వమే, క్రొత్తగ
మాడు ఆస్పత్రులను స్థాపింపవలెనని కొందరు సభ్యులు ఏలతొంద
రపడుచున్నారో తెలియజన్నది.

దేశికాచారిగారు:- ముఖ్యులనుపద మేమి? అందరును
కుఖ్యులే. ఆపదము నుపసంహరించుకొనవలెనని నేను కోరు
చున్నాను.

డాక్టరు నరేశను:- ఆలాగుననే ఉపసంహరించుకొను
చున్నాను. (నవ్వు)

అంతియగాక, ప్రసిద్ధిజేందిన రెండువార్తాపత్రికలు,
అందులో నొకపత్రిక ప్రాతది.

వ్యాసారావుగారు:- పత్రికల విమర్శలనుగూర్చి మే
మెవరును ప్రస్తావించలేదు. ఆవిమర్శలను అన్నియు సరియైనవే
మని ఎట్లు చెప్పగలము.

డాక్టరు డి. నరేశనుగారు:- మదరాసు రాజధాని
లోని బ్యాప్టెస్టియన్ ప్రభావశికి ప్రాతినిధ్యము వహించెడి...

వ్యాసారావుగారు:- బ్రాహ్మణ్యతరులలో కొందరకు
మాత్రమే ప్రాతినిధ్యము వహించెడి.....

డాక్టరు నరేశనుగారు:- కానేకాదు.

అధ్యక్ష:- ఆరెండుపత్రికలలోని రెండువ్యాసములను
ఇరువురి యభిప్రాయములను మాత్రమే చెబుచును.

డాక్టరు నరేశను:- జస్టిసుపత్రిక గూర్చి శిశు సంరక్షణ
విధానమును బలపరచుచు, నేటికీ ర్యానమున కనుకూలముగ
వ్యాపెను. తప్పుపడెడు కొలదిమందితోకన్న పరిగా నుండెడి
అధిక సంఖ్యాకులతో వోటుచేయుటయే యుత్తమమని నేను
తలంచెదను.

ప్రజాభిప్రాయము విశేషించి అనుకూలముగ లేనప్పుడు
కొంతవేదయుండుట మంచిదనియు, నివృత్తిపాతముగ నిర్ణ
యింపవలెననియు, మానాసెయిటుగారు చెప్పిరి.

టి. ఎస్. రామస్వామియ్యారు జి. ఏ. నరేశనుగార్లు
అసలు తీర్మానమున కనుకూలముగ మాటలాడిరి.

వోటుకు పెట్టుటకు పూర్వము అధ్యక్షుడు యిట్లు
చెప్పెను. అసలేలేకుండుటకన్న కొంచెముయిననుండుట మంచి
పనినను నమ్ముచున్నాను. లోపము లేదైన నుండవచ్చును. ప్ర
సత్వపు ఆస్పత్రులందును, వైద్యుల చికిత్సావిధానమునందు
గూడ లోపము లుండును. కాబట్టి వైద్యులపై నాధారపడ
రాదు.

డాక్టరు ఆశీర్వాదనాడూరు:- లాయర్ల విషయమేమి?

అధ్యక్ష:- లాయర్లపైగూడ ఆధార పడవలదు. (నవ్వు)

శిశు సంరక్షణ ఆస్పత్రులందు లోపములను సవరించు
కొందము. కాని ఈలోపుగ క్రొత్తవానినిగూడ స్థాపింతము.

తీర్మాన మంగీకరింపబడుట

మొదట వేణుగోపాలకెట్టిగారి ఆపుల తీర్మానము
కోటుకు పెట్టబడెను. 19 మంది ప్రతిపూలముగను 9 మంది అను
కూలముగ నుండినందున నిరాకరింపబడెను.

అంతట మాడుక్రొత్త ఆస్పత్రులను వెంటనే స్థాపింపవలె
నను మొదటితీర్మానమును వోటుకు పెట్టగా అంగీకరింపబడెను.

అంతటితో సభ 7.20 గంటలకు ముగిసెను.

ఆంధ్రుల గంధి మహాత్ముని వ్యూహానిధి లక్షరూపాయలు నమర్చింపవలెను

23.7.24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

మంతులుగారికి చేరిన వసూలు

ఇదివరకు

మొత్తం

చందాలు

44204-8-7

ఇదివరకు

మొత్తం రూ. 20380-14-11

పూజానిధికి సామగ్గునుబంపు చిరునామా:- కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 లంబు శిట్టిపిథి, మద్రాసు.

హైకోర్టువార్తలు

కోయంబుత్తూరు కరెన్సీనోట్ల మోసపు కేసు

శిక్ష తగ్గింపబడుట

17 నూరురూపాయల దొంగనోట్లను దగ్గరనుంచుకొని
అందు నొక నోటును సరియైననోటుగ నుపయోగించినందులకు
కోయంబుత్తూరు జిల్లా సెషన్సుజడ్జిచే 10 సం॥ కఠినశిక్ష
సొందిన కోలాటం అయ్యరు, మాణిక్యం అయ్యరు అనువార్గిరు
వురు అపిలుచేయగా హైకోర్టునందు నేడు న్యాయం వ్యాజ్యం,
మాఫనునాయకుగార్లు తీర్పుచెప్పిరి.

ప్రాసిక్యూషనుకథనము ఈవిధముగనుండెను:- ముద్దా
యిలు తిరువాన్కూరువా ప్రవృత్తులు. వారిరువురును గడచిన సెప్టెం
బరు 21వ లేది నాయంకాలము కోయంబుత్తూరుకుపోయి అచ్చ
ట ఒక హోటలులో మోసపు ఆడ్రెసునిచ్చి ఆక్కడ బసచేసిరి.
మరుసటిదినము వారు ఒక బట్టలదుకాణమునకు పోయి, బట్ట
లనుకొని ఒక వందరూపాయల నోటు నిచ్చిరి. ఆవర్తకుడు నోటు
చూచి పం దేహించి ప్రక్కడు కాణపు వాని కి
చూపెను. ఆతడును అట్లే పం దేహించెను. అంతట ముద్దాయి
లు ఆట్టల ఖరీదుకై రూపాయనోట్ల నిచ్చి వందరూపాయల
నోటును ఒక గొడుగుదుకాణమునందు మార్పు ప్రయత్నించిరి.
ఈదుకాణదారుడు వండ్లబజారు కానోటును బంపెను. ఒకపోలీ
సు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు అప్పలునుండుట తలపించెను. ముద్దాయి
లను ఇరువురిని పోలీసువైపునకు తీసికొనిపోయిరి ఆతడు ఒక
పోలీసువాని నాజ్ఞాపించెను. ముద్దాయిలు బసచేయుచుండినగది
లో పోలీసువారు వెదుకగా, విగిలిన 16 మోసపు వందరూ
పాయల నోటుగూడ కన్పించెను.

సెషన్సుజడ్జి వీరిరువురిని రెండు నేరములక్రింద విచార
ణచేసెను. మొదటినేరము - ఒక కృత్రిమపు నోటునువాడుట.
రెండవనేరము - 16 నోట్లను స్వాధీనమునందుంచుకొనుట. మొ
దటి నేరమునకై 7 సంవత్సరములను రెండవ నేరమునకై 8
సం॥ కఠినశిక్ష విధించెను.

అప్పెలింట్లపక్షమున హైకోర్టు వకీలు కే. వి. శేఖ
రయ్యగారు హాజరై, రెండు నేరములను ఒకేయనియు, 16
నోట్లను దగ్గరనుంచుకొనుట ప్రత్యేక నేరముగాదనియువాదించిరి.
పల్లెకు ప్రాసిక్యూటరుగారి వాదమును వినినపిమ్మట,
న్యాయమూర్తులు రెండవ నేరముక్రింద 8 సం॥ శిక్షను రద్దుపరచి
మొదట 7 సం॥ క. శిక్ష ఖాయపరచిరి.

* * * *

హిచికాకు కేసు

ఈకేసునందు వాప్రతిపాదము లంతయు నిన్న సాయం
కాలముతో ముగిసెను. తీర్పుకై వాయిదా వేయబడెను.

చాముండిశ్వర దేవాలయము

రాతినంది కదలుట

మైసూరు సంస్థానమునందలి చాముండిశ్వరమూర్తిపై
నున్న చాముండిశ్వర దేవాలయమునకు యాత్రికులు కొందరు
వెళ్లిచూడగా అచటనున్న పెద్దరాతినంది అయిదు నిమిషముల
నేపు కదలసాగెను. దానిని మొదటనొకడుచూచి యాశ్చర్యపడి
తక్కినవారి నడకుగా వారందరునుగూడ చూచి నిర్భాంతపో
యిరి. భూకంపము కలుగుట కిదిచూచినయేమోకాని పెట్టువలెనని
ఆయాత్రికులు దొరతనమువారికి వ్రాసిరి. (సస్పేషియ విలేఖరి
తెంకూరు)

స్థానిక వార్తలు

వరదలు-టపాలు:- సాతుయిండియను రైల్వేలో
కొన్నిచోట్ల వరదలవలన రైలుకట్ట తెగినందున విల్లిపురమునకు
దిగువస్థలములనుండియును సింహళమునుండియును నిన్నటపా రా
లేదని చెన్నపురి ప్రెసిడెన్సీపోస్టుమాస్టరు ప్రకటించెను.

కీ॥ శే॥ రావుబహదరు ఎస్. రామస్వామి
య్యంగారు:- చెన్నపురిలోనున్న యిండియా బ్యాంక్ డైరె
క్టరులలో నొకరగు రావుబహదరు ఎస్. రామస్వామి
య్యంగారు చనిపోయినందున 21 వ, ఒకపూట చెన్నపు
రిలో యిండియా బ్యాంక్ ప్రధాన కార్యదర్శి మాకు
వ్రాసెను.

రాకపోకలు:- పానగల్లురాజా, సర్. ఏ. పి. పా
త్రో, ఖా॥ బి. పి. ఖాల్సల్లా (ఎం. ఎల్. సి.), ఎం. కే. ఆ
చార్య (ఎం. ఎల్. ఏ.) లె. క. జె. పి. కామరసు (ఐ. ఎం.
ఎస్, సి. ఐ. ఇ. చెరసాలల యినస్పెక్టరు జనరలు), రా॥
సా॥ సి. రామానుజాచారి (గవర్నమెంటు అండరు శక్రచారి),
హెచ్. జి. ఘాట్సరే (ఎం. ఏ. ఐ. సి. ఎస్.), కెప్టను జే. ఏ.
ఫిన్లే (ఎం. సి.), కెప్టను రాబర్ట్స్ గార్లు నేడుదయమున చె
న్నపురికి వచ్చిరి. ఎం. వి. దత్తాత్రే (ఇంఫీరియలు బ్యాంక్ సూప
ర్ టెంటు) గారు నిన్నరాత్రి తెంకూరు వెళ్లిరి. నేడు మెట్టు
పాలెం మెయిలు సకాలమునకు సెంట్రలువైపునకు వచ్చినది.

తిరువల్లూరు పొన్నే రిటాలాకా సభ

ఈసభ ఆగష్టునెల 2, 3 తేదీలలో జరుగును

ఈసభను యానెల 26 27 తేదీలను జరుపుటకు మొద
ట నిశ్చయించి ప్రకటించిరి. గాని ఆధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబ
డిన క్రీమాక్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి సొకర్యముకొరకు ఆగ
ష్టు 2, 3 తేదీలకు మార్చిరి.

తిరువల్లూరులో చెరువుకు తూర్పుననున్న పెద్దసత్రమున
నీసభ జరుగును. సభను జయప్రదముగా జరుపుట కేర్పాటులు
జరుగుచున్నవి. చెంగల్వట్టు మండలమునందలి కాంగ్రెసు వర్గ
రులందరును ముఖ్యముగా విచ్చేయప్రార్థితులు. తిరువల్లూరు పొ
న్నేరి గ్రామవాస్తవ్యులగు సోదరసోదరీణులు లందరునుగూడ
విచ్చేయప్రార్థితులు. యాహూబు హుస్సేనునేటు, షఫీవహమ్మ
దు, సింగారవేలు సెట్టి, కళ్యాణసుందర మొదలగువారు, చక్రెరయ్య
సెట్టి, ఎం. కే. ఆచార్యగార్లు మున్నగు ద్రవిడరాష్ట్రనాయకు
లందరును వచ్చెదరు. తిరువల్లూరు ప్రిడరు, ఎం. రాఘవాచారి
గారు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనబడిరి. అని కార్య
దర్శి మాకు వ్రాసెను.

బెంగుళూరు కాంగ్రెసుసంఘము

నూలువడుకుశీర్మానము

కర్నాటక రాష్ట్రీయసంఘమువా రిదివరకే దెంగళూరు
కాంగ్రెసు సంఘమువారికి వ్రాసిరి. ఈనెల 27 వ తేదీని
ఎన్నికలు జరుగును.

ఎస్. ఎస్. సెట్టూరుగారు మరల ఎన్నుకొనబడుదురని
తెలియుచున్నది. చాల ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడు,
(తెం. స్వ. వి.)

భారతదేశవర్ధితులు

ఉన్న సంస్కరణములను గూడ లాగుకొనెదరా?

పీలుప్రభుని యభిప్రాయము

ప్రభుత్వమును నాశనము జేయుటకు అసహాయవాదులు శాసనసభలందు జేరిరి

ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులకు ఎక్కువజీతము లవసరమని ఆలివియరుప్రభువు అంగీకరించుట

కార్మిక ప్రభుత్వము వారొప్పుకొనుట

పీలుప్రభువు, దాసుగారిపై సిరాజగంజీ తీర్మానమునకు చర్యను దీసికొనవలె ననుట

ఆలివియరు ప్రభువు దాసుగారిని కొనియాడుట

ప్రభువులనభివర్ణించు

లండను, జూలై 21:— ప్రభువులనభివర్ణించు భారతదేశ పరిస్థితులను గూర్చి తెలుపును లీకమిషనువారి నెంతయు పీలు ప్రభువుకొనియాడిరి.

భారతీయులు ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులకు ఎక్కువజీతము ల నిచ్చుటకు ఇష్టపడుటలేదు. పూర్తిగవీరిపైనే భారతీయులనే నియమించిన తక్కువభర్త అగునని భారతీయుల యభిప్రాయము. బ్రిటిషుయువకులు ఈ ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులముందు జేరుటకష్టపడకుండ జేయుటకు వీరిజీతముల నెక్కువజేయరాదనుచున్నారు. దీనివలన బ్రిటనుకు ఇండియాకున్న సంబంధ పాతము లను బలహీనముగ జేయవచ్చు ననుకొనుచున్నారు. ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగుల కిప్పుడు పూర్వమున్న అవకాశములు లేకపోవుటచే భాగ్యదమును గూర్చి వారికేమియు సమాధానము లేదు. భారతీయులనే నియమించ నుండుటచేతను, సంస్కరణముల చేతను వారికి నన్యాయము లేకున్నది. సంస్కరణములను ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగు లందరను ఒప్పుకొనిరి. వాటిని ఘోషిస్తూవుత గాంచు నటుల జేయుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు. అంతియగాని వారి కిష్టములేదని ఎవరును జెప్పునాహించరు. కానివారికి నన్యాయమును గలుగజేయవలెను. వీరిలాభములను గాపాడుటకు సాధ్యమగునో నిందువాద్యత అంతయు ఇండియా మంత్రిపై ఆధారపడియున్నది.

లీకమిషను

వారు వివరమును నిమిత్తము భారతదేశ ప్రస్తుతస్థితి కపరిస్థితులంట్టి తమనివేదికమును దయచేసిరి. ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులకు ప్రస్తుతము ఎక్కువజీతముల నిచ్చుటకు డబ్బు లేకపోవచ్చును. కాని ఏదేమిటాను మొదట లీకమిషను తగిన జీతములనిచ్చి తగిన సహాయము నీయవలెను. ప్రతిదేశమునందును వచ్చు ప్రభుత్వాదాయమునుండి వీరికి తగినజీతముల నిచ్చి తోడ్పడవలెను. లీకమిషనువారి ఏర్పాటులను అమలులో ఆలివియరుప్రభువు తెట్టవని ఆశించుచున్నాడను. ఈ విషయమై అమలుజరుపెదనని ఆలివియరుప్రభువు తన యుద్దేశ్యములను దెలియజేయవలెను. ప్రావిజ్-షియలు సర్వీసు ఉద్యోగులకు బ్రిటిషువారికిని, ఇండియాలోనే వాసప మేర్పరుచుకొన్న యూరపియను ఉద్యోగులకును ఆలివియరు ప్రభువు సానుభూతి జూపెదరని విశ్వసించుచున్నాడను. రాష్ట్రములందు అసహాయోద్యమ మున్నను సమర్థులగు అధికారులకు అవసరము లేకపోలేదు.

ప్రభుత్వమును నాశనమొనర్చుటకు అసహాయవాదులు శాసనసభలందు ప్రవేశించిరిని పీలు ప్రభువు వనెను.

మధ్యపరగణాలు- బెంగాలులో ప్రభుత్వమునకు ఓటు లనిచ్చుటలో జరుగుచున్న సంగతులను పూర్తిగ చర్చించిరి. మధ్యపరగణాలో అసహాయవాదులదర్శనల ఆగకన్నకు ప్రజాయత్తాఖిలను వశపరుచుకొనవలసి వచ్చెను. దీనివలన ఈ కాఖిలను ప్రజాయత్తము జేయుటకు దొంగబడిన స్వాతంత్ర్యము రాజ్యాంగపాలనాసౌకర్యములు చాలవరకు నశించినవి. ఈ ప్రజాయత్తాఖిల స్వాతంత్ర్యము తీర్చిదిద్దుట జేయుటవలన ఆలి

వియరుప్రభువు ఆలోచించిరి. బెంగాలు పరిస్థితులను ఎట్లు పరిష్కరించెదరని ఆలివియరుప్రభుని యడిగిరి. ఆరాష్ట్రమున ప్రభుత్వపాలనము చక్కగ జరుగుటకు ఏమిజేయవలెనని.

సిరాజగంజీ తీర్మానము

నుగూర్చి తెలియజేయుచు దీనివలన విచారకరమగు ఫలితములు గలుగవచ్చునని. ప్రభుత్వమువారి చేసిన దాసుగారిపై చర్యను దీసికొనవలెనని దాసుగారు ప్రముఖుడను కారణముచే ఆచర్యను ఆపుజేయరాదని. ఇట్టిచర్యలను తక్కువహోదాలయం దున్న వారిమీదనే తీసికొనరాదని. ఈతీర్మానమును, జేహత్తును గాంధీగారు అంగీకరించలేదని కామన్వెస్థలో ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరము చాల ముఖ్యమైనది. గాంధీగారు అంగీకరించక పోవుటకును దీనికిని సంబంధమేదో తెలియకున్నది. గాంధీగారు ప్రభుత్వమువారి అంగరక్షకుడనియా ఆప్రత్యుత్తరముయొక్క యభిప్రాయము? ఆయన ఆసిరాజగంజీ తీర్మానమును అంగీకరించకపోవుటచే ప్రభుత్వమువారు ఇక నేమిచర్యను దీసికొనబాధ్యత తొలగినదా? అవసరములేదని కామన్వెస్థలో ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరమునకు అర్థమా?

ఆకాలీ సమస్య

ను గూర్చి ప్రస్తావించుచు నాభాలో సక్రమపరిస్థితులను ప్రవేశజెట్టలేకపోవుటకు కారణములలో నొకటి ఆకాలీలు నాభామహారాజుని సంహారనాశీనునిగ జేయవలె నను మరతు అగునా కాదాయని యడిగిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వచట్టము

లో జెప్పబడిన స్వపరిపాలనప్రదానము ముఖ్యమగు మరతులతో గూడుకొన్నది. ఏ అనుభవముచేత, ఏలాపముచేత ఈచట్ట విచారణమునకు పూనుకొనవలసి వచ్చెనని యడిగిరి. 1980 లో పార్లమెంటు కమిషనువారు ఇండియాకేగి సంస్కరణచట్టము ఎట్లు పనిజేసినో కనుగొనుటకు ముందే ఆయా రాష్ట్రములవారు సంస్కరణలను గూర్చి తమ యభిప్రాయములను దెలియజేయవలెనని నేను నూచించియుంటిని. దానిని నిరుడే రాజప్రతినిధి అంగీకరించెను. మొదటి నివేదికము విషయమై గొప్పలోపములను దెలియజేసినో లేదో తెలియదని. కాని ఇంతలోనే మూడేండ్లు గడచినో తేదో అపుడే సంస్కరణములను గూర్చి విచారించుట చాల తొందరయనిపించుకొను నని. ప్రస్తుతముందున్న రాజ్యాంగ నిర్మాణమును సరిపుచ్చుటకు ఎంతయో అవకాశము సాధనములున్నవి. ఈసంస్కరణముల పట్ల సుముఖులై భారత రాజకీయ వేల్డలందరు చక్కగ జరుగునటుల ప్రయత్నించిరి. ప్రతిష్ఠాభవలను గలుగ జేయుటకు జూపిన శ్రమలో 1/10 వంతు సంస్కరణములు సాగుటకు పూనికేని స్వపరిపాలనము భారతీయులకు చాలవరకు వచ్చెడిదని.

లీప్రభుని హెచ్చరిక

భారతదేశమునుండి వచ్చుసంగతులు ఆకారముగ లేవని లీప్రభువు తెలియజేసెను. డిల్లీ శాసనసభలో లీకమిషను నివేదికమునుగూర్చి చర్చించినగాని దేనిని నిశ్చయించ జాలముట ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులకు నిరుత్సాహముగ నుండుననియు వారు సమర్థతతో పనిచేయజాలరనియు హెచ్చరించిరి. ప్రస్తుతము సర్వీసు ఉద్యోగు లందరును అసంతృప్తులై యున్నారు.

తమభాగ్యదయునుగూర్చి నిరాశతోనున్నారు వారు అట్లుండుటకు తగినకారణము లేకపోలేదు. అందుచే ప్రభుత్వము వారు తక్షణము ఏకగ్రీవముగ లీకమిషనువారు జేసిన తీర్మానములను అమలులో తెట్టవలెను. ఈ తీర్మానములనుగూర్చి ఏమియు లేకపోవుటచేతను సర్వీసులజీతములు చాలక బాధపడుటచేతను ఇంగ్లండునుండి ఆంగ్లయువకులు ఎవరును సర్వీసులో జేరుటలేదు. చాలమంది ఇండియానుండి సర్వీసు ఉద్యోగులు ఇంగ్లండుకు పోవలసివచ్చుచున్నది. ఇదెంతయు విచారకరము. ప్రస్తుతము సర్వీసులో జేర్చుటకు గొప్ప ప్రయత్నములను జేరువలసియున్నది. ఆలస్యముజేసిన అపాయము గలుగును. ప్రభుత్వము వారికెంతయు అపూర్వమును మంచియవకాశము లభించినది. మరల ఇట్టిభాగ్య మున్ను.

ఆలివియరు ప్రభుని

ప్రస్తుతరము

ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులనుగూర్చి పీలుప్రభువుజెప్పిన సంగతు లన్నిటితోడను ఆలివియరు ప్రభువు ఏకీభవించెను ఇండియాలో 1914 నుండి 1923 వరకు యూరపియనుల జీవనవ్యయము అగమ్యు నూటికి 60 నాల్గవ హెచ్చినది. వీరిజీతములు ఒక్కొక్క ఉద్యోగికి సగటున నూటికి 20 నాల్గవ మాత్రమే హెచ్చింపబడినవి. ఇండియాను సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల జీతములు నూటికి 10 నాల్గవ హెచ్చెను. ఇండియాలో వాసప మేర్పరుచుకొన్న ఉద్యోగులకు ముఖ్యముగ వివాహితులకు జీవనవ్యయము హెచ్చినది. వీరికిది, చాలదుర్భరముగ నున్నది. రూపాయధరగూడ పడిపోయినది. ముందు సర్వీసులో ప్రవేశించుటకు ప్రోత్సాహమును గలుగజేయుటకుండ ప్రస్తుతము సర్వీసులజీతములను హెచ్చుజేయుటవచ్చును. అనవసరము. న్యాయబుద్ధిగలవారను, హేతుజ్ఞులను గలవారెవరును దీనిని కాదనజాలరు. నిరకరమనజాలరు. లీకమిషనువారి తీర్మానములనుగూర్చి ఇండియామంత్రి ల్యరలో ఉత్తరువునుజేయు అధికారమును గూర్చి డిల్లీ సభలో కొన్ని మరతులనుజేసినపుడు ఇండియా ప్రభుత్వము వారికిగాని ఇండియా మంత్రికిగాని లీకమిషను నివేదిక యభిప్రాయము తెలియదు. మామూలుగ ఇన్స్టిట్యూషన్ వేదికము వలెనే ఒకదానివెనుక నొకదానిని అవసరావసరములనుబట్టి అమలులో తెట్టుటవలసరమని ఊహించిరి. కాని అసలు రీనివేదికమును జూచినవెంటనే వారి శిఫార్సులు తెలిసినవెంటనే అవధతి కూడదని స్పష్టమయెను.

తొందరపడ నవసరములేదు

లీకమిషను నివేదికమును మొత్తముగ ఆలోచించవలెనని సభాధ్యక్షుడైన నేను ఇండియా ప్రభుత్వమువారును అంగీకరించితిమి. అందుచే ఈ శిఫార్సులలో జరుగర విషయములను అమలులో తెట్టుటకు డిల్లీ సభవారి అధికారముండ నివేదికములోనున్న సంగతు లన్నిటిని పూర్తిగ ఆలోచించినగాని ఏమి జేయుటకును నిశ్చయించుటకు పిలువెను. ఈ నివేదికమును అమూల్యముగ పరిక్షించుట తప్పదు. అత్యవసరము. ప్రస్తుతమున్న శిఫార్సులను అంగీకరించవలెనని ముందుగ ఏమియు జెప్పను. ఏ శిఫార్సులను ముందు అమలులో తెట్టవలెనో ఆలోచించవలెనని. దీనిని ఇండియా ప్రభుత్వముతో ఆలోచించుటకు పిలువెదనని. ఇండియా ప్రభుత్వము ద్వారా రాష్ట్రీయప్రభుత్వములతో ఆలోచింపకుండ జేయుటకు పిలువెను. ఆతిశ్రేణుముగ విచారణ జరుగుచున్నది కాని ఈ కార్యభారమును గ్రహించనివారు ఇండియామంత్రి విషయమునంతను రెండు మాడునెలలలో పూర్తిజేసి ఉత్తరువు నీయగలుగు ననుచున్నాడు. నివేదికము ప్రకటింపబడిన అనుమానములలో ఉత్తరువును జేసితిమేని అయ్యది ఆలస్యమనిపించుకొనజాలదు. లీకమిషనువారు తమ శిఫార్సులను జీతములనుగూర్చి జేసిన తీర్మానములను 1924-25 ఆర్థికసంవత్సరప్రారంభమునుండి అమలులో తెట్టవలెనని. అందుచే కాలహరణమునని ఎవరును భయపడ నవసరములేదు. తమకు నష్టము గలుగునని ఎవరును భయపడనవసరములేదు.

ఈనివేదికమును ఆలోచించుటకు ఇండియాకార్యాలయమువారు వృధాకాలహరణము జేయలేదు.

ప్రస్తుతము విద్య, వ్యవసాయము, పశుచికిత్స కాఖిలకు ఇంగ్లండునుండి యభ్యర్థులనురప్పించుటకు ఆపుజేయుటకు నిశ్చయించిరి. ఇంజనీరులు, అలహిశాఖోద్యోగులు, ఘాగర్, పరిశోధకులనుగూర్చి అభ్యర్థులను స్వయముగ గలిసికొని మాట్లాడుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జెప్పెను.

రి, వీరిని సమావేశపరచుటకు కష్టముండవలసి. ఆగస్టులో లండనుపట్టణమున ఐ. సి. ఎస్, హాటెల్‌లో జరిగెను. ఆగమ, అంగరంగు విహారము. పోలీసుశాఖకు పరిశ్రమ ఇదినరలోనే జరిగెను. ఈసంవత్సరము కానలసిమంధి దొరుకుటకు నిరుడున్నంత కష్టములుండవు.

ఇండియా గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఫైనాన్స్ సలహాదేయకుండ లీక్ మీషను నివేదికను అమలలో పెట్టుటకు వీలగునో లేదో యని న్యాయశాస్త్రరూపేణ పూర్తిగా ఈ నివేదికనుగూర్చి ఆలోచించవలెను.

మధ్యపరగణాల బెంగాలు రాష్ట్రపరిసితులు

ఈవిషయమై ప్రస్తావించుచు మంత్రులశీతములను మరల ప్రవేశపెట్టుటకు సాధ్యమైనంతవరకు బెంగాలు గవర్నరు చేయదలచినసంగతి తెలియుననిరి. రాజప్రతినిధి మధ్యపరగణాలో బెంగాలుగవర్నరులను ప్రజాయత్త శాఖలను ప్రస్తుతము ఆపుజేయుటయో లేక రద్దుజేయుటయో యను విషయమును గూర్చి ఆలోచించుచున్నార. తమ యధికారమును ఈ విషయమై ప్రయోగించుటగూర్చి ఆలోచించుచున్నార. అట్టిసందర్భములందు గవర్నరులు ఆప్రకారము ప్రవర్తించుట సమంజసమైనది. అదియే ఇండియాగవర్నమెంటు ఆఫ్ ఫైనాన్స్ సలహాదేయ అర్థము.

పంజాబుపరిసితులు

ఈవిషయమై పంజాబుప్రభుత్వమువారు సక్రమపరిశీతులను నిలబెట్ట నిశ్చయించుకొనిరనిరి. తగాదావిషయములను పరిష్కరించుటకు త్వరలో న్యాయముగ ప్రయత్నించెదరు.

దాసుగారిని న.తించుట

దాసుగారి కిలమును నుతించుచు స్వపరిపాలనము రహస్యపుపద్ధతులను కట్టుదిట్టములతో గూడిన పశుబలముతో దప్పరాజుల దనిన ముక్కు భారత రాజకీయ వేత్తలలో నొకరనిరి. ఐర్లండు అల్పబలపద్ధతులనుగూర్చి స్వపరిపాలన రాజులనువారిలో నొకరు.

ఆలివియరు ప్రభువు ఈ విషయమై తన స్వతంత్రాభిప్రాయమునే చెబుచున్నారా లేక ఇతరుల యభిప్రాయములను చెబుచున్నారా యని కర్ణాటక ప్రభువు అనుగ భారత రాజకీయవేత్తలు పడేపడే అను యభిప్రాయమును తెలుపుచున్నాడని ఆలివియరు ప్రభువు బదులిడిరి.

దాసుగారి చర్యనుగూర్చి దోషాహోపణము లేకుండ జేయుటకు ఆలివియరు ప్రభువు భారతీయుల యభిప్రాయమునుగూర్చి చెబుచున్నారని కర్ణాటక ప్రభువు అనెను.

దాసుగారిచర్యను సమర్థించుటగాని దోషాహోపణము లేకుండగాని జేయుటకు ప్రయత్నించుమండలేదని ఆలివియరు ప్రభువు తెలియజేసెను.

భారతీయు లేయభిప్రాయములతో ప్రవర్తించిలో భారతీయుల యభిప్రాయములను జేవ్వమని ఆలివియరు ప్రభువు మేము గోరుట లేదనియు ఆలివియరు ప్రభువు నిస్సతంత్రాభిప్రాయమెట్టియో తెలియజేయు గోరుచున్నారనియు కర్ణాటక ప్రభువు తెలియజేసెను.

తనపక్షమువారి విధానమును బ్రిటిషువారంగీకరించనిచో ఇండియాలో ఏమి జరుగునో కొంతవరకు బ్రిటిషుప్రజలు భరణపడుటవసరమని దాసుగారి నమ్ముచున్నారని ఆలివియరు ప్రభువు నూచించెను. గాంధీగారును, దాసుపక్షమువారును ఈవిషయమై చాలకోపమును జూపిరి. ఈ విషయమై దాసుగారి చర్యను, వైతికరూపేణ నిందించుటవసరము. రహస్యపుపద్ధతుల గర్హములు, అసన్యామైనవి. అవి రాచకీయములకు తోడ్పడజాలవు. రాచకీయ ఆశయములను చేకూర్చజాలవు. ఇట్టిపశుబలపద్ధతులను సదాకార్యక ప్రభుత్వమువారు ఖండించుచున్నారు. ఈపద్ధతులు అవివేకమైనవని వీరి యభిప్రాయము. అవి నీతిభాష్యము అగుటయేగాక అవి నిరర్థకమని వారికి తెలియను. ఇందుచేతనే కార్యక ప్రభుత్వమువారు గర్హించెదరు.

బలింపికుటలు

సందర్భమున దౌర్జన్యము జరుగుచున్నది. ఇకముందు ఈతరహాయందు పాల్గొనుటకు తమకు సాధ్యపడదని బ్రిటిషు బలింపికు సంఘమువారు అంతర్జాతీయ సంఘమువారికి తెలియజేసిరి. ప్రైవేట్ ట్రికలగూడ అంతర్జాతీయ సంబంధమేర్పడుటకు బదులు మరొక హానిని గలగజేయుచున్నవని వాకొనుచున్నవి.

శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు భారతదేశము దొమినియను ప్రతిపత్తినిగూర్చి నిరుత్సాహము జెందుట

మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికాభిప్రాయము

(అంధప్రతిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, జూలై 22:— శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఇండియాకు తిరిగి వచ్చుచు మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రికలో ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:— భారతదేశమునకు నేను నా సహచరులును దొమినియను ప్రతిపత్తిని గడించుటకు జేసిన ప్రయత్నము లుత్సాహకరముగలేవు. అధమును భారతీయులతో నిష్కపట్యముగ ఆలోచించి జేయుటకైన నాయలు కమిషను లభించునట్లు లేదు. ఇంగ్లండు ప్రభుత్వమువారు ఎన్నికలలో భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము నిచ్చు విషయమై ఎన్నడును పాటుబడి పోరాడ జాలరని నా నమ్మకము. భారతదేశముకొనుట పోరాడి పడిపోవుటవలన ఏ సామాజ్య ప్రభుత్వమునకును లాభము లేదనెదరు. ఇంగ్లండులో భారతీయులకు అనుకూలముగ చాలించుటగలదు.

మాంచెస్టరుగార్డియను అభిప్రాయము

శాస్త్రి ప్రభుత్వము తమ రాయభారము నిష్ప్రయోజనమైనదని స్పష్టముగ ఆశాభంగమైరి. ప్రాత ప్రభుత్వమువారి క్రొత్త ప్రభుత్వము వచ్చినందున భారతదేశ విధానమున మార్పు గలుగలేదు అని మాంచెస్టరు గార్డియను వాకొనుచున్నది.

జర్మను మిషనరీలు (మత ప్రచారకులు)

భారతదేశమునకు రావూడదు

లండన్, జూలై 23:— జర్మను మత ప్రచారకులు ఇండియాకు రాకుండ జేయబడిన ఆంక్ష ఉత్తరువులను తొలగించదలచలేదని ఏటాగారికి రిచర్డుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. 'యుద్ధము ముగిసినదానిక 5 ఏండ్లవరకు జర్మనులను ఇండియాకు రాకుండ జేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి అధికారము గలదు. ఇది వారివిధానమునగలదు. జాగ్రత్త కట్టి దిట్టములనుజేసి అక్కడక్కడ ఎవరో ఒక్కొక్క జర్మనుమత ప్రచారకుని రానిచ్చుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బూనుకొనవచ్చును.

ఇండియా చర్చిచట్టమునుగూర్చి (క్రైస్తవదేవాలయము) ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారని రిచర్డుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. ఇండియాలోనున్న ఇంగ్లండు అధికారులుగూడ ఆలోచించుచున్నారు.

ఆగస్టు నెవ్రెంబరు అక్టోబరులో నల్లమందు మత్తు పదార్థములనుగూర్చి జరుగు రెండుసభలకును భారతదేశమునకు ప్రాతినిధ్య మీయబడునని రిచర్డుగారు ల్యాన్సుబీగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. జాతిసమితిసభకు భారత ప్రాతినిధ్యమున కలంబించినటులే ఈసభలకుగూడ ఆపద్ధతినే భారతదేశ ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి అలంబించెదరు.

భారతదేశ పరిశ్రమలందు వేతనములు, ఉత్పత్తిఖర్చులు, అధ్యయనముగూర్చి విచారించుటకు బ్రిటిషు ఇండియా యజమానులను పనివాండ్లను గూడిన సంఘమును నియమింపవలచుకొనలేదని రిచర్డుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

జర్మనీ కంపెనీసంఘం : భారతదేశపు ఇనుపదారి కంపెనీకి కావలసిన ఇనుపకమానులకు ఆర్డరు జేసినని కామన్వెన్యలో కర్ణాటక గారు తెలియజేసిరి.

కార్మికసభ్యుల రాయభారము

లండన్, జూలై 17:— రాబోవు మంగళవారము పార్లమెంటు కార్మికసభ్యులను ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసు సభ్యులను భారతదేశ రాచకీయ ఆర్థికపరిస్థితులనుగూర్చి అలివియరు ప్రభుని గలిసికొని మాట్లాడెదరు. స్పీల్స్ గారు వీరిని వెంట గొంపోయెద రనుకొనుచున్నారు.

రూరు ఇనుపదారులు

లండన్, జూలై 21:— సభవారినే నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారికి రూరు ఇనుపదారులనుగూర్చి చాల చిక్కులను గలుగజేయుచున్నది. అందుచే ఈవిషయమును అంతర్మితమం డలిసభలోనే పరిష్కారమును జేయవలసివచ్చును.

భారత సైనికవిధానము

ఈశ్వరచరణగారి యభిప్రాయము

లండన్, జూలై 17:— ల్యాన్సుబీగారి యాభిప్రాయమున ఈశ్వర చరణగారు భారత వ్యవహారములనుగూర్చి యుపన్యసించిరి.

భారత సైనిక వ్యయము ఇతర దేశముల వ్యయముకంటె అపారముగ నున్నదనిరి.

వైస్రములో భారతీయులను నియమించు విషయమును గూర్చి తెలియజేసిరి.

పార్లమెంటు సభ్యులు చాలమంది ఈ సభలో పాల్గొనిరి. ఈశ్వరచరణగారిని బలపరుచుచు 55 ఆలీ ఇమాముగారు గూడ మాట్లాడిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా సంఘమువారు చేయుపని

లండన్, జూలై 17:— బ్రిటిషు తూర్పు ఆఫ్రికా ఆర్థికపరిస్థితులను యభివృద్ధిజేయవలెను. ట్రాన్స్వాల్ లాండ్ల సౌకర్యముల సేర్పాటుచేయవలెను. క్రైతివంట నభివృద్ధి జేయవలెను. రోగనివారణము నరయవలెను. సంఘపరిస్థితులను భాగుచేయవలెను. దేశీయుల ఆరోగ్యఆర్థికవిషయములను సభివృద్ధి జేయవలెను. కార్మికకంట్రాక్టులు, స్త్రీలు, పిల్లలను పనిలో ప్రవేశపెట్టువిషయములు దేశీయులకును దేశీయే తరులకును ఆర్థికసంబంధము సేర్పాటుజేయవలెను. వైతికభాతికాభివృద్ధి నిగూర్చి ప్రయత్నింపవలెను. దేశముపై పన్నులను విధింపవలెను. భారతీయుల ప్రత్యక్ష ప్రాతినిధ్యమున్నది.

మెంబ్లి ప్రాముఖ్యము

మరల 1925 లో జరుగవలెననుట

చెల్లిప్రదర్శనము ఎంతయో జనరంజకముగ నుండుటచే మరల 1925 లో జరుపుటకు ఏర్పాటులు జేయవలెననుచున్నారు. దీనికగు ఖర్చులను తెలియజేసెదరట.

లండను సభ

పరానులకలలు

జర్మనుల ఆశాభంగము

లండన్, జూలై 21 రాత్రి 9.55:— లండనుసభ లాభకరముగ నుండునని ప్రైవేట్ ట్రికలు ఉత్సాహముతో వ్రాయుచున్నవట. అక్కడక్కడ కొందరు భయపడుచున్నను పరానుల ఉత్సాహముతోనే యున్నారుట.

అంతర్మితమండలి ఋణసమస్యనుగూర్చి లండనుసభలో చర్చించుట కవకాశము లేకున్నను కొంచెము అధికారరీత్యా సంభాషణలు జరుగుచున్నవట.

రూరప్రకమణముందు అంతర్మితమండలి ఋణములను రద్దుజేయుటకు ఆంగ్లేయప్రజ లంగీకరించిరి. కాని అది ఇప్పుడు బ్రిటిషుప్రజల కంగీకారముగ లేదట. దీనికి కారణము పాయింకేరుగారి విధానమే యనుచున్నారు.

జర్మనుల అనంత్యస్తి

లండన్, జూలై 21 రాత్రి 10.30:— లండనుసభ కేసు జర్మను ప్రతినిధివర్గమువారి కంపబడు ఆహ్వానమును బట్టియుండును. రాయభారముల నిమిత్తము ఆహ్వానింపబడిరేని స్ట్రీస్మక్ గారు ప్రతినిధివర్గమునకు అధ్యక్షులుగ నుండురు. కాని జర్మనులు సభవారి అంత్య తీర్మానమునే వినుటకు ఆహ్వానింపబడిరేని ప్రతినిధివర్గము ఇంకొకరూపమును కాల్చునట.

సభనుగూర్చి చాలమందిజర్మనులు ఆశాభంగమైరి. జర్మనుల కోర్కెలను న్యాయము గలుగ జేయలేదనుచున్నారు. నిపుణుల నివేదికమును అంగీకరించుటకు కనీసము తమకోర్కెలను విశ్రమండలి అంగీకరించవలెననుచున్నారు. జాతీయవాదులేగాక ప్రభుత్వపక్షమువారు గూడ జర్మనులు తమధర్మములను సెరవేర్చుకున్నచో విధింపబడు అపరాధములనుగూర్చి జేసికొన్న ఏర్పాటులవిషయమై అసంతృప్తులైరని తెలియుచున్నది. ఇంతవరకు పరానులు స్వతంత్రముగ అపరాధములను విధించుటకు వీలులేకుండ ఏర్పడలేదు. పరానులు అపరాధములను విధించవలసిన వారికి అభ్యంతరములు కనిపించుటలేదు. ఎవడును వారించుటకు దారితీకున్నది.

ఒక బాబుడు ఒక వేళ్ళగృహమునకు రెండు మూడు దినములు వరుసగ వెళ్లి మాడారోజున నావేళ్ళకు తపలపాకు కీల్లో మత్తుమందు పెట్టి ఆమె పడిపోయిన పిమ్మట సామె తేరిరముపైగల నగలను తస్కరించి పారిపోయినాడట. ఆమె ఆస్పత్రులో నున్నటుల తెలియుచున్నది. ప్రాణహాని కలుగ లేదు. వేళ్ళలు తమ బూటకపు ప్రేమచే పురుషులను మోసపు చ్చి ధనాపహరణము చేసిన వారిని మోసపుచ్చు తస్కరులు సహితము బయలుదేరినారు. ఈవేళ్ళకు కలిగిన ధననష్టముకు మేము విచారించము గాని నాబారుడు చేసిన దుర్మార్గమునకు విచారింపవలసి యున్నది. వేళ్ళలు తమ వృత్తి యెంతటి నీచమయినదో, అపాయకరమయినదో గ్రహించిన బాగుండును

ప్రాథమిక విద్య

పూర్వకాలముందు ప్రారంభపాఠశాలలలోని విద్యయే సామాన్యములకు ఆఖరువిద్యగ నుండేది. అప్పట్లో ప్రారంభపాఠశాలలో చదువుకొనువారికి వారివారి న్యాపారసంబంధములకు ఉపయోగించు యావత్విద్యయు పూర్తి గ గ్రహపడేది. చదువుకొని విద్య నేర్చుకొనుటకే పాఠశాలకు పోవుచుంటిమని బాలురనుకొనువారు. బాలురకు విద్యాజ్ఞానము తప్పక గరవ వలెనని యాపాధ్యాయులు తెలిసికొనెడివారు. ప్రస్తుతమోయన ఒకందుకు బాలరరాకయును, మరియొకందుకు ఉపాధ్యాయుల పాటయును అయియున్నది. ఆ పూర్వకాలపువిద్య నభ్యసించిన ఒక వైశ్యబాలుడున్నచో వానికి వ్యాపారము నకు సంబంధించిన యుక్తిలేక్కఱు, యావత్తుబద్ధింపులేక్కఱును యిచ్చి పుచ్చుకొనునరకులకు ధరలు కట్టుటయు, రాకపోకల పుత్తరములు నిరాటంకముగానడపుకొనుటకును శక్తిగలిగియుండెడిది. అట్లే ఒక రైతుబిడ్డయినచో తన పొలంలో పనిచేసిన స్థూలీల పద్దులు వగైరాలు వ్రాయుటలోను లేక్కలు కట్టుకొనుటలో, డి. పి. డబ్లియూ, అండ్ రెవిన్యూ అధికార్లకు కష్ట నిష్కరములను తెలియపర్చుటనే అల్లీలను వ్రాయుటకును ప్రోత్సాహము వగైరాలను లేక్కలు కట్టుకొనుటకును శక్తిగలిగియు పరాశేతు విస్తార మనవనరముగనుండెడివారు. ఇంతవరకు పున్న విద్యవలన కాలము నూత్నముగ వెనకబడిపోయెడిది. ఇంత కాలము కష్టపానీని యెందును పొందకుండా పాడుచేసెడివిరా అని యజమానులు నిలపింపవలసిన అవసరము లేకపోయెడిది. ఇక ప్రస్తుతకాలమోయన విద్యయనుకల్పమునకే అర్థము మారినది. పద్దులు మారినవి. అనుక్రమణిక మారినది. కావలసిన విద్య నశించినది. ఉపాధ్యాయులు నేర్పవిద్య యెట్టిదో వారికే గోచరముగాదు. ఎట్టివిద్య నభ్యసించుచుండెనో విద్యార్థులకు మొదటే తెలియదు. కాని పూర్వముకన్న ఆధికత బాలరకు దుస్తులు, పాఠశాలకు వెళ్ళుట, బాలురు మోయ లేసన్ని పుస్తకములు, తెల్లకాగితములు, స్టేషనరీ తప్పక కావలెను. ప్రస్తుతపాఠశాలలలో విద్యనభ్యసించిన ఒక అయిన వరకగతి కుర్రవానికిని తండ్రికిని జరిగినసంభాషణ, ప్రవేశము, పాఠంలో కోతకోసినవూటలు.

తండ్రి:— అబ్బాయీ మనిషి 1 కి రు 0-5-9 లు చొ॥ న 13 గురు ముమ్మల 9 రోజులపూట కోతకోసినారు. బాబూ వారికి మొత్తముకూలి సొమ్ము యెంతయివ్వవలెనో చెప్పు.

బాబూ:— ఈ సంగతి విన్నాడు, క్రిందుమీదు చూచినాడు. కొంతనేపు ఆలోచించెనర్ని మొదట తండ్రిచెప్పినసంగతి మరచినాడు. గుబురు పరుగెత్తి పలక, పుల్ల, తెచ్చి కూర్చున్నాడు.

తండ్రి:— నాన్నా లేక్కచూచినావా బాబూ కూలీలు తొందరచేస్తాన్నారా?

బాబూ:— భయముతో లేదండీ! మీరుజెప్పినది మరచినాను యీసారిచెప్పండి వ్రాసికుంటాను అని పలకమీద వ్రాసికొన్నాడు. ఒక పూట అంతా వేసినఅంకె వేయకుండా వ్రాసినవ్రాత వ్రాయకుండా లేక్కవేసినాడు. దిద్దినాడు. ఆలోచించినాడు. తుదకు తండ్రి అడుగగా 0-13-2/3 అజాలయిందండీనన్నగారు అని చెప్పినాడు. లేక్కతప్పు, కూలీలు తొందరచేస్తూ తండ్రికరణంగారిపద్దుకు పోయి లేక్కచూపించి కొని గొల్లకు కూలియిచ్చి, తండ్రి కుమారునిచూచి నాయనా నీగతి యిట్లుండరా; సరే; నాలుకు రెండుపుట్టధాన్యంయిచ్చి నీకుబదిలీగా పాలములో మాటినపెట్టి పనిగడుపుకుంటావుండి, నిన్ను యీ పాడుస్కూలుకు పంపిస్తే, ఇట్లయితినా! అని తొందరతో స్కూలుకు పరుగిడి, పంతులుగారినిపికిచి, తన ఆకృతి అంతయు తీర్చుకొన్నాడు. ఇవట్టపంతులుగారి తప్పి, బాలుని తప్పి లేక విద్యావిధానము నేర్పరచిన అధికార్లతోపాటు చదువవలె గ్రహించుట గాక!

కొమారుడు:— బాబయ్యగారు! నేను చదువుకొన్న యీ 8 సంవత్సరములనుండియు మాపంతులుగారు యిటువంటి లేఖలు యెప్పుడును చెప్పలేదండీ. స్నేహితులు ఏరియా లేక్కలు అలిజబాలు మాత్రమే నాకు చెప్పి నన్ను గాభరాపెట్టినారండీ నాయనగారు పోనీలేండి యిక రెండుమాసములలో, ఇనస్సెట్టరుగారు వస్తారట. అప్పుడు సర్టిఫికేటు ఇస్తారట అటుతరువాత స్కూలుమానిషాలములో వ్యవసాయం చేస్తానని చెప్పి రెండుమాసములు పోయినతరువాత స్కూలుమానిష్యవ

సాయంచేయుటకు వెళ్ళినాడు. పాలములో అబ్బాయికి అగమ్యగోచరము. వెలపల యెద్దుదాపట, దాపటయెద్దు వెలపట, టిరి పప్ప, పప్ప. టిరి.. మెట్టదూప, దూపమెట్ట నరిమొక్కయెట్టి దోకలుపు మొక్కయెట్టిదో తెలియదు. ఉభయభ్రష్టు అయినాడు. తుదకు సన్యాసవలె తిరుగుటకయినను పనికిరాదు. యివియే మన చదువులు, మనబతుకులు; ప్రారంభవిద్య అనగా వాని జీవితకాలమంతలోను వాడు వృద్ధి పొందుటకు కావలసిన విద్యాధనములో పెట్టు బడి ధనము కాదా? పెట్టుబడి ధనముతోనే మహాకారు దినాలా తీసినచో, ఇక వ్యవహారము లేట్లండునో చదువవలె గ్రహించుటగాక! బహుజనోపయోగమును పల్లెలందలి విద్య అనగా పూర్వ పద్ధతియే శ్రేష్ఠము. అంతియేగాని, శరీర కాస్త్రము భోటినీ నైస్సవగైరా విద్యలు ప్రారంభవిద్యాధ్యయ అవసరమున్నదా పోనీ వున్నదనుకొనుటకు యెట్టి ఉపకరణములులేనీ, యీమెట్ట పాఠశాలలలో బోధించుటెట్లు? పెద్దపాఠశాలలలో శరీరము కోశిమాపించియు, మొక్కల వగైరాలకు క్రొత్తగాలలను సృష్టించియు, బాలురకు బోధపరచుటలేదా, అల్లెబోధపరచినను అధమము, అయిదారు వత్సరముల వరకును, బోధింపబడినదా! పోనీ ఉపకరణములులేకయే నేర్పమంటిరా, బాలురకు తెలియుటెట్లు? అట్లే తెలిసినవానికి బోధపడుటెట్లు? యిట్టి సంగతులు యావత్తును పరిశీలించిన విద్యాధికారులు బాలరకు ఉపయోగించుటెక్ష్మబుతుకులు పనికిరావని నాదృఢపరచుకము. నిజముగవిద్యా వ్యాపకము చేయుటకు యిది యెంతమాత్రము తోడ్పడదని నానమ్మకము. ఈవ్రాతలన్నియు పిచ్చివ్రాతలని తోచువానికి పిచ్చిగా తోచినను యీపైసంగతులే బహుజనము పల్లెలలో అధికార్లకు విన్నవించుకొనగోరి సమయములు తెలియక నిలవటెట్లుకొన్న అభిప్రాయములని రూఢిగ నమ్మవలెను. ఈ అభిప్రాయమును గ్రహించియే కాబోలు జిల్లావిద్యాసంఘము నొకదానిని నిర్మించియున్నారు. విద్యాసంఘమువారు వారివారి గౌరవములను అధికారములను చూచుకొనుటయేగాని వారి పరిపాలనాధికారములో నున్న విద్యా పద్ధతులను గూర్చి పద్ధతులలోని మార్పులను గూర్చి గాని ఆలోచించియు కనిపించదు. ప్రపంచమున వినియోగించునట్టిదియు, బాలరనువృద్ధిపొందించునదియు నగు విద్యలను గరవించుట న్యాయమని విద్యాసంఘములవారికిని విద్యాధికారులకును జిల్లాతాలూకాబోర్డుల ప్రసిద్ధింట్లకును విన్నవించుచుంటిని. స్థానికసంఘముల ప్రసిద్ధింట్లకు యీసంగతి బాగుగ తెలిసినప్పటికిని విద్యా కాళాధికార్ల ఆజ్ఞకు వ్యతిరేకము నడువరు. ప్రజాప్రతినిధులు గనుక ప్రజలయొక్క కష్టనిష్కరములను ప్రభుత్వమువారికి తెలియపర్చుటకు గాని వారంతవారు నివారణ చేయుటకుగాని వ్రాధించుచున్నాను.

గంగవరం. నేమాని పట్టాభిరామయ్య.

హరదేవనారాయణసింగుగారి నిర్యాణదినము

హరదేవ నారాయణసింగుగారు బీహారునాస్రవ్యులు. జాతీయపతాక సంరక్షకార్థమై సత్యాగ్రహసందర్భమున గత సంవత్సరమున నాగపుర శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమున కేగిన దేశభక్తులలో నొకరు. ఆయనవయసు 19 సంవత్సరములు మాత్రమే. అయినను సింగుగారి దేశభక్తి, ధైర్యధైర్యములు నిరుపమానములు. జైలుఅధికారులు ఆయనను బహుభంగల బాధించిరి. మాబులాగుట మొదలగు కఠినకార్యముల చేయించిరి.

ఇందువలన నారాయణసింగుగారి ఆరోగ్యము చెడి జ్వర పీడితులై గతసంవత్సరము ఆగష్టు 7 వతారీఖున నిర్యాణమునొందిరి. స్వార్థత్యాగియైన దేశాభిమానప్రేమితులై స్వరాజ్యప్రాప్తికై తనప్రాణమును అర్పించిన నీమహనీయుని నిర్యాణదినమును మరునకుండుటకుగాను ఆపవిత్రదినమున దేశాభిమానలెల్లరను ముఖ్యముగా ఆయనతో జైలునకేగిన సత్యాగ్రహీలు అందరును ఆదినము ఉపనాసదినముగా నేర్పరచుకొన గలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

మానాగ్రగడ వెంకటస్వామీరావు, రాజమహేంద్రవరం.

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0
రాత్రి యొకమాత్రము నేవించిన తెల్లవారి రెండువిరేచనములుకాగలవు. వికారము వైశ్యములేను నేపాళముచేర్చబడలేను. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ప్రకటన

మంచినప్పు వెలసరము
గంజాంజిల్లా లెక్కలి మకాంలో శ్రీపాఠశాల
లెక్కలి జమీందారువారు 1882 ఫసలీ
తాల్దారు పాఠశాలము 60 గరిశెలున్న చోట్లు
40 గరిశెలున్న అమ్మివేయుటకు నిశ్చయించినారు
గన్ను కావలసినవారు వెంటనే వచ్చి వారి యిలా
కా వుద్యోగస్తులను కలుసుకొన దినున్న నాణెము
చూచుకొని, ధరపడిష్కరించుకో వచ్చును. తరుణ
ము మించిన యశల సరుకు దొరకడు.

ఆ! పేరిశాస్త్రీ
పాఠశాల యెట్టేటు యేజంటు

శ్రీ రామమోహన ఆయుర్వేద కళాశాల- బెజవాడ

తొమ్మిది సం॥ లనుండియు రామమోహన ఆయుర్వేద ధర్మ వైద్యశాలను అవిచ్ఛిన్నముగ నిర్వహించుచున్నట్టియు ఉయ్యారు, మైలవరం, ముత్తూల, జయంతిపురం వగైరా జమీందారుల మన్ననల నందినట్టియు, స్వంతభవనమును స్వంత మూలికావనమును కలిగినట్టియు సమగ్రలయిన ఆయుర్వేద పండితులు కలిగినట్టియు రామమోహన ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాలా సంఘమువారు యీ వైద్యశాల నవమవార్షికోత్సవ దినమన 1924 వ సం॥ ఆగష్టు 2 వ తేదీనుండియు వైద్యకళాలను నిర్వహించెదరు. ఈ కళాశాలయందు సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేదవిశారద భీమకొ పరీక్షకులకును ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విద్యా పీఠ పరీక్షకులకు తగినట్లుగా విద్యగలుపబడును. మఱియు ఆంగ్లవైద్యులచే అనాటమి, ఫిజియాలజీ మొదలగు విషయములు నేర్పబడును. ధర్మవైద్యశాలయందు కాంపౌండ్సింగు, (బోషధ దానవిధానము) రోగనిదానము, బోషధనిర్మాణ పద్ధతియు, మూలికావనమందు మూలికా పరిజ్ఞానమును, లక్ష్యణ సమన్వయముగా బోధింపబడును. సంస్కృతవిద్యాధులకు పుంకావ్య పరిచయమైనను ఉండవలెను. ఆంగ్లవిద్యాధులకు చక్కని భాషాపరిజ్ఞానమైనను ఉండవలయును. బీదపదాలరులకు తగు సౌకర్యములు చేయబడును. జాలయి 25 వ తేదీన ప్రవేశ పరీక్షబయపడును. ఛేరగోరు విద్యాధులు జాలయి 20వ తేదీలోపల యీక్రిందివారికి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును. ఈ కళాశాలయందు ఉపాధ్యాయులుగా పనిచేయుటకు సమర్థులయిన ఆయుర్వేదపండితు లొకరు కావలసియున్నారు. యోగ్యతనుబట్టి జీతముయియ్యబడును. యోగ్యతలతో సహా యీ క్రిందివారికి దరఖాస్తు పంపుకొనవలయును. బెజవాడ } శంకర వెంకట గామయ్య, 24-8-24 } సహాయ కార్యదర్శి, రామమోహన (1528) ధర్మవైద్యశాల, బెజవాడ.

బిక్ - బోకల్ - గడియారము

జాగుచేయకుడు, జాగుచేయకుడు.
ఇది నూతనముగా రప్పించబడినది. గడియారములకెల్లా ప్రఖ్యాతి జెందిన ఈ బిక్-బోకల్ - గడియారము తెచ్చిని దేశము నుంచి స్వంతమునకు తయారుచేయబడినది. ఇది చూచుటకు అచ్చముగాను, రేడియం లాటి డయలుతోను ఎల్లకాలమునకు నెలతామున గడియారమునకు సాటిగాను పనిచేయు ఈ గడియారమునే కొనండి. వారికి వారే రిషేరుచేసికొనవచ్చును. త్వరపడుడు. కొద్దిగోజులు మాత్రమే. ఒకపర్యాయము రప్పించిన తెలుసును. ధరి ఒకటికి రు 2-8-0, ఏకకాలమున ఒకడజ్జగడియారములను కొనువారికి 1 గడియారము ఇనాముగా ఇవ్వబడును. అమెరికా రోల్లగోల్డ్ రిఫ్టవాచ్ సంవత్సరములు పూచీ ఇవ్వబడును. ధర 1-కి రు 6-8-0 విలసము:— వి. కృష్ణ అండ్ బ్రదర్సు, 2. ఇరుళప్పకొ బీధి మద్రాసు

జూ బు లు

తూర్పుకృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము బందరు
దూడేకుల పాఠశాల

జూబిల్లా కాంగ్రెసు తరపున బందరులోని జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యకర్తల సమితి దూడేకుల పాఠశాలను కొనుగోల్చి నాము. ఇందులో గూడీపేట, డేకలమట్ట, రెండుమాస ములలో బాగుగాను, ఉచితముగాను నేర్పబడును. రాబోవు ఆగస్టు ౧ వ తేదీ నుండి విద్యార్థులకు పాఠము ప్రారంభించ బడును. రెండుమాసములు కష్టపడి యీ పని నేర్చుకొన్నవారు నెలకు రు 3౦ లు మొదలుకొని రు ౫౦ లవరకు సంపాదించు కొనుదు, ఖద్దరుత్పత్తికాశాక్షమల కంఠయు తోడ్పడినవారై దేశసేవతోపాటు సుఖముగా జీవయాత్ర గడుపునవచ్చును. ఖద్దరుప్రచారకులుగా నుండ గోరువారు ముఖ్యముగా నీపని నేర్చియుండుట మంచిది.

కావున ఇందు విద్యార్థులుగా జేరగోరువా రీ నెల ౨౨ వ తేదీలోగా యీక్రింది చిరునామాకు దరఖాస్తులు పంపుకొన వలయును. కేరీరాశోగ్యము దుర్బలముగానున్న వారిందుకు పనికి రాదు. ఒక్కొక్కసారి ౫ మందికంటె నెక్కువ జేర్చుకొన బడదు.

ప్రతిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారును, రెండు మాడు విద్యార్థి వేతనము లొసంగి దూడీని యేమలుగా మార్చగలిగిన ఖద్దరుప్రచారకులనుతరిఫీతు జేయించుకొనుట యావశ్యకమని మన విజేయుచున్నాము. ఒక్కొక్కనికి నెలకు రు ౧౫ లు లేక రు ౧౨ లు చొప్పున భోజనపుఖర్చును ప్రయాణపు ఖర్చులును- దూడేకుల కమాను జడ్డ ఖరీదు రు ౧౫ లును విద్యార్థివేతనముగా నో వాయిదా బండిముగముగానో యిచ్చిన సరిపోవునని నమ్మెక ను. ఈ ఖర్చులను స్వంతముగా భరింపగలవారు స్వతంత్రముగానే యభ్యర్థింపవచ్చును.

బందరు. } చె॥ వేం॥ నరసింహము,
౧౩-౭-౨౪ } తాత్కాలిక కార్యదర్శి.

ప్రాధానరు కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారి
కొనంగబడిన స్వాగతము - పొన్నూరు

ది 18-7-24 సంచి శుక్రవారమున ప్రపంచప్రసిద్ధు లును, శాండో మొదలగు బహువిరుదముల నొందిన ప్రాధాన రు కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారిని నిడద్రోలుకాపురంబులు ను, ఎడ్వర్డుమోస్కూలు సెక్రటరీగారు నగు ము॥ రా॥ శ్రీ పాములపాటి కృష్ణయ్యచౌదరీగారు పొన్నూరు గ్రామము లోని ఎడ్వర్డుమోస్కూలుకు ఆహ్వానము చేసి స్వాగతంబొసరించిరి. తత్సమయమున పొన్నూరు నిడద్రోలు గ్రామవాస్తవ్యులగు రాజకీయోద్యోగిగృహులకున్నా గౌరవనీయుల కందరకున్నా ఆ హ్వానమంపబడెను. సాయంత్రము 5 గంటలకు ప్రాధానరు రామమూర్తిగారు స్కూలుకు దయచేసి బహుస్థిర్లవయన హా లులో సిద్ధపరపబడిన గౌరవస్థానమునలంకరించిరి. రాజకీయాధికారులును గౌరవనీయులగు ఇతరులును శతపరిమితకన్యీల నలంకరించిరి. పైరెండ్ర గ్రామములనివాసులను, స్కూలులోని విద్యార్థి బృందమునుయితర గ్రామస్థుల సేతులను, హాటునందు నియమింప బడిన ప్రాధానరుమిత్రులందఱు కూర్చుండిరి. అంతట మోస్కూలు మోడ్రు మార్పు గారగు కుప్పాస్వామి అయ్యంగారిచే కార్యక్రమ ముపసాదించబడెను. అంతట మోస్కూలులోని సంస్కృత, ఆంధ్ర, పండితులచేతను ఇతర కవులచేతను ప్రాధానరు రామమూర్తిగారి యద్భుతవరతము, కొద్దికాల నులో వృద్ధు మధుర, శ్లోక పద్యములచే వర్ణించబడెను. ఆంధ్రయగనమున్నూ హిందీప్రవచనమున్నూ స్కూలు విద్యార్థులచే జరుపబడెను. పరిమళ విసేదనుమచయ మనోహరమాలిక, రామమూర్తిగారి కంఠమందు, ము॥ రా॥ శ్రీ చౌదరీగారిదిరి అంతట ప్రాధానరు రామమూర్తిగారు ఎడ్వర్డుమోస్కూలులోని బాలర విద్యాప్రవీణతను, క్రెకటరీగారి సంగిన బహు మానవూర్త్యక్త స్వాగతంబునకును, సంతృప్తంతరంగతను వెల్లెబ్బిచ్చి, అంతట నొక యామంబున భారతీయుల వైర్య, బల, శౌర్య, వృద్ధిదాయకములగు వ్యాయామపరిశ్రమ విషయముల నున్నా తన అభ్యాసపద్ధతులనున్నా తీక్షణతర వాక్రసారముచే నుపన్యసించుచు శాస్త్రోక్తములు మాతాపితృగౌరవ విధాన ము నొక బాలునిచే దృష్టాంతముగ నొనరింపజేసిరి. అంతకర తాళపదములతో రాత్రి 8 గంటల సమయంబున వారి యువ వ్యాసమును సభయు ముగిసెను.

గౌ. కృష్ణమూచార్యులు
సంస్కృత పండితుడు, ఎడ్వర్డుమోస్కూలు, పొన్నూరు.

ఎర్నూడం తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ

ఈనెల 28 వ తేదీని మధ్యాహ్నము తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ తాడేపల్లి గూడెములో జరుగు ను. ముందు జరుగవలసిన కార్యక్రమ వివరణయం దాలోచింప బడునుగాన సభ్యులెల్లరు దయచేయఁ బ్రార్థితులు. కార్యక్రమము:—ప్రత్యేక ఖద్దరు పరిశ్రమ సంఘనిర్మాణము (2) జమాఖర్చులు (3) ప్రచారము (4) ఖద్దరు శాఖ నిర్వహక.

వ.తా:—తాలూకాయందు బద్దకు పరిశ్రమాభివృద్ధిని గూర్చియు యితర ముఖ్యవిషయములను గూర్చియు నాలోచించుటకు అభిమానులసభ తాడేపల్లిగూడెంలో 28 వ తేదీని జరుగునుగాన తాలూకాయందలి ఆభిమాను లెల్లరును దయచేయఁ బ్రార్థితులు. ఈసభకు కాంగ్రెసుతో సంబంధము లేనివారు కూడ రావచ్చును.

ఎర్నూడం తాలూకా } శివుడు శివరావు
కాంగ్రెసు సంఘము } కార్యదర్శి
కొవ్వూరు 17-7-24 }

కళావంతుల విద్యాసంఘము గుంటూరు

1924 సంచి జూలై 18 తేదీన ఈ సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక సభ మ-రా-రా-శ్రీ, గుడిచేప సుబ్బయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద జరుపబడినది.

1922 సంచిలో ముగ్గురు విద్యార్థులను 1923 సంచిలో నలుగురు విద్యార్థులను యీసంఘముయొక్క ధనసహాయము తో చదువుచున్నారు.

(1) సంవత్సరము యీక్రింద ఉపహరించిన విద్యార్థులకు స్కూలుజీతము, పుస్తకములకు ధనసహాయము చేయుటకు సభవారివలన తీర్మానించడమైనది.

- 1. వి. హునేనప్ప, స్కూలుపైసలు, బండార్యహరు కర్నూలుజిల్లా.
- 2. బండారులోకనాథం, స్కూలుపైసలు, నందూరు; బాపట్లతాలూకా.
- 3. కాలవ ఆంజనేయులు, స్కూలుపైసలు, చేహరు; తెనాలి తాలూకా.
- 4. సిద్ధాబత్తుని శివరావు, స్కూలుపైసలు గుంటూరు.
- 5. దాసరి వెంకటాచలపతిరావు, రేపభారం, గుంటూరు.
- 6. గంపల హనుమంతరావు, రేప భారం బందరు! పాత రామన్నపేట.
- 7. పువ్వుల వారాహుణ; స్కూలుపైసలు గుంటూరు, ఈవారాయణ స్కూలుపైసలు 'ఎలిజబెత్తీ పరీక్షకు, చదివేయెడల పైనుదహరించిన విద్యార్థులతోపాటు ధనసహాయ ముచేయుటకు సభవారు తీర్మానించిరి. ఈ సమాజపు లేఖలు 'ఆడిటరు'చే పరీక్షించుటకు సభవారు తీర్మానించడమైనది.

(2) మ-రా-శ్రీ దాసరి శ్రీరాములుగారు వి. పి. క్లాక్కు; కలెక్టరు ఆఫీసు మ-రా-శ్రీ పువ్వుల శ్రీమన్నారాయణగారు వి. పి. క్లాక్కు; కలెక్టరు ఆఫీసు మ-రా-శ్రీ చదల వాడ మాధవరావుగారు; క్లాక్కు కలెక్టరు ఆఫీసు మ-రా-శ్రీ గంపల చంద్రమాధిగారు క్లాక్కు, కోఆపరేటివుఆఫీసు, బెజ వాడ మ-రా-శ్రీ గుడిచేప వెంకటరత్నంగారు గుంటూరు మ-రా-శ్రీ, వినపాల సుబ్బయ్యంగారు డాక్టరు తెనాలి. పీర్లను యీసంఘమునకు సభ్యులనుగా జేర్చుకొనుటకు యీ సభవారివలన తీర్మానించడమైనది.

(3) శ్రీయంత వినపాల సుబ్బయ్యంగారు యీసమాజ మయొక్క ధనసహాయము పొంది చదువుచున్న బాలరకు పుస్తకములకుగాను, రు 50-0-0 యాభైరూపాయలు ప్రతిసంవత్సరము యియ్యనన్నారుగాన విద్యార్థులకు వినియోగించుటకు యీసభవారు తీర్మానించడమైనది.

ఆర్య మహాశయులారా! ప్రస్తుతము యీసంఘమునకుగాను నమూనా చేయబడి యున్న మూలధనములకు వచ్చు వడ్డీని పై నుదహరించిన విద్యార్థులకు ఖర్చుపెట్టుచున్నారము గాన బహుసంఖ్యగల సంఘము లో చీద లభికముగా నుండుటచే వారి స్కూలు చదివించుటకు అధికధనము సమకూర్చినసేగాని యీ పుద్యమము ఫలప్రసము కాబాలదు గావున స్వతంత్రములను దేశపురోభివృద్ధిని గోరు తదితర ధర్మసంస్థాపకులను తమ శక్త్యానుసారము విరాళముల నొసంగి ఈజాతివారిని నాడరించుటయేగాక భారతజాతి వైతిక కళంకము బాపతోడ్పడ బ్రార్థితులు.

తాము పంపు విరాళములు గుంటూరులో నున్న కార్యదర్శులకుగాని కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ వాస్తవ్యులు సంబంధితులము ము॥ రా॥ శ్రీ గుడిచేప సుబ్బయ్యగారికి గాని పంపిన చొరవీడు అందజేయగలరు.

మరెల ముక్కంటి
ధరణికోట వెంకటదాసు
కార్యదర్శులు.

శ్రీ కృష్ణ శ్రమము

మాయాశ్రమమునకు వచ్చిచూచిన స్నేహితులందరు ఆ శ్రమమునందలి విద్యార్థులందరకు ఖద్దరుగడ్డలు లేవని ఆత్మేసిం చుచున్నారు. ఈమాటనిజమే. పంచములు నిరుపేదలను సంగతి అందరు తెలిసినదే కదా! ఖద్దరు చాలా ప్రియమును సంగతి మాడా తెలిసినదే ఆశ్రమమునకు విదేశమస్త్రములతోవచ్చి చేరిన విద్యార్థులను తక్షణము ఆవిదేశగడ్డలను రెగలబెట్టి స్వదేశగడ్డలను కొనుక్కొనుమని చెప్పటకు మాకు నోరు ఆడకున్నది. ఇక్కడకు వచ్చిచేరిన తరువాత విదేశగడ్డలు చినిగిపోయినవచ్చుదు వారి తల్లితండ్రులవద్ద పైకము నమూనాచేసి యియ్యవలెనని ప్రయత్నించగా ప్రియముగ ఖద్దరును కొని యిచ్చుటకుభరింపలేకు న్నారు. పోనీ ఆశ్రమమే పిల్లలందరకు ఖద్దరుకొని ఇయ్యరాదా అంటే మాకు కావలసిన ధనములేదు. 82 పిల్లలకు భోజనము పెట్టుటకు ముగ్గురుమేష్ట్రకు జీతముల్యిచ్చుటకు, ఆశ్రమము నకు చందాలు నమూనాచేసి యితరవిధముల సహాయముచేయు చున్నవారికి జీతములు యిచ్చుటకు నెలకి రు 250-0-0 లగుచు న్నవి. ఈమొత్తమును సంపాదించుట బ్రహ్మచర్యయమగుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో దాదాపు రు 800 లు పెట్టి సుడ్డలకొనియివ్వవలెనంటే యెంతకష్టమో దేదీయలే ఆలోచించుకొనవచ్చును. ఈసమాచారమును ధనికుడగు ఒక గుంటూరు స్నేహితునితో చెప్పగా 10 వందపిల్లలకు గడ్డలు యిప్పించుటకు దయతో సం గీకరించిరి. ఒక్కొక్క విద్యార్థికి 6 మూళ్లపాడుగు 4 తేనల స్మిర వెడల్పుగల భోవతులు రెండు, 4 మూళ్లపాడుగు గజం వె డల్పుగల తుండుగుడ్డలు రెండు, కప్పుకొనుటకు ఒక గొంగడి ఇయ్యదలచినాము. 6 మూళ్ల పాడుగు భోవతుల జత మార రు 0-4-0 చొప్పున ఖరీదగు 4 మూళ్లతుండుగుడ్డల జత పీసము రు 2-0-0లు న్నూ, మంచిగొంగడి ఒకటి రు 3-0-0, మొత్తము రు 8-8-0 లు కావలెను. ఘనూరు కిరి ల పిల్లలకు ఖద్దరుగడ్డలు యిచ్చుటకు సమూహ 300ల రూపాయలు కావలె ను. ఇందులో బాబాపు 100 గుంటూరు స్నేహితు డిచ్చుటకు అంగీకరించినాము. పోతే యింకా రు 200 కావలెను. ఈడబ్బు వీటలయందు దయగల దయార్ద్రహృదయులు విరాళముల రూప ముగా మాపేరపంపగలదులకు ప్రార్థించుచున్నాము. ఎవరు ఎంతపంపినది, యెప్పటికప్పుడు ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించెదము.

డబ్బును "శ్రీకృష్ణశ్రమ కార్యదర్శి" పెడపాలెం, పే రుకలపూడి పోస్టు, తెదాటి తాలూకా యను చిరునామాకు పంప గోరుతాను.

నల్లపాటి హనుమంతరావు,
ధర్మకర్త.

విశాఖపట్టణము జిల్లా జాతీయోపసంఘము

ఇదివఱకు విశాఖపట్టణము జిల్లా జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహకసభ్యుల యెన్నికలను కార్యాలయోద్యోగిల యెన్నికలను మాడుపాగు జరిగినప్పటికీ రాబోవు సభలో నా ల్గవసారి యెన్నికలు జరుగనున్నవి.

జూలై 18 తేదీని విజయనగరములో జరిగిన కార్య నిర్వాహక సంఘసభలో శ్రీయంత వ. వేం. శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు, వ. బు. సుందరరావు పంతులుగారు, వల్లూ నర్రుల వేంకటరామమూర్తిగారు మొదలగు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు పెక్కుండ్రు లేమ పదవులకు రాజీనామాలు నిచ్చియు న్నారు. వారి స్థానమున లేమ యిచ్చవచ్చినవారిని కార్యనిర్వా హక సభ్యులుగా నెన్నుకొనవచ్చుననియును, తాము సామాన్య సభ్యులుగానుండి జిల్లా సంఘమునకు తాము చేయు సేవ మును పటిపటి చేసెదమనియును, బ్రహ్మచర్య సంఘసేవ యందు ఈ త్యాగమును, కుతూహలమును జూపుమందిన రెం డనవత్తుమువారికి కూడ కొంతకాలము ఆనకాశ్రమాయవలయునని యును, శ్రీయంత దేవగొప్పాపు భాస్కరరావుగారు, రేగులగడ్డ వేంకట సుబ్బారావుగారితో శ్రీనివాసరాయ ప్రభృతులు చెప్పిరట. ఇదియే సత్యమై మనఃపూర్వకముగా వారు చెప్పియు న్నచో బెల్లంపహాసభవజకు నే యలజడియులేపండ నాయ కుల తోడ్పాటుతో సంఘము కొంత పనిచేయగలదని విశ్వ సింఘుచున్నాము. ఇందుకు జిల్లా సభ్యులందరను ఏ కొన్యములై తోడ్పడుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము. పనిచేయదలచు కొనిన యువకులకుకూడ కొంత యవకాశమొసంగి కార్యాలయో ద్యోగముల కనేక్షింపక వెనుకనుండి పనిచేయుటవల్లనే నాయ కుల నాయకత్వమున నెక్కువపెన్నె రాగలదు. ఈ రాజీపర్వ వసాన మెట్లుండునదియు రాబోవు జిల్లాసంఘసభ తెలుప గలదు. (ఒక విశేషం.)

<p>గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘము</p> <p>ఈనెల 27 వ తేదీన బొగవోళ్ల గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘములో యాక్రంది తీర్మానములను ఉపపాదించెదను.</p> <p>౧. హామ్యులవారు త్వరలో ఆంధ్రకేశమునకు రానున్నారు గాన ప్రతిజిల్లాసంఘసభ్యుడును ఇదివరలో తాను వమామచేసిన సామ్యుగాక ఇకనుండి ఒకమాసందినములలోగా కనీసం 50 ఏబది రూపాయలైననూ గాంధీపూజానిధికి విరాళములుగా వనూలుచేయు గలందులకు యాసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.</p> <p>౨. గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘమునకు సంబంధించిన అన్ని బాపతుల ఆస్తిలోనుండి ప్రతిమాసమునూ తాలూకాలవారిగా మానభాగములనుంచి వినియోగించుటకు యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. ఈతీర్మానము సభ్యులచే సవరణలు ఏమీలేకుండగ తీర్మానించినచో జిల్లావిభజన తప్పనని ప్రకటించెదను.</p> <p>షక్తి అసంతరాపు, జిల్లాసంఘసభ్యుడు.</p>	<p>నటప్రకాశకకు సహాయము</p> <p>గత రాత్రి (16-7-24) కీర్తికేసులైన ఈవని లక్ష్మి సాగముగారిచే స్థాపింపబడిన బంధు శేషవల్ థియేటరువారి బ్రహ్మశ్రీ పసురు ర్తి యజ్ఞనారాయణ శాస్త్రిగారిచే రచించిన సీతాస్వేదన వను లంకావహనము ప్రవర్తించిరి. ఏతదదాయమును నటప్రకాశకస్వల్పేతలకు ముద్రణాది వ్యయముకైంద నొసగిరి. గతరాత్రి వచ్చిన యాదాయములో ఖర్చులు పోనుమిగత డైకము రు 50 లు శ్రీ శాస్త్రిగారి కొనసంగి బహూకరించిరి. సతేతం కంపెనీవారు నూటపదార్లు సమర్పించిన సంగతి సత్రికల మూలమున విశదమయ్యెయ్యున్నది. శ్రీ శాస్త్రిగారికి వాగ్దానము జేసిన యితర సమాజములుగూడ వెంటనే యథాశక్తి సాయపడిన శ్రీ శాస్త్రిగారు నాట్యకళా పోషణమునకుగాను ఆంధ్రులందరి తరపున కొనితెచ్చుకొన్న బుగమునుండి విముక్తలగుటయు, ఈ డిశంబరులోపల ఆంధ్రులనాట్యకళా ప్రాశస్త్యమును వెలువరించు 2,000 పుటలుగల ఆంధ్రనటప్రకాశక మన కరము లలంకరిండుటయు గలుగును. ఈ సహాయనిధికి త్రోవజూపిన సతేతం, శేషవల్ థియేటరు, పురాణం నూరిశాస్త్రిగార్లు దయామయుడు ఆశీస్సుల నొసంగుగాతయని ప్రార్థించుచు వాగ్దానము లానన్విన యితర సమాజముల వారుగూడ త్వరపడవలసిననని హెచ్చరించుచున్నాను.</p> <p>బండరు 17-7-24. } ఒక విలేఖరి.</p>
--	---

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెని, లిమిటెడ్

(1540)

హెడ్ ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

“యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెని” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటిక్రింద ప్రస్తుతము చేర్చవచ్చును”-“ఇన్సూరన్సు అబ్జర్వర్” లండను.

“స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇన్సూరన్సు అండు ఫైనాన్షియల్ రికార్డు” లండను.

కడకటిసారి 1000 కి రు 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజంట్లు కావలెను:—కమీషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంధ్రజిల్లాలకు ఈ విగువ విలాసమునకు చరభాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజంట్లు, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎస్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

ఇ న నా థె లి మ తే రి యా జ్వ ర ము ను
అమోఘముగా కుదుర్చుచు

మతేరియా జ్వరము వచ్చుకాలము ప్రాంభమైనది. అన్ని తేయాకు రబ్బరు తోటలలో ముఖ్యము ఉపయోగించవలసిన మతేరియా నివారణిని జి.పీ.యం దుంచుకొనుడు. ప్రతిగృహమునందును ఇది ముఖ్యముగా నుండును. అతి స్వల్పకాలములో కుదుర్చగల సమృద్ధమైన ఔషధము. దేహానందుడు ఉష్ణమును తగ్గించి జ్వరగడ్డను కరిగించును. 15 దినములలో పూర్తిగా వ్యాధిని తుడుర్చును. వ్యాధిని రానీయక ఆటంకపటనుటకు రాత్రితూట ఒకమాత్ర, ఉదయము ఒక మాత్రచొప్పున, పుచ్చుకొనినచాలును. మతేరియాజ్వరము రానేరదు.

పసిడిడ్డలకు ద్రవముగానున్న ఇననాథెలిని వాడుడు

ఇండియా, బర్మా, అందుసిలోనుకు సోల్ ఏజంట్లు,

Gorio Ltd,

Post Box 59,

Fort Bombay.

ఆశ్చర్యము!

వెల స్వల్పము!!

ఫల మధికము!!!

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

మా ఔషధములవల్ల గుణములేనిచో సామ్యు వాప సివ్వబడును.

మా ఔషధములు ఉపయోగించువారికి, యికను వైద్యులతో అవసర మందరు.

కోగులకు, విరోగులకు చాలా మంచిగుణ మిచ్చును.

చంద్రకాంతలేహ్యము:—దీనిని రాత్రికాలమందు నేవించిన ఉదయమున నుఖిచేరవగును. మలబద్ధకము, గుల్మములు, అజీర్ణత, అగ్నిమాంద్యము, అమవాతము, తీయ, కాసత్వాన, ఉబ్బనదగ్గుల, శీతభేదులు, కడుపులో మంటలు, వాతవైత్యాది వికారములు, ఒడలునొప్పులు, మరియు స్త్రీలకు గల సుర్యవ్యాధులు, మూత్రమంటలు, నూలికావాయువులు, ఓడ్డలయొక్క కడుపువ్యాధు లన్నియు నివృత్తింపను.

10 తులములుగల డెబ్బి 1-కి రు. 1. పోస్టు ఖర్చులు జేరు.

1. ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్ కంపెని లిమిటెడ్ నెం 10 యెస్కే నేడు, మద్రాసు, 2. ఎ. రంగయ్యవాయుడు అండు బ్రదర్సు నెం. 18 బందరువీధి మద్రాసు, 3. వెసిడెన్స్ స్టోర్సు, 578, మైకావ్ ను జోడ్డు, తిరువల్లికై, మద్రాసు. 4. సి. వెంకయ్యకెట్టి అండు, బ్రదర్సు, ఇనుముపెట్టె వ్యాపారం. 58, బ్రాడ్వే మరియు నెం. 10. రెడ్డిరావన్నవీధి మద్రాసు, 5. ఆర్. పార్థసారధి కెట్టి, రాధాబజారు పోస్టుఆఫీసుయెడట, నైగాపేట, మద్రాసు.

శాలివాహనము

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

మర ఒకవిధమైన చర్మము మీదగాని, వెండ్రుకలలో గాని, చర్మములోగాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని కులు బట్టితామరలోను రెండు మాడుభేదములు గలవు. కాన, తామరతీట, ఏనుగగట్టి మొదలగునవి గలకా రందరు తైలము ఒకసారి వాడి చూడగోరెదము. దీనిని రాచినమంటు అంటు. చర్మము నలుపెక్కదు, పుండుపడదు. అనేక యేండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు సంతోషనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టిపిథి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

కస్తూరి మాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-10-0

ఇవి స్వచ్ఛమగు నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోళ నము, అదివచ్చికాన, పావుదారు, మంచిమంపుపువ్వు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవి శైత్యము, శైత్యభారము, శైత్యజ్వరము చలిజ్వరము, సన్నిపాతము, అజీర్ణము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల అజీర్ణము వగైరాలను వెంటనే మాన్పును. ప్రతివారును సామాన్యముగ వాడతగినవి. ప్రతిగృహమున నుండతగినవి. ముఖ్యముగ పిల్లలుగల గృహమునం దుండవలసినవి.

చిత్రపు పనులకు పేరుపొందినది?

ములకు, వంటిలకు ఉపయోగించునట్టి

ంపులుచెక్కిన మోష

ర రు. 40, రు. 150 వరకు గలను.

రు. 15—25 వరకు అగును.

రకము 10 ను 15 నువరకును చేయవచ్చును. 12లగును. గజలుగలది 15 ను 30 ను వచ్చును. మజారి రు. 25—50 వరకుగలను. 10 గారు, మేలైన మణులకు, రత్నములకు వము.

గి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ;

లనర్తకులు, 25, చైవాబజారుపిథి, మద్రాసు.

నది నమక మైనది.

పురుషకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు బడిన వారివద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. ంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

.న లే శ మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు.

59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బెనీరింగు వర్కును. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు గ, మోటారులు, మెషినులు, మొదలగునవి రిపేరు పురుషకారములు. రైసుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాఫ్టి గ్లు, ాయివ్వబడును. మబ్బరాయపిల్లెడి, పెద్దనాయకన్ చేతు, షినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన గ్లును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

శాలివాహన బసీనులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన మిల్లులో తయారగుచున్న బసీ , హిందూదేశపుమిల్లు ను బులోనున్నా, ఖద్దరు నూలులో న్న, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, పకలమైనపట్టు, పున్నె, త్తి, వస్త్రాభారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరస ధరలకు, భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, పిలుగా యుండే ననూ, విదేశపు ధరలకంటె పీలైనంత చౌకగా యేర్పాటు విక్రయించుచున్నాము.

కర్తవలకు (హోలుకేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం వ్టలకు, చాలా వ్యాపారపిల్ల కల్లుజేసినాము గనుక ధరలు ముగోరినవారు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చాక్లీ ండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బసీనులు ప్యాకెట్టు ఖరీదు, రు 6-0-0

మా నేజరు:— ఆంధ్రహాకరీమిల్సు, (1458) బెజవాడ, దక్షిణాంధ్రము.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగదృష్టి కాస్తూరము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము సుంద్రకాస్తూరము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లచేత తమా సాలు విచిత్ర వివోదవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు క మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ ములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల 4-0-0 లు (211588.6 పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

మూలశంక కుతైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనము దగ్గర చర్మము లావువారి క్రమ ముగ చిన్న చిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇవి వైద్యకోశపు మందత వలన (Torpid liver) గలుగును. అతికాక, బడలిక, విశేష కాలము ఒకచోట కూర్చుండుట, మలముకోఫ. వలన బహిర్దేశ మునకు పోయినపుడును ఇతిరసముయములందును రక్తముపడును. దీనివలన బాదపడువారు కాగము, ఆవ మొదలగు పదార్థములను తగ్గించి తినుటయు విశేష సాధకములగు కూ గాయల తినుటయు యుక్తము. ఈ తైలమును మొలలవైరాచిన బాధ వెంటనేపోయి గక్తముపడుట మానును. జాలాబీ మాత్రలవలన నుఖవిరేచన మగును. ఈ రెండు మందులను విడుదక కొంతకాలము వాడిన మూలశంక రోగము తగ్గగలదు.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని సామర్థ్యమును గురించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలు

అన్నాతులవారును ఏనుచున్ననందైనను శ్రీ పురుషులు కాల్యాణ్యానములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుడు.

32 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

ఉత్తరము వ్రాసిన ాయలరాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి

219

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు